

Ulkomaantoimisto
Posti- ja lenn. hallitus
HELSINKI

Suomen Merimies-Unionin lomakoti valmistunut

Viime kesäkuun 17 päivänä vihittiin Suomen Merimies-Unionin loma- ja kurssikeskus Lohjan Suittilassa yli sadan kutsuvieraan läsnäollessa. Lomakotiin kuuluu kaksi rakennusta, toinen kokonaan kunnostettu vanhempi huvilarakennus ja sen viereen rakennettu uusi asuntorakennus, jossa on pieniä huoneita samoin kuin päärakennuksenkin yläkerrassa ja joihin voidaan sijoittaa n. 50 henkeä. Päärakennuksen alakerrassa ovat tilavat ja erittäin viihtyisästi sisustetut seurusteluhuoneet ja ruokasalit. Rakennukset sijaitsevat kauniilla mäellä vehmaiden koivujen ympäröimänä, noin 150 metrin päässä maantiestä. Aivan lähellä olevan joen rantaan on rakennettu kaunis ja tilava sauna.

Vihkiäispuheessaan selosti Suomen Merimies-Unionin puheenjohtaja hra Wälläri lomakodin tarkoitusta sekä hankkeen tähänastisia järjestelyjä ja tulevaisuuden suunnitelmia. Tilaan kuuluu maata yhteensä 14 ha, josta nykyisten huviloiden tonttimaata on 2 ha, peltoa 7 ha ja metsää 5 ha. Talojen rakennus- ja sisustustyöt ym. kustannukset ovat tähän mennessä nousseet n. 12 miljoonaan markkaan. Lisäksi ovat useat merimiehet innokkaasti antaneet maksutonta apua talojen kunnostamis- ym. töissä. Niinpä esim. saunarakennus on pystytetty kokonaan talkoovoimin. Myöhemmin on tarkoituksena rakentaa vielä kahdeksan pientä kesämökkiä perheellisiä merimiehiä varten sekä suurempi kurssirakennus, johon tulee luento- ja voimistelusalaja ym.

Vihkiäispuheen jälkeen onnitteli Lohjan kauppalanjohtaja vastaviihittyä kotia, jonka jälkeen päällystöjärjestöjen yhteisenä lahjana annettiin lomakodille Helsingin Länsisatama-aiheinen taulu. Valtiovallan sekä lukuisten eri järjestöjen ja laitosten edustajien esitettyä onnittelunsa, siirryttiin ravintolan puolelle nauttimaan pöydän runsaita ja maukkaita antimia. Lisäksi oli

Bugit pois!

On hyvin ilkeätä kuunnella ja ottaa vastaan sanomaa kun bugi-mies antaa pisteet 300 tahtia ja viivat 150 plus automaattisia lisäpisteitä siellä sun täällä. Käsiala bugi-miehellä on yleensä hatara ja epävarma. Jos sähköttäjä ei osaa antaa tavallisella avaimella niin nopeasti kuin toinenkin kykenee paperille saamaan, on parasta alkaa koulunpenkillä uudelleen.

Olen puhunut ammattiveteraanien kanssa tästä asiasta ja kaikki ovat sitä mieltä, että jos ei hyvällä niin pahalla, bugit pois.

Kunnollisella avaimella kunnolliset käsi-alat, sillä mitä hösümällä voittaa, sen häviää toistoissa ja varmuudessa.

Siis bugit museoon!

Zimmermann.

kutsuvieraille vielä järjestetty tilaisuus virkistävään kylpyyn lomakodin kauniissa ja ajanmukaisessa saunassa.

On todella syytä mitä lämpimimmän onnitella Suomen Merimies-Unionia tällaisesta suursaavutuksesta, joka suo merimiehille tilaisuuden virkistävään kesäloman viettoon. Toivotamme nyt viihtyille lomakodille parhainta menestystä ja tulevaisuutta.

E. K.

Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y.

Postiosoite: Kapteeninkatu 24 C 23, Helsinki
Sähköosoite: Radioliitto, Helsinki
Postisiltoitelli: 7590

Sihtööri ja taloudenhoitaja:

Erkki Kolvisto
Kapteenink. 24 C 23, Helsinki, puh. 22 830

Puheenjohtaja:

Martti Tuhkanen
Väinämöisenk. 1 A, Helsinki, puh. 92 554

Varapuheenjohtaja:

Wilho Pihlaja
Tikkurila, puh. 831-210

Hallituksen jäsenet:

Kalevi Korhonen, B. A. Sinkkonen

Hallituksen varajäsenet:

Olavi Leino, Esko Tanskanen, Aarne Salonen, Velkko Saarman, Tauno Pohjola

„Radiosähköttäjä”

Vastaava toimittaja ja ilmoitushankkija:

B. A. Sinkkonen, Iso-Puistotie 14 B 38,
Helsinki; puh. toimeen 61 201-144

Ilmoitushinnat v. 1950:

	kerta-	vuosi-
	ilmoitus	ilmoitus
Etusivu ja 1/1-sivu	4.000:—	16.000:—
1/2-sivu	2.750:—	11.000:—
1/4-sivu	1.600:—	
1/8-sivu	1.000:—	
Jäsenten ”Osta pois” ..	300:—	

Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä 2 viikkoa ennen kunkin numeron ilmestymistä eli tammi-, maalis-, touko-, helnä-, syys- ja marraskuun loppuun mennessä.

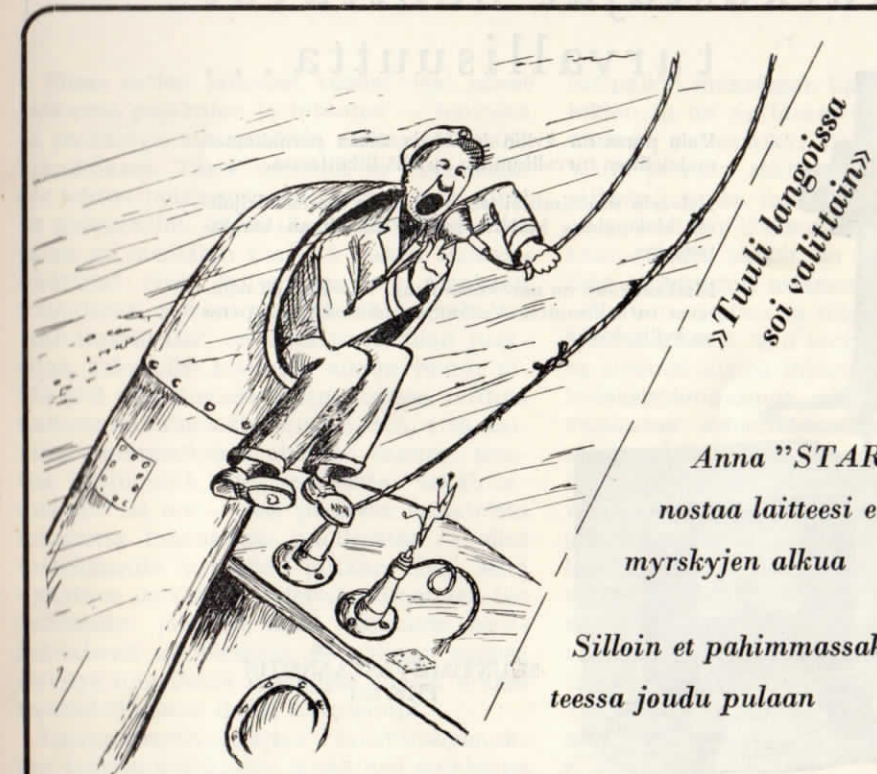
Tilauksinta mk 300:— vuodelta; irtonumero 50:—.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Osakeyhtiö

Irtonumero 50 mk

Radio-

S Ä H K Ö T T Ä J Ä

Anna ”STARIN” kunnostaa laitteesi ennen syysmyrskyjen alkua

Silloin et pahimmassakaan tilanteessa joudu pulaan

STAR-RADIO OY

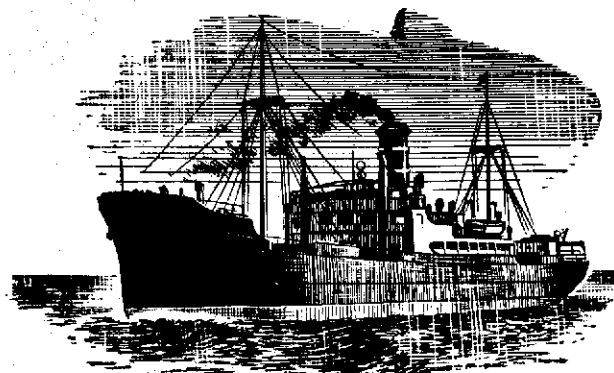
HELSINKI - LÖNNROTINKATU 45 D

PUH. 62 523, 36 913

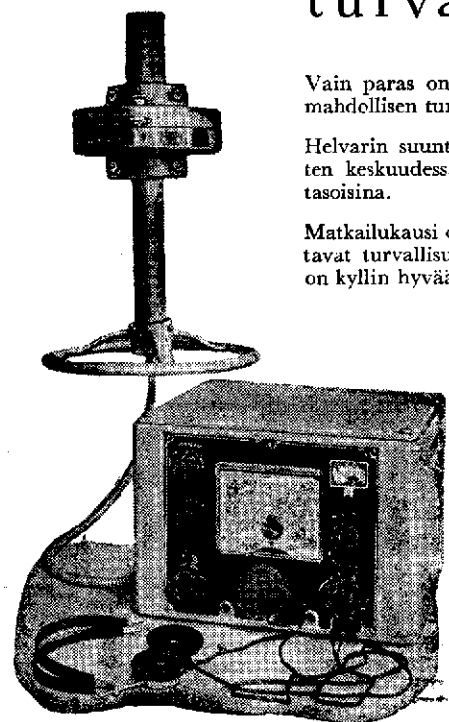
4

E L O K U U • 1 9 5 0

Matkustajat odottavat turvallisuutta...

Vain paras on kyllin hyvää ja takaa parhaimman mahdollisen turvallisuuden merillä liikuttaessa.

Helvarin suuntimislaitteet tunnetaan merenkulkijoiden keskuudessa luotettavina ja laadultaan korkeatasoisina.

Matkailukausi on parhaimmillaan. Matkustajat odottavat turvallisuutta. Vastuu velvoittaa! Vain paras on kyllin hyvää.

SUUNTIMISVASTAANOTIN
PHK 601

OY HELVAR

PITÄJÄNMÄKI · VAIHDE 47 85 16
MAAN SUURIN RADIOTEHDAS

Radiosähköttäjä

15. 8. 1950

N:o 4. 1950 Kansainvälisten radiosähköttäjäien äänenkannattaja

Elokuu Julkaisija: Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y., Hki

1. vuosikerta Pää- ja vastaava toimittaja B. A. Sinkkonen

Mylly pyörii yhä kiihkeämmin!

Viime sotien jälkeiset vuodet ovat olleet jatkuvaa palkkojen ja hintojen — hintojen ja palkkojen kilpajuoksua miltei kaikkialla maailmassa. Tästä menosta ei Suomikaan ole tehnyt poikkeusta, sillä useat ovat olleet ne kamppailut, joissa tämän kilpailun voittajaa on meilläkin koetettu hakea. Palkanauttijat eivät kuitenkaan ole ainakaan toistaiseksi voineet asettaa lähtöviivalle tai "tasotusviivalle" sellaista puolestaan juoksijaa, joka olisi pitempiä aikoja voinut pitää yhä uusiutuviissa kamppailuissa voittoja hallussaan. Tekisikin mieli sanoa, että kaikista kamppailuista olemme saaneet poistua hävinneinä. Niin sanotusta "vakauttamisesta" ei ole — sen puolesta annetuista lukuisista lupauksista huolimatta — ollut meikäläisille myöskään mitään iloa. Mitä nykyinen palkkojen indeksiin sitominen tuo tullessaan, jääköön tässä kuitenkin oma-kohtaisesti arvioimatta. Sen sijaan suppea selvitys nykyisestä palkkojen jaosta erällä toimialoillamme lienee antoisampi.

Laivaradiosähköttäjäien työehtosopimuksen indeksimääräysten mukainen palkkojen tarkistus suoritettiin heinäkuun 12 päivänä. Sopimuksessa on perusindeksinä helmikuun 1950 virallinen elinkustannusindeksi 839, johon pistemäärään 42 pisteen nousu indeksissä aiheuttaa 5 % korotuksen palkkoihin. Maaliskuun indeksi oli 850, huhtikuun 856 ja toukokuun 871. Kun kesäkuun indeksi nousi 936:een, aiheutti se kahden 5 %:n korotuksen palkkoihin. Uudet korote-

tut palkat maksetaan heinäkuun 1 päivästä lukien ja on ne laskettu siten, että alkaisemmat peruspalkat on ensin korotettu 5 %:lla ja näin saadut palkat on korotettu jälleen 5 %:lla, jonka jälkeen loppusumma on pyöristetty lähimpään täyteen 50 markkaan. Uudet palkat on liitto kiertokirjeellä tiedottanut asianomaisille.

Valtion viroissa ja toimissa olevat saavat ensimmäisen 5 %:n korotuksen palkkoihinsa elokuun alusta lukien. Näiden palkkojen indeksisidonnaisuus on laivasähköttäjäien vastaavaa sidonnaisuutta huonompi, sillä sen perustana pidetään vuoden 1950 huhtikuun palkkausta. Sen katsotaan vastaavan virallisen indeksin pistelukua 860, johon pistemäärään 42 pisteen nousu indeksissä aiheuttaa 5 %:n korotuksen palkkoihin. Kun valtion palkkajärjestely on tavallaan uusissa muodoissa ja radiosähköttäjiä kiinnostava, olemme tähän numeroon liittäneet otaulukon nykyisestä palkan muodostuksesta. Taulukossa mainitut ja indeksiluvun 903 alla olevat palkat ovat voimassa elokuun alusta lukien.

Valtion viran tai toimen haltijain palkka-aulukon palkka-asteikossa kuuluvat mm. konttoripäällikkö ja esittelijä palkkaluokkaan 26, radioasemanhoitaja (1 pl) palkkaluokkaan 25, liikennetarkastaja (1 pl) palkkaluokkaan 24, radioasemanhoitaja (2 pl) ja ensimm. teknikko (1 pl) palkkaluokkaan 21, ensimm. ekspeditööri ja kontrollööri palkkaluokkaan 20, ekspeditööri (1 pl) ja en-

Uusien määräysten mukaisten radiolaitteiden esittelyä

IV

Kotimaisten radiotehtaiden tuotteita esittelevä sarjamme on nyt viime vaiheessaan. Varsinaisia radiolähetinten valmistajia maassamme ovat nimittäin vain lehtemme edellisissä numeroissa mainitut Oy. Radio E. Hellberg, Star-Radio Oy., Oy. Helvar sekä tässä esitettävä Valtion Sähköpaja.

Valtion Sähköpaja, joka on vuonna 1945 perustettu jatkamaan Puolustusministeriön Sähkölaboratorion perinteitä radio- ja puhelinalan tuotannossa, elää nykyisin muutuskauttaan, sillä tulevana syksynä sen odotetaan pääsevän siirtymään nykyisistä ahtaista tiloista Leppävaaraan rakennettuun omaan, tilavaan ja uudenaikaiseen tehdasrakennukseen.

Rannikko- ja sisävesiradioliikenne

Valtion Sähköpaja on tähän asti ollut kiinnostunut pääasiassa pienitehoisista ja helppokäyttöisistä radioasemista. Näistä malli AH-20, "Hinra", noin 25 W:n simplex-käyttöinen radiopuhelin, on usean vuoden ajan ollut markkinoilla ja saanut suosiollisen vastaanoton, sillä tämä "jokamiehen" radiopuhelin sopii pieninkin aluksiin, kuten hinaajiin, vesibusseihin, rannikkoliikennettä välittäviin matkustaja-aluksiin, kalastus-aluksiin ym. Sitä on tähän mennessä valmistettu 150 kappaletta.

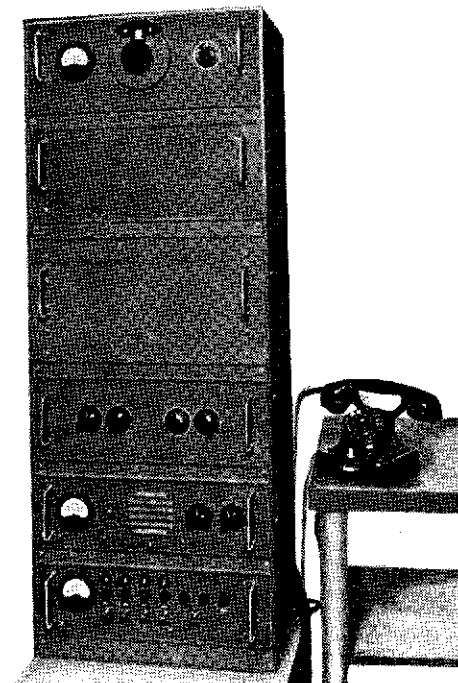
sim. teknikko (2 pl) sekä ensimmäinen asemapäivystäjä (1 pl) palkkaluokkaan 19, ekspeditööri (2 pl) ja ensimmäinen asemapäivystäjä (2 pl) palkkaluokkaan 18, teknikko (1 pl) palkkaluokkaan 17, teknikko (2 pl) palkkaluokkaan 16 sekä konemestari palkkaluokkaan 15.

Nähtäväksi jää, tuleeko nytkään "vakauttamisesta" mitään, vai joudummeko todella jonain päivänä havaitsemaan myllyn pyörimisen ylittäneen sen kestopajan?

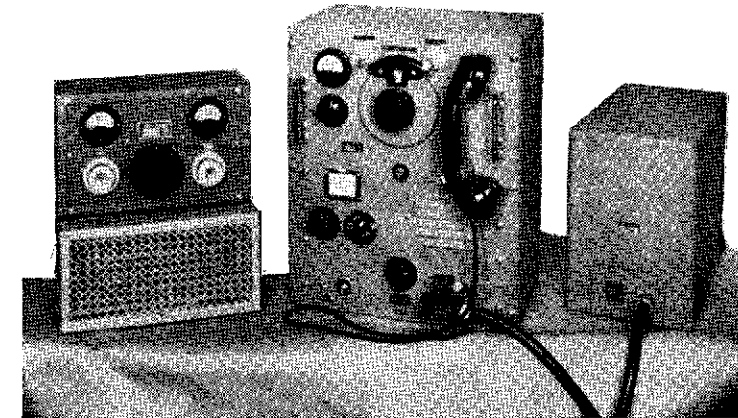
Skn.

Uudempi tulokas on radiopuhelin AH-40, noin 70 W:n tehoinen puhelinverkkoon liitettäväksi tarkoitettu maa-asema. AH-40 on myös simplex-käyttöinen, mutta varustettu automaattisella "lähetys-vastaanotto"-vaihdolla (pat. hak.), mikä vielä on varmistettu kompressorilla ja häiriöiden katkaisulla. AH-40 toimii puhelinverkkoon liitettynä kuin puhelinlinja. Vain kaukopuheluilla, jos ne ovat heikkoja, on tason hienosäätö joskus tarpeen. Koska vaihto tapahtuu automaattisesti sekunnin murto-osassa, on uudelleen kutsu tarpeeton ja yhteydenpito sujuu pienen totuttelun jälkeen kuin duplex-yhteydellä.

Sekä AH-20 että AH-40 on tarkoitettu säteiliikenteeseen, siis yksikanavaisina käytettäväksi, vaikka niitä voidaan käyttää myös kaksikanavaisina. Yksikanavaisen säteiliikennemuodon on valmistaja valinnut tarkoitukseen varattujen kanavien vähälukuisuuden vuoksi.

AH-40 70 W:n tehoinen ja puhelinverkkoon liitettäväksi tarkoitettu maa-asema.

AH-20 "Hinra" n. 25 W:n simplex-käyttöinen radiopuhelin.

AH-40 teknillinen selostus.

Asematelineessä on alhaalta lukien seuraavat rakenneosat:

1. Jakotaulu JH-40. Tähän osaan kytketään vaihtovirtaverkko ja on siinä myös kytkimet aseman käynnistämiseksi.

2. Linjataulu BH-40. Tähän osaan liittyy ohjauspuhelin tai linja, jos asema on kaukokäyttöinen. Lisäksi tässä osassa on laitteet, joilla vastaanotin kytketty linjaan kun puheasuunta on radiosta puhelimeen.

3. Vastaanotin VH-40. Vastaanotin on varustettu tasauslaitteilla, joiden ansiosta linjalle menevä tehotaso on vakio riippumatta vastaradioaseman etäisyydestä maa-asemasta.

4. Tasasuunnin TH-40. Tässä osassa on tasasuunnin lähetintä, modulaattoria ja etujännitettä varten.

5. Modulaattori MH-40. Modulaattorissa on tasauslaitteet, jotka pitävät modulaatiosyvyyden samana riippumatta linjalta tulevan puhevirran tasosta. Lisäksi modulaattorilla avataan lähetin ja suljetaan vastaanotin kun puheasuunta on puhelimesta radioon.

6. Lähetin LH-40. Lähetin on varustettu laitteella, joka avaa lähettimen täysin moduloituna vain siksi aikaa kun linjalta tulee puhevirta.

Sähköiset ominaisuudet ovat seuraavat:

Lähetin: jaksolukualue, suhde 1,6, tavallisesti 2300—3700 kj/s, kideohjattuja pisteaaltoja 2, menoteho 50—70 W syöttökaapelin pituudesta riippuen, antolaji A3, perusvirtalähde 220 V/50 jakson vaihtovirta.

Vastaanotin: jaksolukualue sama kuin lähetimessä, pisteaaltoja 4, vaihtoherkkyys alle 5 uV, menoteho linjalle 3—10 mW, kalutin 50—100 mW, perusvirtalähde sama kuin lähetimessä ja virrankulutus enint. 450 VA.

AH-20 teknillinen selostus

Laiva-asemana kuuluu radiopuhelimeen seuraavat rakenneosat:

1. Asemaosa AH-20, jossa lähetin LH-20 ja vastaanotin VH-5 on asennettu samalle etulevylle sekä sijoitettu yhteiseen suojalaatikkoon. Mitat: 37,5×46×22,5 cm; paino 23,5 kg.

2. Muuttajaosa Mh-12/600, jossa on 12/600 V:n tasa-/tasavirtamuuttaja käynnistyslaitteen sekä 120 V:n anodiparisto.

Mitat: 36×20,5×29,5 cm; paino 17 kg.

3. Varaustaulu TaV-110/6 ja siihen liitettävä vastus VS 1830, jolla akku voidaan varata aluksen 60—110 V tasavirtaverkosta.

Taulu 30,5×19×16 cm; paino 5,5 kg.

Vastus 30,5×15×16 cm; paino 4 kg.

4. Lyijyakkuparisto 12 V ja vähint. 130 Ah.

5. Antennilaitteet sekä maadoituskytkin.

Maa-asemana tulevat seuraavat rakenneosat käyttöön:

1. Asemaosa kuten laiva-asemassa.

2. Tasasuunninosa TsH-220/600, jossa on virtalähteet sekä lähetintä että vastaanotinta varten.

Mitat: 37,5×34,5×22,5 cm; paino 22 kg.

Meriradioliikenne.

Valtion Sähköpajan suhteellisen pienen kapasiteetin ovat tähän asti varanneet Sotevan toimitukset. Sotevalle tehty meriradiomallit on kuitenkin suunniteltu niin, että ne täyttävät Atlantic Cityn konferenssin vaatimukset, joten mallit sellaisinaan soveltuvat myös kansainväliseen meriradioliikenteeseen. Ainoastaan lähettimien aaltoalueissa tulee pieniä muutoksia.

Lähettimiä on toistaiseksi vain 100 W:n PKL-100 ja vastaanottimia kolme mallia:

pitkääaltoinen **VP-40** ja lyhytaaltoinen **VL-60** ovat jo valmiina, sekä yhdistetty puhelu- ja liikenteeseen tarkoitettu vastaanotin **VK-60** on suunnitella. Sekä lähetin että vastaanottimet ovat teline-(rack-)rakennetta, millä on pyritty säästämään tilaa. Täten myös saadaan syntymään erilaisia yhdistelmiä samoista rakenneosista. Lähetin voidaan esim. saada täydellisenä, käsittäen pitkääaltojen, puhelu- ja lyhyiden aaltojen pääteasteet, jolloin käynnistinosat ja modulaattori ovat yhteiset ja ohjainosa vaihtelee yhdistelmästä riippuen, mutta voidaan lähetin toimittaa myös yhtä aaltoaluetta varten jättämällä tarpeettomat pääteasteet pois. Rakenneosien yhdistäminen tapahtuu lähetin etupuolella olevissa ke- raamisissa kytkinrimoissa. Näin helpotetaan mittauksia ja huoltoa ahtaissa tiloissa.

Turvallisuusasema AT-52, joka käsittää hätälähetin, tehokkaan kidevastaanottimen sekä sähköisesti toimivan hätäm- kien avainuslaitteen. Sen jaksolukualue on 400—530 kj/s, antenniteho 50—70 W sekä virtalähteenä 24 V:n akku ja 500 j/s:n muuttaja. Varaputki on sijoitettu lähet- timen sisään, jossa se on yliheittimellä kyt- kettävissä.

Pääradiolaitos PKL-100 käsittää kolme eri osaa, jotka on sijoitettu samaan telneeseen. Kukin näistä osista toimii omalla jaksolu- kalueellaan meriradioliikenteen jaksoluku- kalistoilla. Jaksolukualueet ovat seuraavat:

P-100 400—530 kj/s,
K-100 1600—3000 kj/s,
L-100 alueet 4 ja 22 Mj/s:n välillä.

Antenniteho on yli 100 W, aaltolajit A1—A2 —A3. Virtalähteenä on 110 V:n tasavirta- verkko ja muuttaja.

Vastaanottimet.

VG-6 on kansainväliset vaatimukset täyt- tävä *suuntimavastaanotin*, ristikehämällä. Se on varustettu itsetoimivalla eksymän korjauksella ja tehokkaalla sivusuunnan määräyksellä. *Vastaanotin toimii ilman erillistä anodivirtalähdettä*. Sen jaksoluku- alue on 250—550 kj/s ja virtalähteenä voi- daan käyttää joko 24 V:n akkuparistoa tai 110 V:n tasavirtaverkkoa.

Valtion Sähköpaja valmistaa kolmea eri mallia *laivavastaanottimia*, jotka tilaajan vaatimusten mukaan voidaan sovittaa yhe- teiseen suojalaatikkoon, ns. vastaanotin- keskukseksi, joka tarvitsee vain yhden yhe- teisen antennin.

VP-40 on suora vastaanotin ylipitkille aalloille jaksoluvusta 530 kj/s alaspäin.

VK-60 on supervastaanotin keskipitkää aaltoaluetta varten. Siihen on sovitettu me- riliikenteen alueet 400—3000 kj/s välillä.

Laivakirjanpidosta

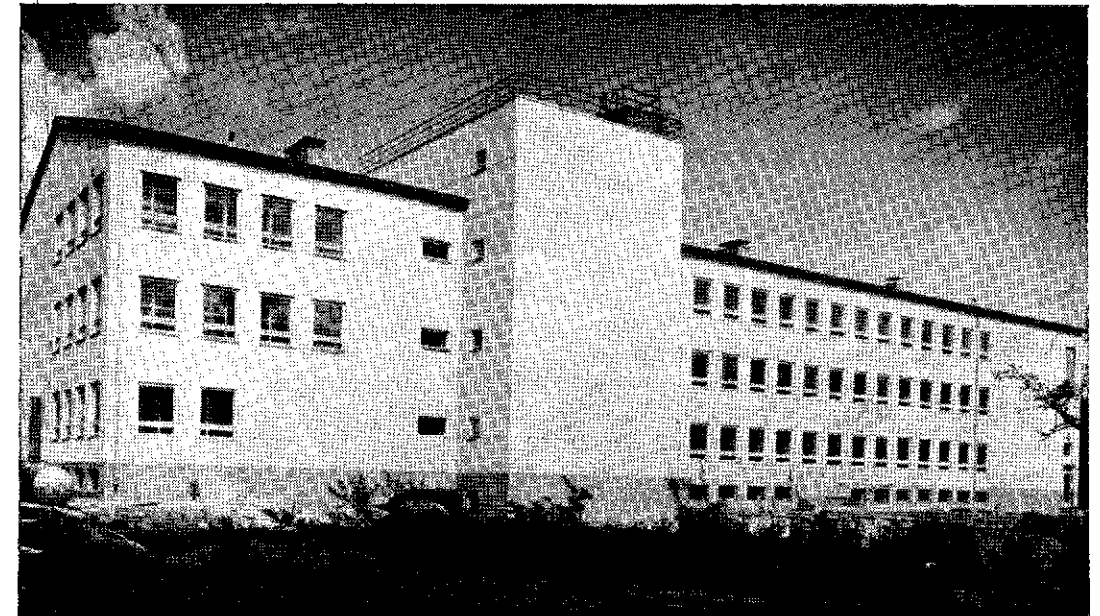
Selaillessani "Radiosähkötäjän" vuoden ensimmäistä numeroa sattui silmiini O. E. Suomalaisen tähdenvälejä, asiallista juttua, kuten aina hänen kynänsä jälki. Hän muunmuassa lausuu ihmetyksensä suoma- laisten laivanvarustamojen monimutkaises- ta ja aikaa vievästä kirjanpitosysteemistä ja syytä ihmettelemiseen todella on, sekä siihen, että jokaisella varustamolla on oma systeeminsä, jotka saattavat hyvinkin pal- jon erota toisistaan. Usein tuntuu kirjanpi- toa hoitavasta sähköittäjistä, jolle tätä teh- tävää varten on teknillisiä apuvälineitä va- rattu "Faber kakkonen" ja hylätyn meri- kortin puolikas sekä yksilöstä ja mielenli- lasta riippuen milloin liukkaampi, milloin hitaampi ynnäpä, siltä, kuin varustamon konttori kaikkine konttorikoneineen ei te- kisi kerrassaan mitään laivakirjanpidon hy- väksi, niin valmiiseen kuntoon on kaikki paperit saatava laivalla. Tulee tässä vain yhtenä esimerkkinä mieleeni Nordströmin laivat (en sano tätä missään boikotoimis- mielessä, muuten yhtä mukavia laivoja kuin muutkin), joissa on kortistojärjestelmä, jos- sa heti alkuun udellaan asianomaiselta hä- nen koko elämänsä vaiheet — miltei ken- gännumeroa myöten — ja sitten lähdetään laahaamaan nykyisin kuusinumeroisiin- kin lukuihin nousevia siirtoja ja kuukaudesta toiseen vuoden loppuun taikka miehen ulos- maksuun asti. Varustamolle on tästä tie- tenkin se etu, että aivan vaivattomasti nä- kee jokaisen kuukauden kuluttua miten paljon matruusi se ja se on maksanut veroa palvelukseenastumisestaan lähtien, paljon- ko kansaneläkettä, mitkä ovat hänen naut-

VL-60 on kaksoissuper lyhyttä aaltoaluet- ta varten. Tähän on sovitettu liikennealueet 4 ja 22 Mj/s:n välillä.

Vastaanottimien virtalähteenä on nor- maalisti 110 V:n tasavirtaverkko, mutta voidaan niitä syöttää myös 24 V:n akulla ja anodiparistolla tai muuttajalla.

Kun mainitsemme 30, 60 ja 90 watin *vah- vistinlaitteet* ja *-keskukset*, olemme pääpiir- teissään läpi käyneet Valtion Sähköpajan radiopuolen tuotannon.

Tehtaalla on radioasemien asennusta ja huoltoa varten huolto-osastot Helsingissä, Kotkassa ja Turussa.

Uuden tehdastalomme valmistuttua

voimme entistä paremmin
palvella asiakkaitamme

Laivaradiohuolto

paitsi HELSINGISSÄ, myös
TURUSSA, puh. 17 698
KOTKASSA, puh. 14 60

Valtion Sähköpaja

HELSINKI, PUH. 61 831 · LEPPÄVAARA, PUH. 84-7701

timansa luontaisedut rahaksi arvioituina jne. Vuoden lopussahan tosin tätä menetelmää käyttäen saa sähköttäjän valmiit loppusummat vuoden yhteenvetoa varten, mutta kuukaudesta toiseen siirtäminen ja laskeminen on siksi aikaa vievää hommaa, että paljon helpommin laskisi tarpeelliset loppusummat vuoden lopussa kunkin kohdalta.

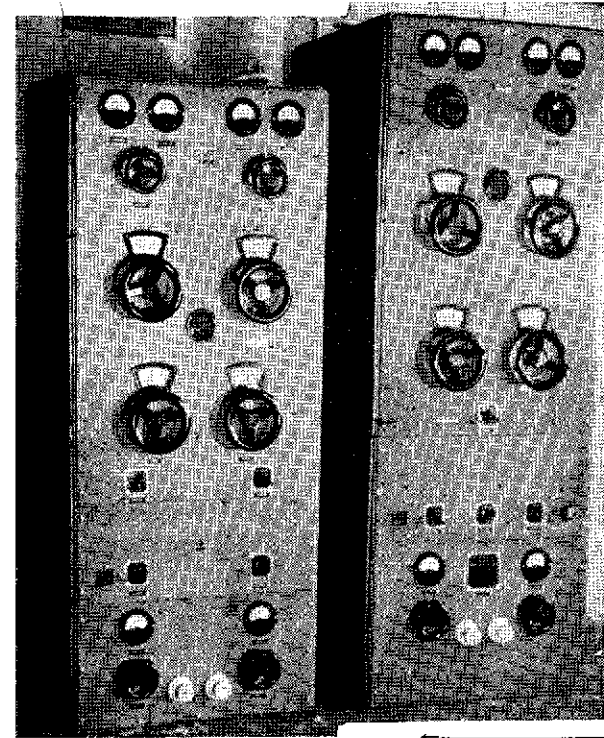
Myös sellainen tapa, että varustamo vaatii kaksi, joissakin tapauksissa kolmekin puhtaaksikirjoitettua palkkalistaa kuukausitilityksien yhteydessä laivoista, joiden kirjoituskoneet ovat yleensä aikansa eläneitä ja siksi kapeatelaisia, että palkkalistan saa taittaa nelinkerroin ja kieli keskellä suuta yrittää saada eri "taitteiden" rivit suunnilleenkin samalle korkeudelle. Kun sähköttäjällä kirjoittaa laivaan jäävän palkkalistan ja toisen varustamolle lähetettäväksi, niin luullisi sen riittävän; jos tarvitsevat useampia, onhan siellä konekirjoitukseen erikoistuneita konttorineitoja leveätelaisine konttori-koneineen.

Nykyisissä kirjanpitojärjestelmissä kiinnyy huomio siihen, että samoja vientejä on tehtävä lukuisiin eri paikkoihin ja herää kysymys, eikö asiaa todella voisi ratkaista yksinkertaisemmalla tavalla. Otetaanpa esimerkiksi tällä kerralla Suomen Etelä-Amerikan Linjan laivojen kirjanpito, joka on tuntemistani silti yksinkertaisin. Ensinnä on jokaista miestä kohti tilikortti, josta otetaan yksi kopio, ja joka on jaettu sarakkeisiin miltei samalla tavoin kuin palkkalista debet- ja kredit-puoliseen. Selvää ja yksinkertaista, mutta miksi ei tilikortti kaikkien sarakkeittensa suhteen pidä ehdottomasti yhtä palkkalistan kanssa, vaan on siinä esim. tulopuolella yhdistetty muutamia sarakkeita, mikä tietää sitä, että summat on niitä palkkalistasta kortille siirrettäessä laskettava yhteen. Toiseksi on palkkalista, johon siis edellämaitun mukaan tulevat luonnollisesti suunnilleen samat merkinnät kuin tilikortteihin. Kolmanneksi ovat vastakirjat, joihin tulevat merkinnät tavallisen tavan mukaan. Neljänneksi laaditaan vuoden lopussa kunkin laivalla vuoden aikana olleen henkilön tuloista, veropidätyksistä ja kansaneläkkeestä yhteenveto, jonka tosin nykyisin saa aika helposti em. tilikorteista, niiden tultua käytäntöön. Aikaisemmin oli niitä vastaamassa pääkirja, josta oli aika

homma poimia kaikki tarpeelliset summat. Ja mikäli haluaa olla jatkuvasti tilanteen tasalla kunkin laivassaolijan taloudellisista seikoista, joista on oltava selvillä, ettei vahingossakaan anna paria kymppiä liikaa, jolloin saldo heittää miinuksen puolelle, on oman muistinsa auttamiseksi vielä pidettävä jonkinlaista konseptikirjaa, mihin kuukauden aikana merkitsee kunkin ottamat rahaerät, saldon aikaisemmalta kuukaudesta, maksumääräykset jne.

Niin, noita samoja vientejä eri paikkoihin hieman eri muodoissaan kirjoitellessani tulikin ajatelleeksi sellaista nykyajan suurta keksintöä kuin "kalkkeripaperia", ja päädyin jäljempänä selostamaan kirjanpitojärjestelmään, jossa kaikki tarpeelliset paperit saadaan aikaan yhdellä kirjoittamisella, aina vastakirjoja myöten, em. kalkkeripaperia hyväksikäyttäen. Asiassahan on suuri mutta, jonka vuoksi en ollenkaan haaveilekaan, että mikään varustamo ryhtyisi suunnittelemaan kirjanpitojärjestelmää käyttämään. En pidä sitä myöskään minään suurena keksintönä, moni on varmaankin mielessään aprikoinut samantapaisia asioita. Se suuri mutta, josta Herra Suomalainenkin mainitsee, on ensinnäkin se, ettei mikään varustamo voi hyväksyä järjestelmää, jota jokin sähköttäjän esittää, esittelijänä pitää olla vähintään ekonomisti, ja ehkä he ovat oikeassa. Ainakin tuntuu siltä, että pitää omata korkeampaa kirjanpidollista sivistystä ymmärtääkseen nykyisten kirjanpitojärjestelmien oikkuja, ei siihen riitä tavallista suoraa rataa noudattava sähköttäjän järjenjuoksu. Toinena muttana on vielä se, että jos ajattelemani järjestelmää sovellettaisiin sen täydellisimmässä muodossa, siis todella yhdellä kirjoittamisella myöskin vastakirjat, tulisivat vastakirjan merkinnät hieman toisella tavoin kuin nykyisin, mitä ei tietenkään sallittaisi.

Niin, seuraavanlainen olisi ehdottamani laivakirjanpitojärjestelmä: Jokaisella laivallaolijalla tilikortti, josta otetaan kolme kopiota. Jotta jäljennökset sattuisivat tarkasti oikeille kohdilleen, voisi neljä korttia olla alareunoistaan liimaamalla tai muuten yhdistetty. Kortin yläreunassa tarpeelliset henkilötiedot ja itse kortti olisi tavallisen palkkalistan muotoinen debet- ja kredit-puoliseen. Sarakkeet siis samat kuin nykyisin yleisimmin käytetyissä palkkalistoissa:

Oletteko tutustuneet

Radio E. Hellbergin uusiin kideohjattuihin laivalähettimein, jotka täyttävät Atlantic City-konferenssin vaatimukset.

Jaksolukualueet:

360—550 kj/s	VFO	
1,5 — 3,9 Mj/s	VFO + 6 kidettä	
4 Mj/s		} 4 kidepistettä } kullakin jaksolukualueella
6 "		
8 "		
12 "		
16 "		

Aaltolajit: A1, A2 ja A3 kaikilla jaksoluuvuilla

Huom. Nimellisteho myös lyhytaalloilla.

Oy Radio E. Hellberg

← OHXX 500

Lauttasaari

Puh. 673171

OHXX 100 ja
OHXX 200

palkka, ylityöt, pyhätyökorvaus, saldo edelliseltä kuukaudesta jne., ennakkovero, käteistä eri satamissa, maksumääräykset, saldo seuraavalle kuukaudelle jne. Korteissa yksi rivi kutakin kuukautta kohti ja tilaa vuoden lopussa suoritettavalle eri sarakkeiden yhteenlaskulle. Neljän "yhteensidotun" tilikortin kaksi alimmaista olisi reijitetty siten, että niistä olisi helppo irroittaa aina kuukausittain ao. kuukauden rivi. Ja itse kirjanpito seuraavaan tapaan: Kopiopaperit tilikorttien väliin, sitten tehdään kuukauden merkinnät, kunnes on käsitelty koko joukko, josta kirjaa on pidettävä. Sen jälkeen irroitetaan kustakin neljä tilikorttia käsittävästä ryhmästä alimmaisen kortin kyseistä kuukautta koskeva rivi ja se liimataan ao. henkilöiden vastakirjoihin. Sellaisenaan se on liian pitkä sinne liimattavaksi, mutta debet- ja kredit-puolet voisi jakaa eri aukeamille liuska katkaistamalla. Vuoden ensimmäistä liuskaa liimattaessa tulisi mukaan myös eri sarakkeiden otsakkeet ja kuukautiset liuskat liimattaisiin tarkasti kohdakkain. Seuraava kopio, joka siis on myös valmiiksi reijitetty, irroitetaan ja kun

saman kuukauden jokaisen laivallaolijan tililiuskat liimataan yhtenä "pötkynä" allekkain, kirjoitetaan sivuun kunkin henkilön nimi, ja lasketaan sarakkeiden loppusummat, on konttoriin menevä kuukauden palkkalista valmis. Kolmas kopio, ei reijitetty, lähetetään vuoden lopussa varustamolle sarakkeet yhteenlaskettuina, siinä on ns. vuositraportti ja alkuperäinen kappale jäisi laivan arkistoon. Ja siinähan se koko juttu sitten olisikin, ja touhusta on selvitty kirjoittamalla vain kertaalleen eri viennit. Hiukanhan siinä olisi liisteröimistä, mutta voisihan kaksi alimmaista tilikorttia neljän kortin ryhmässä, siis reijitetyt kortit, olla kääntöpuoleltaan valmiiksi liimalla siveltyjä, ettei tarvitsisi kuin nuolaista.

Luovutan kaikki oikeudet edelläesittämäni. Selostin sitä kerran kapulle ja förs-tille, mutta he väittivät sen alkaansaavan liian suurta muutoksia varustamon kirjanpidossa, tarkempaa selvitystä en saanut ja asia jäi silleen, vaikka lievensinkin systeemiä niin paljon, että olisin jättänyt vastakirjat ennalleen.

J. Salonen.

50-vuotiaita

50 vuotta täytti kesäkuun 25 p:nä 1950 ekspeditööri *Johannes Evert Lehtinen*. Hän on syntynyt Helsingissä ja käynyt 5 lk. Helsingin suom. reallilyseota. Suoritettuaan II lk. kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon v. 1924 hän toimi samana vuonna lyhyemmän ajan v.a. laivaradiosähköttäjänä s/s Hektoksessa ja myöhemmin s/s Oberonissa. SR:n jäsenenä hän on ollut vv. 1924—1926, sekä v:sta 1947 lähtien edelleen. Nykyään hän on ekspeditöörinä Helsingin lennätinkonttorissa.

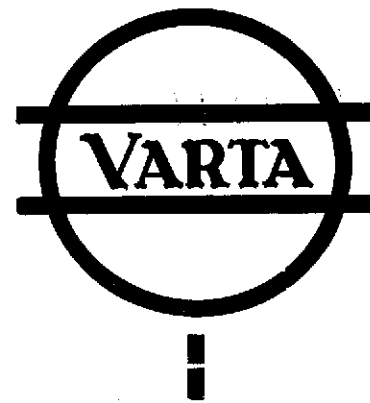
Myöhästyneet onnittelemme.

Elokuun 24 päivänä 1950 täyttää ekspeditööri, I lk. kansainvälinen radiosähköttäjä *Bertel Karl Edvin Gustafsson* 50 vuotta. Hän on syntynyt Kaksikerrassa. Käytyään 5 luokkaa Turun ruots. lyseota hän on ollut vuodesta 1917 lähtien posti- ja lennätinlaitoksen palveluksessa. I lk. kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon hän suoritti 29. 3. 1924. SR:n jäsenenä on radiosähköttäjä *Gustafsson* ollut vuosina 1924—1926, sekä vuodesta 1947 lähtien edelleen. Väliaikaisena laivaradiosähköttäjänä hän on myös toiminut lyhyemmän ajan mm. Ariadnessa, Helioksessa, Savoniassa ja Oberonissa. Nykyinen toimipaikka Helsingin radio.

Onnittelemme merkkipäivän johdosta.

50 vuotta täyttää syyskuun 24 päivänä 1950 I lk. radiosähköttäjä *Eino Bernhard Aartamo*. Hän on syntynyt Kangasalassa ja käynyt 6 lk. Tampereen reallilyseota. II lk. kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon hän suoritti vuonna 1928 ja I lk. tutkinnon v. 1931. SR:n jäsenenä hän on ollut v:sta 1929 lähtien. Laivaradiosähköttäjänä hän on ollut seuraavissa laivoissa: Hektos, Ilmatar, Bore 9, Savonia, Ericus, Olovsborg, Ariel, Hesperus ja Patria, yhteensä n. 11 vuotta. Vuonna 1938 hän toimi Viipurin ilm. radioaseman hoitajana ja vuosina 1940—1941 Petsamon radioasemalla. Sodan aikana Ilmavoimissa suuntimoaseman päällikkönä. Joulukuusta 1944 lähtien edelleen radiosähköttäjänä Vaasan rannikkoradioasemalla.

Onnittelemme tulevaisuuden merkkipäiväksi.

VARTA

RADIO-MERKIN-
ANTO- JA VARAVA-
LAISINAKKUJA SEKÄ
LATAUSLAITTEITA

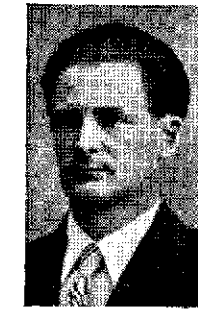
PERTRIX

ANODI-PUHELIN- JA
VALAISINPARISTOJA

VARTA Oy

HELSINKI - MANNERHEIMINTIE 9 A
POSTILOKERO 428 - PUH. 30676 VAIHDE

Urho Elias Ensio Koivistoinen kuollut

Heinäkuun 15 p:nä 1950 kuoli Uudessakaupungissa sydänhalvaukseen SR:n jäsen, luutn. evp. *Urho Elias Ensio Koivistoinen*. Hän oli syntynyt Pietarissa 29. 3. 1906. Käytyään Viipurin kauppakoulun hän meni vakinaiseen palvelukseen Puolustusvoimiin, olleen ensin Ilmavoimissa vv. 1927—1941 ja sen jälkeen jalkaväessä v. 1944 loppuun, jolloin erosi Puolustusvoimista. Talvisodassa hän toimi pommikoneen kk-ampujan ja radiosähköttäjän tehtävissä ja jatkosodassa viestitupseerina ja kk-kompp. päällikkönä. Vänrikiksi hänet ylennettiin v. 1940 ja

Huom! Tilaa pian!

Vihdoinkin voimme ilahduttaa sr-läisiä ilmoittamalla, että sormus- ja rintamerkkiasia on nyt saatettu liiton puolesta vaiheeseen, joka mahdollistaa mm. sormuksen saannin ainakin jo tulevan syyskuun toisella puoliskolla tapahtuvaksi. Kuluvan elokuun 2 päivänä sopi hallituksemme "edustusto" Suomen Kultasepät Oy:n kanssa sormuksen ja rintamerkin valmistuksesta ja antoi viime ohjeet sormuksen mallikappaleeseen tehtävistä korjauksista sekä suoritti ensimmäisen ryhmätilauksen: 50 sormusta ja 100 rintamerkkiä.

Edellä mainitsemamme toimituserän sormusten hinnaksi tulee noin 5715—6250 mk kappale mikäli sormen ympärysmitta on rajoissa 60—70 mm tai vastaavasti sormuksen sisähalkaisija on 19—22,5 mm. Mikäli taas sormus tulee em. mittoja pienempään tai suurempaan sormeen, laskee tai nousee vastaavasti sormuksen hinta sormen ympärysmittaan yhtä millia kohden noin 50 markalla. Sormukseen tulee kaiverrettavaksi jäsennumero, jonka työn valmistaja suorittaa eri maksua kantamatta.

Sormus on kultaa merkkiosan ulointa reunaa lukematta, joka kestävyysyysistä on tehty ruostumattomasta teräksestä. Mallikappale, johon lopullisessa sormuksessa tulee tehdä vielä asialliset parannukset, on jo sellaisenaankin saanut niin hyvin liiton toimistossa sen nähneiden jäsenten kuin ulkopuolistenkin ihastuksen osakseen. Niin myös allekirjoittanut pitää sormusta kaiken arvostelun kestäväenä.

Rintamerkki, joka on "jäljennös" sormuksen merkkiosasta ja myös sen kokoinen, val-

luutnantiksi v. 1942. Keskekoulututkinnon hän suoritti Imatran yhteiskoulussa v. 1938 ja II lk. kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon 6. 7. 1940, jolloin liittyi jäseneksi SR:ään.

Ruumiinsiunaus tapahtui Uudessakaupungissa heinäkuun 21 päivänä. SR kunnioitti jäsenensä muistoa Sotainvalliiden Veljesliiton Kukkastraston kautta.

Lähinnä jäivät vainajaa suremaan puoliso Aino Koivistoinen, o.s. Siivonen ja kolme lasta.

KEHOITUS

Viime vuosikokouksen antaman evästyksen mukaisesti hallitus kehoittaa jäseniä tekemään lahjoituksia vainajan omaisille.

Rahalahjoituksia välittää myös liitto, jonka vuoksi se pyytää jäseniä tekemään lahjoituksia liiton postisiirtotiliin N:o 7590 välityksellä merkitsemällä siirtotilikorttiin "Urho Koivistoisen muisto".

Hallitus.

mistetaan stanssaamalla hopeasta ja on siinä kiinnitystä varten ruuvikanta. Valmiina emme ole sitä nähneet, mutta silti tekee mieli sitäkin kehua... Merkin hinta pyörii 200 markan vaiheilla.

Kuinka tämän aistikkaan sormuksen ja tai merkin omistajaksi pääsee, jo varmaan kysytään? Niinpä sanottakoon, että sormuksen saannin edellytykset sr-läisille ovat seuraavat:

1. käydään jossakin kultasepäntilikkeessä ottamassa mitta joko sormen paksuudesta tai tilattavan sormuksen halkaisijasta, taikka selvitetään muilla keinoin joko sormen ympärysmitta tai sormuksen halkaisija (mitat mm:nä);

2. jompi kumpi näistä mitoista tiedotetaan liitolle tilauksen yhteydessä (koskee siis myös ennakkotilauksen tehneitä ellei vastaavia mittoja ole ennakkotilauksen yhteydessä tai sen jälkeen liitolle ilmoitettu);

3. saadaan liitolta todistus jäsenyydestä, jonka tarkistuksen vuoksi tarvitsemme sormusta lunastaessamme Suomen Kultasepät Oy:stä, Aleksanterink. 15, Helsinki;

4. maksamme sormuksen, pistämme sen omanamme sormeen, ihalleemme sitä — ja annamme toistenkin ihaila...

Rintamerkin saamme suoraan liitosta, joko ennakko-tilaamalla tai käymällä sen sieltä noutamassa ensimmäisen erän valmistuttua. Varminta siis tilata merkki ajoissa.

Mainitsemamme sormuksen ja merkin hinnat pätevät vain ensimmäiseen ryhmätilaukseen nähden, sen tahtoi valmistaja saattaa tietoomme. On syytä harkita kahdesti ennen kuin jättää sormustilauksen teon myöhemmään ajankohtaan, sillä vain 30 sormustilausta voidaan I:stä valmistus-

Plh:n ulkomaantoimisto tiedottaa

Kultafrangin vasta-arvo Suomen rahana on heinäkuun 1 päivästä lukien kaikessa liikenteessä, siis myös koti- ja pohjoismaisessa, 75 markkaa.

Sähkösanomataksassa kultafrangeina ja Suomen markkoina ilmoitetut perusmaksut muuttuvat seuraaviksi:

laivamaksu	0.15 kfr =	11:25
maa-asemamaksu	0.30 kfr =	22:50
kotimainen lankamaksu		= 10:—

Kansainvälisten puhelujen taksassa ilmoitet-
tuja radiopuhelumaksuja vastaavat pyöristetyt
maksut saadaan Suomen rahana seuraavasta
taulukosta:

0.30 kfr =	22:—	3.00 kfr =	225:—
0.80 =	60:—	3.30 =	246:—
0.90 =	66:—	3.60 =	270:—
1.00 =	75:—	4.60 =	345:—
1.10 =	82:—	5.40 =	405:—
1.80 =	135:—	8.40 =	630:—
2.40 =	180:—	10.80 =	810:—
2.80 =	210:—	13.80 =	1035:—

Maksujen pyöristäminen

Muunnettaessa kansainvälisessä lennätinliiken-
teessä kultafrangeina määrättyjä maksuja Suo-
men rahaksi sanamaksut täysimaksuisista säh-
kösanomista pyöristetään täyteen 10 penniin
päätyviksi siten, että 10 penniä tai sen kerran-
naisia ylittävät 5 penniä tai sitä pienemmät erät
jätetään ottamatta huomioon sekä 5 ja 10 pen-
nin väliset erät pyöristetään lähinnä seuraavaksi
täydeksi 10 penniksi ja että alennetusta maksus-

ta lähetettävien sähkösanomien sanamaksut, jot-
ka määrätään Suomen rahana saadun täysimak-
suisen sanamaksun perusteella, ja kaikki muut
kansainvälisen lennätinliikenteen maksut, niihin
luettuina sanamaksut laiva- ja rannikkoasema-
maksuista pyöristetään täyteen 5 tai 10 penniin
päätyviksi siten, että 5 penniä tai sen kerran-
naisia ylittävät 2½ penniä tai sitä pienemmät
erät jätetään ottamatta huomioon sekä 2½ ja 5
pennin väliset erät pyöristetään lähinnä seuraa-
vaksi täydeksi 5 tai 10 penniksi.

Kustakin sähkösanomasta kannettavia koko-
naismaksuja määrättäessä on 1—50 penniin
päätyvät erät tasattava lähinnä alempaan
markkaan ja 51—99 penniin päätyvät erät lä-
hinnä korkeampaan markkaan. Maksun suu-
ruutta osoittavaa kuittia laadittaessa käytetään
vain tasaisiin markkoihin päätyviä erä.

Kansainvälisessä puhelinliikenteessä pyöris-
tetään minuuttimaksut kokonaisiksi markkoik-
si siten, että 1—50 pennin erät jätetään huo-
mioonottamatta ja 51—99 pennin erät pyöriste-
tään lähinnä seuraavaksi täydeksi markaksi.

Kansainvälisen pikatiedotusliiton julkaisemas-
ta taksataulukosta "Tableau C", jossa ilmoitetaan
normaalisanamaksut eurooppalaiseen hinnoitus-
luokkaan kuuluvien maiden välisistä sähkösano-
mista, on nyttemmin ilmestynyt uusi painos.
Taksataulukkoa, jonka hinta on 20 markkaa kpl,
on saatavana posti- ja lennätinhallituksen ulko-
maantoimistosta.

Neljä ruotsalaista radiosähkötäijää on otettu
YK:n palvelukseen. Ruotsalaiset allekirjoittivat
sopimuksen amerikkalaisen YK:n valtuutetun
Russel Cookin kanssa, joka oli saapunut Tukhol-
maan. Sähkötäijät saavat ensin läpikäydä kurs-
sin Lake Successissa, minkä jälkeen heidät lähe-
tetään maailman eri puolille. Ajankohtaisimmat
työkentät ovat tällä hetkellä Korea ja Palestiina.

Uusia kutsumerkkisarjoja jaettu:
Jordania JYA—JYZ,
Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö
(ICAO) 4YA—4YZ.

Skn.

QRM?

Kuluvan vuoden huhtikuun numerossa
tarkastelimme otsikon "Jaksolukukysymys"
alla viime vuosien yleismaailmallista jakso-
lukutilannetta, uusia jakosuunnitelmia ja
niiden osittaistoteutuksia. Samassa yhtey-
dessä mainitsimme myös nykyisistä liiken-
nöimisvaikeuksista sekä viittasimme Euroo-
pan alueella osittain toteutettavien Kööpen-
haminan yleisradio- ja meriradiosopimus-
ten 15. 3. 1950 voimaan tulon aiheuttamiin
lisävaikeuksiin.

Vaikka esim. yleisradiosopimus on toi-
saalta melkoisesti parantanut Euroopan
yleisradiokuuntelua, on se taas toisaalta ai-
van huomattavasti huonontanut jo ennes-
tään poljettua siirtyvän meriradioliikenteen
työskentelyä. Lennätinliikenne 500 kj/s:n
alueella on kuitenkin selvinnyt huomatta-
vasti vähemmän häiriöihin muutoksista. Suo-
men kohdalla on osin parannuksiakin ha-
vaittavissa, mutta myös valittavana seik-
kana todettava eräiden asemiemme työs-
kentelyn joutuneen hyvin suuresti kärsi-
mään siitä, että kaikki Euroopan maat ei-
vät ole katsoneet voivansa vaihtaa kyseisen
alueen jaksolukujaan edellä mainittuna
ajankohtana. Varsinkin iltaisin ovat laivo-
jen työskentelyjaksoluvut 425, 454 ja 524 ol-
leet yleisradioasemien aiheuttamien häiriöi-
den vuoksi vaikeasti liikennöitävissä.

Eniten on joutunut kärsimään radiopuhe-
linliikenteemme, sillä joidenkin yleisradio-
asemien harmonisten aiheuttamat häiriöt
lankeavat eräiden rannikkoasemiemme
työskentelyjaksoluvuille, joten niiden kuu-
luvuus esim. Itämeren keski- ja eteläosissa
on huomattavasti huonontunut. Vastaavaa
on häiriöiden suhteen todettavissa myös
laivojemme käyttämällä työskentelyjaksolu-
vuilla.

On myönnettävä, että osa edellä mainitse-
mistamme häiriöistä on siirtyvän liikenteen
asemien aiheuttamaa ja vaikeammin pois-

tettavissa, mutta mitä erikoisesti yleisradio-
asemien tuottamiin häiriöihin tulee, voi-
daan ne teknillisin järjestelyin saada koko-
naan eliminoiduiksi. Onkin odotettavissa,
että Euroopan yleisradioyhtiöt tekevät par-
haansa näiden häiriöiden poistamisessa. Sa-
maa on sanottava myös eri maiden lennä-
tinhallintojen alaisten asemien aiheutta-
mien häiriöiden osalta.

Häiriötilanne muuttuu joka tapauksessa
jälleen kun radiopuhelinliikenteen asemat
saavat myöhemmin uudet jaksolukunsa
käyttöön. Tuleeko tämä muutos Suomen
kohdalle tuomaan parannusta vaiko huo-
nonnusta, ei tällä hetkellä ole varmuudella
arvioitavissa, vaan saamme sen todeta vas-
ta vuosien 1951—1952 vaiheilla. Tätä ennen
on meidän kaikin käytettävissä olevin kei-
noin saatava työskentely nykyisillä jaksolu-
vuilla niin siedettäväksi kun suinkin mah-
dollista. Näitä pyrkimyksiä on vain meidän
kaikkien tuettava ja puhallettava tässäkin
asiassa "yhteen hiileen". Viranomaisemme
ovat nim. radio-ohjesäännön mukaan vel-
volliset tekemään ns. haitallisista häiriöistä
rikkomusilmoitukset asianomaisille hallin-
noille, mutta tämä edellyttää myös liiken-
teessä toimivien radiosähkötäijien tukea.
Heillä on mahdollisuus käyttännössä todeta
näitä "rikkomuksia" ja antaa perustiedot,
joista lennätinhallintomme saa radio-ohje-
säännön liitteessä 2 esitetyn kaavakkeen
edellyttämät merkinnät, ja joiden perusteel-
la se voi ryhtyä tarkkailemaan kyseisiä häi-
riöitä. Mainitut ilmoitukset on paras osoittaa
posti- ja lennätinhallituksen ulkomaantoi-
mistolle, joka tarvittaessa ottaa yhteyden
radiokonttoriin.

Radiopuhelinliikenteessä todettujen häiri-
öiden osittaiseksi eliminomiseksi on radio-
konttori kohottanut Helsinki Radion radio-
puhelinlähettimen tehon 2 kW:in. Lehden
painosta ilmestyttyä on todennäköisesti
myös Mariehamn Radion teho kohotettu sa-
maan määrään.

Skn.

Toimipaikkojen vaihdokset

laivoissa ajalla 1. 6. 1950—31. 7. 1950.

1. 6. 50 Greis, Kalevi	s/s Ostrobotnia (v.a.)
2. 6. 50 Karvinen, Onni	s/s Veli Ragnar
8. 6. 50 Sointamo, Allan	s/s Aino Nurminen (v.a.)
8. 6. 50 Bollström, Hugo	s/s Bore II (v.a.)
9. 6. 50 Aarnio, Seppo	s/s Olio (v.a.)
9. 6. 50 Aro, Harry	s/s Ulea
9. 6. 50 Plekäläinen, Tommi	s/s Pankakoski
10. 6. 50 Turunen, Yrjö	s/s Vienti (v.a.)
12. 6. 50 Hyvönen, Viljo	s/s Alden
12. 6. 50 Vanninen, Sulo	s/s Modesta
13. 6. 50 v. Zansen, Runar	s/s Penelope
13. 6. 50 Ekeboom, Erik	s/s Bore S
14. 6. 50 Pelkola, Pentti	s/s Inga (v.a.)
15. 6. 50 Kauppila, Kauko	s/s Ramsdal
17. 6. 50 Allamo, Vilho	s/s Fennia (v.a.)
19. 6. 50 Arola, Veli	s/s Elsa S.
25. 6. 50 Björkwall, Björn	s/s Marieborg (v.a.)
27. 6. 50 Vuorio, Urho	s/s Bore I (v.a.)

27. 6. 50 Pollari, Orvo	s/s Nina (v.a.)
28. 6. 50 Nuotio, Tarmo	s/s Sirius (v.a.)
28. 6. 50 Kihliläinen, Mauno	t/a Pansio (v.a.)
28. 6. 50 Roos, Ingvald	s/s Ariadne (v.a.)
28. 6. 50 Lundberg, Stig	s/s Capella (v.a.)
1. 7. 50 Skogström, Kurt	s/s Wellamo (v.a.)
3. 7. 50 Koponen, Arvo	s/s Hesperus (v.a.)
3. 7. 50 Tuomi, Toivo	s/s Solbritt (v.a.)
6. 7. 50 Halmnen, Eino	s/s Tirrenia
7. 7. 50 Mervi, Pohto	s/s Nidarholm
7. 7. 50 Valli, Erkki	s/s Innamo (v.a.)
11. 7. 50 Janger, Erkki	s/s Kalle (v.a.)
11. 7. 50 Pohjola, Tauno	s/s Greta Thorden (v.a.)
12. 7. 50 Helminen, Martti	s/s Lella
13. 7. 50 Melvo, Reino	s/s Kenneth
16. 7. 50 Maja, Smertsi	s/s Koura
17. 7. 50 Grahm, Leo	s/s Scandinavic (v.a.)
21. 7. 50 Kirsimaa, Velko	s/s Rigel (v.a.)
25. 7. 50 Ruusunen, Jaakko	s/s Bjarnia (v.a.)
26. 7. 50 Laaksonen, Tapio	s/s Kuurtanes (v.a.)
28. 7. 50 Räsänen, Sulo	s/s Arcturus (v.a.)
31. 7. 50 Karhio, Olli	s/s Karl-Erik

SR:n toimintaa

1. 6. 1950—31. 7. 1950.

Liiton hallituksen kokous pidettiin kesäkuun 30 päivänä.

Toukokuun 31 päivänä lähetti liitto laiva- ja vapaina oleville jäsenille uuden, 1. 4. 1950 lähtien voimassa olevan työehtosopimuksen.

Kesäkuun 9 päivänä lähetti SR yhdessä kaikkien toisten merenkulkijajärjestöjen kanssa Sosiaaliministeriölle kirjelmän, jossa ehdotettiin, että merimiehille vuosilomalain perusteella maksettava vapaan elatuksen rahavastike korotetaan nykyisestään vähintään kaksinkertaiseksi sekä että tämä rahavastike sidotaan elinkustannusindeksiin samalla tavalla kuin työpalkat yleensä.

Helmikuun 20 päivänä 1950 posti- ja lennätinhallitukselle lähettämässään kirjelmässä ehdotti liitto, että kaikki vakinaiset ja ylimääräiset radiosähkötöitäjän toimet posti- ja lennätinlaitoksessa julistettaisiin virallisesti haettaviksi, että myös laivoissa olevat olisivat tilaisuudessa niitä hakemaan. Kesäkuun 7 pnä päivätyssä vastauskirjelmässään ilmoitti plh, että jo voimassa olevien määräysten mukaan vakinaiset virat, muutamia poikkeuksia lukuunottamatta, on julistettava haettaviksi ja ettei lennätinteknillisellä osastolla ole mitään sitä vastaan, että myös ylimääräiset toimet tästä lähtien julistetaan haettaviksi.

Päivämäärällä 31. 5. 1950 hyväksyttiin II lk. radiosähkötöitäjä Harry Hjalmar Aro jäsennumerolla 608 ja päivämäärällä 1. 6. 1950 II lk. radiosähkötöitäjä Niilo Putus jäsennumerolla 609 SR:n jäseneksi.

Suomen Merimies-Unionin loma- ja kurssikeskus vihittiin Lohjan Suittilassa kesäkuun 17 päivänä. Tilaisuudessa lahjoitettiin lomakodille päällystöjärjestöjen yhteisenä lahjana taiteilija Erkki Vuolteen maalaama Helsingin Länsisatama-aiheinen taulu. SR:n edustajana oli tilaisuudessa sihteeri.

Sen johdosta, että jo kesäkuun 16 päivänä olivat kaikki viime radiosähkötöitäjäkurssilta valmistuneet radiosähkötöitäjät saaneet joko vakinaisen tai väliaikaisen toimen ja kun tämän jälkeen on tarvittavien radiosähkötöitäjien saamisessa esiintynyt vaikeuksia, niin etteivät kaikki ole voineet sijaisten puutteen vuoksi saada vuosilomaansa, päätti hallitus ehdottaa plh:lle uusien radiosähkötöitäjäkurssien aloittamista ensi syksynä. Samalla päätettiin jälleen kiinnittää plh:n huomiota kurssiajan pidentämisen tarpeellisuuteen, sa-

moinkuin opetuksen tehostamiseen radiolaitteiden käytännöllisessä tuntemisessa ja radioliikenteessä.

Kesäkuun 6 päivänä oli eduskunnassa ratkaisevassa käsittelyssä hallituksen v. 1949 eduskunnalle antama esitys uudeksi merityöaikalaiksi. Kun oli odotettavissa, ettei esitys tulisi sellaiseenaan hyväksytyksi, esittivät kaikkien merenkulkijajärjestöjen edustajat mainittuna päivänä tekemällään lähetystökäynnillä eri eduskuntaryhmille, että ellei hallituksen esitys tulisi hyväksytyksi, se olisi jätettävä lepäämään yli vaalien, kuten sitten tapahtuikin.

Kesäkuun 30 päivänä myönsi liiton hallitus kapt. evp. Toivo Tapani Simolalle hänen pyytämänsä eron SR:n jäsenyydestä.

Aero Oy:n ja liiton välillä on sovittu ns. Fagerholmin sopimuksen mukaisesta 15 % palkankorotuksesta lentosähkötöitäjille toukokuun 1 päivästä 1950 lähtien.

Päivämäärällä 6. 7. 1950 on II lk. radiosähkötöitäjä Claes Erik Gustaf Egebom jäsennumerolla 610 ja päivämäärällä 7. 7. 1950 II lk. radiosähkötöitäjä Alpo Tapani Jaakkola jäsennumerolla 611 hyväksytty SR:n jäseneksi.

Koska elokuun 9 päivänä Lontoossa alkavaksi suunniteltuun IFR:n konferenssiin oli heinäkuun loppuun mennessä ilmoittautunut osanotajiksi vain 5 maata (Englannin lisäksi Tanska, Norja, Ruotsi ja Suomi), on IFR ehdottanut konferenssin lykkäämistä parilla kuukaudella. Samalla on konferenssi ehdotettu pidettäväksi jossain mannermaan kaupungissa. Ehdotukset ovat parhaillaan jäsenliittojen harkittavana.

Tanskan Radiosähkötöitäjäliitto on SR:lle lähettämänsä ilmoituksen mukaan päättänyt aloittaa lakon 1. 8. 1950 ellei sitä ennen aikaansaada uutta laivaradiosähkötöitäjiä koskevaa työehtosopimusta hyväksytyksi. Myöhemmin saapuneen ilmoituksen mukaan on uusi työehtosopimus allekirjoitettu heinäkuun 25 päivänä ja täten saatu vältetyksi lakko.

Liiton jäsenluettelosta on poistettu heinäkuun 15 päivänä 1950 sydänhalvaukseen kuollut Urho Elias Ensio Koivistoinen.

Heinäkuun 21 päivänä käydyissä neuvotteluissa Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen ja Alands Redarföreningin kanssa hyväksyttiin työehtosopimuksen edellyttämä n. 10 % indeksikoitus palkkoihin heinäkuun 1 päivästä 1950 lähtien. Jäsenille lähetettiin uudet palkat 25/7 -50 päivätyssä kiertokirjeessä N:o 3/50.

Helsinki, 31. 7. 1950.

Sihteeri.

Valtion viran tai toimen haltijain palkkataulukko

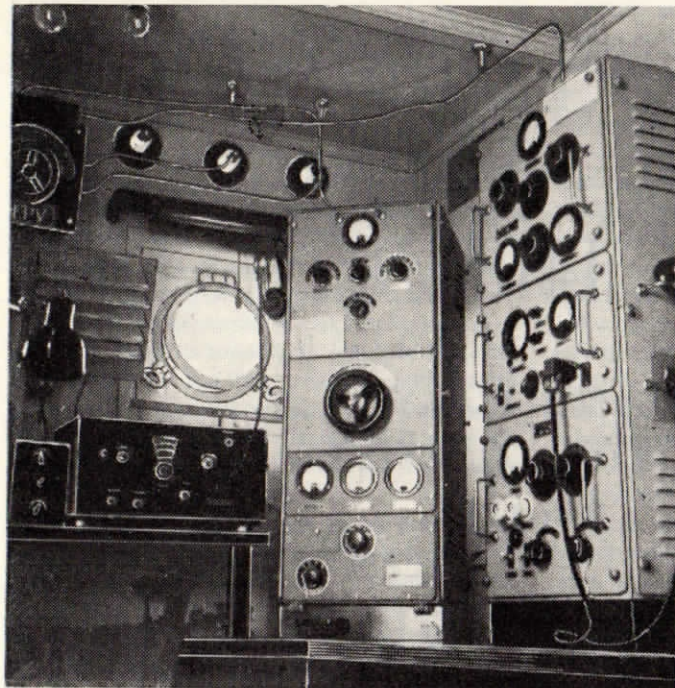
Peruspalkka ja ikälisät:

Peruspalkkaluokka	Perusp. mk kk:ssa	Peruspalkka kk:ssa		indeksin ollessa		Yksi ikälisä mk/kk	Yksi ikälisä		indeksin ollessa	
		903	946	989	1032		903	946	989	1032
1	11 050	11 600	12 150	12 700	13 250	665	700	730	765	800
10	16 950	17 800	18 650	19 500	20 350	975	1 025	1 075	1 120	1 170
11	17 750	18 650	19 525	20 425	21 300	1 010	1 060	1 110	1 160	1 210
12	18 600	19 525	20 450	21 400	22 325	1 060	1 115	1 165	1 220	1 270
13	19 450	20 425	21 400	22 375	23 350	1 105	1 160	1 215	1 270	1 325
14	20 250	21 275	22 275	23 300	24 300	1 145	1 200	1 260	1 315	1 375
15	21 100	22 150	23 200	24 275	25 325	1 185	1 245	1 305	1 365	1 420
16	22 100	23 200	24 300	25 425	26 525	1 225	1 285	1 350	1 410	1 470
17	23 100	24 250	25 400	26 575	27 725	1 265	1 330	1 390	1 455	1 520
18	24 250	25 475	26 675	27 900	29 100	1 325	1 390	1 460	1 525	1 590
19	25 400	26 675	27 950	29 200	30 475	1 380	1 450	1 520	1 585	1 655
20	26 550	27 875	29 200	30 525	31 850	1 430	1 500	1 575	1 645	1 715
21	27 850	29 250	30 625	32 025	33 425	1 485	1 560	1 635	1 710	1 780
22	29 300	30 775	32 225	33 700	35 150	1 545	1 620	1 700	1 775	1 855
23	30 800	32 350	33 875	35 425	36 950	1 610	1 690	1 770	1 850	1 930
24	32 450	34 075	35 700	37 325	38 950	1 680	1 765	1 850	1 930	2 015
25	34 250	35 975	37 675	39 400	41 100	1 750	1 840	1 925	2 015	2 100
26	35 900	37 700	39 500	41 275	43 075	1 820	1 910	2 000	2 095	2 185
27	37 700	39 575	41 475	43 350	45 250	1 890	1 985	2 080	2 175	2 270
28	39 600	41 575	43 550	45 550	47 525	1 955	2 055	2 150	2 250	2 345
29	41 600	43 675	45 750	47 850	49 925	2 025	2 125	2 230	2 330	2 430
30	43 700	45 875	48 075	50 250	52 450	2 095	2 200	2 305	2 410	2 515
40	80 500	84 525	88 550	92 575	96 600	3 105	3 260	3 415	3 570	3 725

Kallinpaikanlisät:

Peruspalkkaluokka	II kalleusryhmään				III kalleusryhmään				IV kalleusryhmään			
	k u u l u v i l l a				p a i k k a k u n n i l l a				p a i k k a k u n n i l l a			
	kp-lisä/kk	indeksin	ollessa	ollessa	kp-lisä/kk	indeksin	ollessa	ollessa	kp-lisä/kk	indeksin	ollessa	ollessa
	903	946	989	1032	903	946	989	1032	903	946	989	1032
1	465	490	510	535	935	980	1 025	1 070	1 400	1 470	1 535	1 600
10	690	720	755	785	1 375	1 440	1 505	1 570	2 065	2 160	2 260	2 360
11	715	750	780	815	1 430	1 495	1 565	1 630	2 140	2 245	2 345	2 450
12	745	780	815	850	1 490	1 560	1 635	1 705	2 235	2 345	2 450	2 555
13	775	815	850	890	1 555	1 630	1 700	1 775	2 330	2 440	2 555	2 665
14	810	845	885	925	1 615	1 695	1 770	1 850	2 425	2 540	2 655	2 770
15	840	880	920	960	1 680	1 760	1 840	1 920	2 520	2 640	2 760	2 880
16	870	915	955	995	1 745	1 825	1 910	1 990	2 615	2 740	2 865	2 990
17	905	945	990	1 030	1 805	1 890	1 980	2 065	2 710	2 840	2 965	3 095
18	940	985	1 030	1 075	1 880	1 970	2 060	2 150	2 820	2 955	3 090	3 220
19	975	1 025	1 070	1 115	1 955	2 045	2 140	2 230	2 930	3 070	3 210	3 350
20	1 015	1 060	1 110	1 160	2 025	2 125	2 220	2 315	3 040	3 185	3 330	3 475
21	1 050	1 100	1 150	1 200	2 100	2 200	2 300	2 400	3 150	3 300	3 450	3 600
22	1 090	1 145	1 195	1 250	2 185	2 290	2 390	2 495	3 275	3 430	3 590	3 745
23	1 140	1 195	1 250	1 300	2 280	2 385	2 495	2 605	3 420	3 580	3 745	3 905
24	1 185	1 245	1 300	1 355	2 375	2 485	2 600	2 710	3 560	3 730	3 900	4 070
25	1 235	1 295	1 350	1 410	2 470	2 585	2 705	2 820	3 700	3 880	4 055	4 230
26	1 280	1 340	1 405	1 465	2 560	2 685	2 805	2 930	3 845	4 025	4 210	4 390
27	1 330	1 390	1 455	1 520	2 655	2 785	2 910	3 035	3 985	4 175	4 365	4 555
28	1 375	1 440	1 505	1 570	2 750	2 880	3 015	3 145	4 125	4 325	4 520	4 715
29	1 425	1 490	1 560	1 625	2 845	2 980	3 115	3 250	4 270	4 470	4 675	4 880
30	1 470	1 540	1 610	1 680	2 940	3 080	3 220	3 360	4 410	4 620	4 830	5 040
40	1 920	2 015	2 105	2 195	3 845	4 025	4 210	4 390	5 765	6 040	6 315	6 590

Onnittelemme

*Suomen
radiosähköttäjiä
heidän liittonsa
30-vuotisen
toiminnan
johdosta
ja
toivomme
hyvän yhteistyön
edelleen
jatkuvan!*

*Nurkkaus m/s HELIOKSEN radiohytistä. — Juuri näillä
laitteilla puhutaan Brasilian ja Argentiinan rannikolta suoraan
Helsinkiin*

STAR-RADIO OY

Helsinki - Lönnrotinkatu 45 D

62523-36913

Helsinki 1950 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

Irtonumero 50 mk

Radio-

SÄHKÖTTÄJÄ

KOLMEKYMMENTÄ VUOTTA
RADIO SÄHKÖTTÄJIEN
YHTEISTOIMINTAA

21. 11. **30** 1950
VUOTTA

SUOMEN
RADIO SÄHKÖTTÄJÄLIITTO r. y.

5

L O K A K U U • 1 9 5 0

Radiosähkötäjän alkutaipaleelta

Kirj. toimitusjohtaja, eversti evp. A. R. Saarmaa, SR:n ensimmäinen kunniajäsen.

Kolmenkymmenen vuoden takaiset ta-
pahtumat häipyvät vähitellen mielestä —
varsinkin yksityisseikat — mutta suoma-
laisten radiosähkötäjien mainehikkaan
uran alku oli niin merkittävä, että siitä on
jäänyt jäljelle monta mielisää muistoa.

V. 1917 Suomen itsenäisyyden sarastaessa
ei maassamme vielä ollut omia radioasemia
eikä suomalaisia radiosähkötäjiä, lukuun-
ottamatta kahta jääkäriä, jotka toimivat
salaisissa vapaussodan valmisteluissa. Vasta
vapaussodan alettua nosti radiotoimintakin
salaista verhoaan. Vaasan radion välttäus
29. 1. 1918 ja jo samana päivänä sieltä an-
netut radiosanomamat ilmoittivat maailmalle,
että suomalainen radiotoiminta oli alkanut.
Vaasan radio toimi aluksi yhteyden pitäjänä
Suomen ja Ruotsin välillä sekä puh-
taasti sotilasradiotehtävissä. Näiden tehtä-
vien ohella joutui se sittemmin toimimaan
myöskin ensimmäisenä suomalaisena ran-
nikkoradioasemana. Tämä tapaus sattui
helmikuun 24 p:nä 1918, jolloin jäänsärki-
jämme Sampo, joka avusti kotiinpalaavia
jääkäreitä kuljettavia laivoja, ja johon Sak-
sassa oli asennettu kipinäasema, kutsui
Vaasan radiota. Yhteys saatiin heti ensim-
mäisten kutsujen jälkeen ja kuuluvaisuus
oli hyvä kumpaankin suuntaan. Hetki oli
juhlallisen tunnelmallinen ja näin vuosien
jälkeen arvosteltuna oli se ennen kaikkea
historiallinen. Jo saman päivän iltana sai
Vaasa yhteyden toiseenkin suomalaiseen
laivaan — Arcturukseen, joka kulki Sam-
mon vanavedessä. Näin oli toiminnan alku
luotu ja siitä kehitys alkoi kulkea aimo as-

kelin eteenpäin. Muutama muuhinkin suo-
malaisiin laivoihin hankittiin radiot ja
aluksi toimivat sähkötäjinä jääkärit sekä
myöhemmin ruotsalaiset ja norjalaiset va-
paaehtoiset. Vapaussodan päätyttyä nousi
kehityksen käyrä varsin jyrkästi. Yhä use-
ampiin laivoihin ilmestyi radiot. Samoin
laajeni rannikkoasemaverkko suuresti. Vaa-
san lisäksi olivat Turku, Hanko, Maarian-
hamina, Santahamina, Suursaari, Viipuri,
Sortavala — vain muutamia tärkeimpiä
mainitakseni — aloittaneet toimintansa,
sähkötäjinä nuoren armeijamme radiosäh-
kötäjät. Näiden kouluttaminen oli jatku-
nut erittäin tehokkaana sodan aikana, ja
sen päätyttyä jatkui se keskeytymättä edel-
leen silloisessa Sotalaitoksen Radiolennätin-
osastossa, sittemmin Kipinälennätinlaitok-
sessa ja Radiopataljoonassa. Kipinälennä-
tinlaitoksen alaisena toimi v. 1918—19 kaik-
kiaan 16 eri rannikko- ja saariradioasemaa
sekä sen välittömässä johdossa useita lai-
vaston, merenkulkuhallituksen ym. lai-
varadioasemia. Myös kauppalavaston ra-
diot, joiden lukumäärä kasvoi nopeasti, oli-
vat liikenteellisesti Kipinälennätinlaitoksen
johdossa. Radiosähkötäjiä tarvittiin yhä li-
sää ja kysyntä oli paljon suurempi kuin mi-
tä ehdittiin kouluttaa. Silloin oli myös kan-
tatenkilökunnalla loistoajkoja, sillä useim-
mat toimivat tilapäissähkötäjinä laivoilla.
Heille järjestettiin lomaa milloin mitään
ulkomaanmatkaa varten ja tällainen lomai-
lu, paitsi että se oli varsin kysytty ja miel-

(jatkuu siv. 77)

Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y.

Postiosoite: Kapteeninkatu 24 C 23, Helsinki
Sähköosoite: Radioliitto, Helsinki
Postisiltoitelli: 7590

Sihtööri ja taloudenhoitaja:

Erkki Kolvisto
Kapteenink. 24 C 23, Helsinki, puh. 22 830

Puheenjohtaja:

Martti Tuhkanen
Väinämöisenk. 1 A, Helsinki, puh. 92 554

Varapuheenjohtaja:

Wilho Pihlaja

Tikkurilla, puh. 831-210

Hallituksen jäsenet:

Kalevi Korhonen, B. A. Sinkkonen

Hallituksen varajäsenet:

Olavi Leino, Esko Tanskanen, Aarne Salo-
nen, Veikko Saarman, Tauno Pohjola

„Radiosähkötäjä“

Vastaava toimittaja ja ilmoitushankkija:

B. A. Sinkkonen, Iso-Pulstotie 14 B 38,
Helsinki; puh. toimeen 61 201-144

Ilmoitushinnat v. 1950:	kerta-	vuosi-
	ilmoitus	ilmoitus
Etusivu ja 1/1-sivu	4.000:—	16.000:—
1/2-sivu	2.750:—	11.000:—
1/4-sivu	1.600:—	
1/8-sivu	1.000:—	
Jäsenten "Osta pois" ..	300:—	

Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä
2 viikkoa ennen kunkin numeron ilmestymis-
tä eli tammi-, maalisk., touko-, heinä-, syys-
ja marraskuun loppuun mennessä.

Tilaushinta mk 300:— vuodelta; irtotilauksella
50:—.

Radiosähkötäjä

27. 10. 1950

N:o 5. 1950 Kansainvälisten radiosähkötäjien äänenkannattaja

Lokakuu Julkaisija: Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y., Hki

1. vuosikerta Pää- ja vastaava toimittaja B. A. Sinkkonen

Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y. 30-vuotias

Ensimmäiset kansainväliset radiosähköt-
tajakurssit maassamme alkoivat syksyllä
1920 ja jo samana vuonna marraskuun 21
päivänä lausuttiin myös Suomen Radio-
sähkötäjäliiton syntysanat. Liitto täyttää
näin ollen 21. 11. 50 kolmekymmentä
vuotta.

Vaikka ammattijärjestön ikänä 30 vuot-
ta ei olekaan huomattava, on se erittäin
merkittävä radiosähkötäjien kohdalla sik-
si, että itse ammattikuntakaan ei Suomes-
sä ole 30 vuotta vanhempi. Radiosähköt-
tāja oli v. 1920 uusi tulokas, jonka oli
omin voimin muodostettava asemansa.
Niinpä tietoisuus ammatillisen järjestäyty-
misen välttämättömyydestä osittain jo en-
nen varsinaisen ammattikunnan syntyä
osoittaa perustajajäsenten erikoista kau-
konäköisyyttä ja valvetuneisuutta. —
Alkuvaikeudet olivat suuret ja usein na-
vakkaakin vastatuulta esiintyi.

Tarkasteltaessa mennyttä toimikautta
voidaan yksimielisesti todeta, ettei ilman
yhteistä järjestöä olisi tultu toimeen. Lu-
kuisat ja sodan jälkeisinä inflaatiovuosina
jokavuotisia ilmiöitä ovat olleet neuvotte-
lut jäsenten palkkaushoidoista. Varsin mo-
nella muulla tavalla on liitto joutunut toi-
mimaan jäsentensä hyväksi ja radiosäh-
kötäjäammattin kohentamiseksi. Voitanee
tyytytyksellä yhtyä toteamaan se liiton
arvokas työ kautta aikojen, jonka avulla
Suomen radiosähkötäjäammattikunta on
saavuttanut kunnioitettavan asemansa.

Kunnia saavutetuista tuloksista ei kui-
tenkaan lankea yksinomaan liiton johdol-

le. Erikoisen tunnustuksen ansaitsee Suo-
men radiosähkötäjäammattikunta koko-
naisuudessaan harvinaisen valvetuneesta
ja kiinteästä yhteenkuuluvaisuuden tun-
teestaan. Ammattikunta on sataprosentti-
sesti järjestäytynyt. Siinä sillä on perus-
kivensä ja tukipylväänsä. Aivan erikoista
yhteenkuuluvaisuuden henkeä osoittaa se-
kin, että lukuisa määrä liiton jäseniä, siir-
ryttyään muille toimialoille, sen jälkeen
useita vuosia, varsin monet jopa kym-
meniä vuosia, edelleenkin pysyvät liiton
jäseninä. Voitaisiin näinollen hyvällä syyl-
lä sanoa, että radiosähkötäjäammattikun-
ta on yli sataprosenttisesti järjestäytynyt.

Aika rientää ja kehitys kulkee eteen-
päin voimakkaasti erittäinkin viestitöi-
minnan alalla. Se tulee asettamaan yhä
uusia vaatimuksia ja ehkä probleemejakin
myös radiosähkötäjille. Liitolla tulee jat-
kuvasti olemaan edessään ahkeruutta,
valppautta ja harkintakykyä vaativa työ-
sarka. Toivokaamme, että se parhaimmalla
tavalla niistä selviytyy. Paras tae siitä on,
että itsekukin annamme oman tukemme
liiton toiminnalle ja omalta osaltamme
tinkimättä täytämme ne velvollisuudet,
jotka meillä liiton jäseninä on sitä koh-
taan.

Kun Suomen Radiosähkötäjäliitto mar-
raskuun 25 päivänä kokoontuu viettämään
30-vuotisjuhlaansa, joka pidetään Upseeri-
kerholla Helsingissä, toivon, että liiton jä-
senet monilukuisesti saapuvat tähän histo-
rialaiseen tilaisuuteen.

Martti Tuhkanen.

Katsaus Suomen Radiosähköttäjäliitto r.y:n 30-vuotiseen toimintaan

Liiton perustaminen

Maamme ensimmäisten syksyllä v. 1920 alkaneiden kansainvälisten radiosähköttäjäkurssien vielä jatkuessa perustivat näiden kurssien oppilaat oman ammattiliiton, joka jo silloin sai nimekseen Suomen Radiosähköttäjäliitto. Perustava kokous, jossa oli läsnä 25 henkeä, pidettiin marraskuun 21 päivänä 1920 silloisessa Consertkahvilassa Helsingissä. Oman ammattiliiton perustamista jo siinä vaiheessa pidettiin välttämättömänä, koska muutamien laivoihin oli jo silloin asennettu radiosähkötyslaitteet ja kun maamme kauppamerenkulun radiotoimintaan liittyvät eri kysymykset, samoin kuin laivaradiosähköttäjien sosiaalisen ja taloudellisen aseman turvaaminen tällä kokonaan uudella alalla katsottiin parhaiten tulevan hoidetuksi keskittämällä ne sitä varten perustettavalle ammattiliitolle.

Radiosähköttäjien koulutus

Ensimmäiset radiolaitteet asennettiin kauppalaivoihimme keväällä v. 1920, josta alkaen varsinainen kaupallinen radiotoiminta maassamme voidaan katsoa alkaneeksi. Kun tällöin ei kotimaassamme ollut vielä mahdollisuuksia kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon suorittamiseen, olivat eräät armeijassamme alkukoulutuksen saaneet menneet tanskalaiseen, Kööpenhaminassa sijaitsevaan radiokouluun ja suorittaneet siellä kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon. Koska radiotoimintaa maassamme esiintyi tähän aikaan yksinomaan puolustuslaitoksessa, sen Kipinälennätinlaitoksessa, joksi radiojoukkoja siihen aikaan nimitettiin, oli luonnollista, että puolustuslaitoksemme joutui aluksi huolehtimaan myös siviiliradiosähköttäjien koulutuksesta. Silloisen Kipinälennätinlaitoksen komentaja, nykyinen eversti Saarmaa (ent. Stenholm), jonka aloitteesta ja johdolla maamme ensimmäiset, samoin kuin kolmet seuraavatkin kansainväliset radiosähköttäjäkurssit vuosien 1920—1925 välisenä aikana pidettiin, joutui täten uranuurtajaksi myös maamme siviiliradiotoiminnan aloittamisessa ja kehittämisessä.

Vuodesta 1926 lähtien on Posti- ja lennätinhallitus huolehtinut maamme kansainvälisten

radiosähköttäjien koulutuksesta ja sen järjestämistä kurseista ovat tänä syksynä alkaneet kurssit järjestyksessään 18. Näiden kurssien johtajana on toiminut Posti- ja lennätinhallituksen lennätinteknillisen osaston johtaja dipl. ins. Harry Juselius.

Kursseja on pidetty vain tarvittaessa, s.o. niin usein, että radiosähköttäjiä on ollut riittävästi saatavissa. Oppilasmäärä kurseilla on vaihdellut 10—50, normaalimäärän ollessa 30—40. Tavallisesti on hakijoita, lukuunottamatta ensimmäisille kurseille, ollut n. kolme kertaa enemmän kuin niille on voitu ottaa. Kurssiaika on yleensä ollut kuusi kuukautta, joskin eräitä lyhyempiäkin — radiosähköttäjien puutteen vuoksi — on pitänyt järjestää.

Pääsyvaatimuksena kurseille on ollut suoritettu keskikoulututkinto sekä sotilasradiosähköttäjätutkinto, tai vastaavat tiedot ja taidot. Kun kurseille osallistuvilta vaaditaan jo ennakolta huomattava alkeispätevyys radiosähköttäjien tehtävissä, on kurssiaika voitu pitää näinkin lyhyenä. Radiotekniikan valtavasta kehityksestä johtuen, samoin kuin kansainvälisiltä radiosähköttäjiltä vaadittavien lisääntyneiden pätevyysvaatimusten vuoksi on kuuden kuukauden kurssiaika kuitenkin jo viime vuosien aikana osoittautunut aivan liian lyhyeksi, joten sen pidentäminen on tullut yhä ajankohtaisemmaksi.

Suurena epäkohtana radiosähköttäjien koulutuksessa on ollut käytännöllisten opetusvälineiden puutteellisuus. Kun käytännöllinen opetus kurseilla näin ollen on jäänyt riittämättömäksi, on kokemus osoittanut, että varsinkin viime aikoina pätevyystodistuksensa saaneilla vasta-alakavilla laivaradiosähköttäjillä on ollut vaikeuksia selviytyä niistä tehtävistä, joihin he käytännössä joutuvat.

Kurssiaineina ovat olleet: sähkötyö (lähetyt ja vastaanotto), radiotekniikka, sähkötekniikka, radioliikenne, matematiikka, laboratoriotyöt ja englanninkieli.

Toiminta

Heti perustamisensa jälkeen ryhtyi SR ensin kiinnittämään huomiota jäsentensä palkkauskysymyksen järjestämiseen. Niinpä jo neljä

päivää perustavan kokouksen jälkeen pidetyssä liittokokouksessa hyväksyttiin laivanvarustamoille esitettävä sähköttäjien minimipalkkaehdotus. Sen mukaan I lk. radiosähköttäjän minimipalkka oli 1500 mk ja II lk. radiosähköttäjän 1300 mk kuukaudessa, sekä lisäksi vapaa yöloppio ym. päällystölle kuuluvat edut.

Edellämainitun palkkausehdotuksen hyväksyi Uudenkaupungin Valtameri Oy joulukuun 6 päivänä 1920 ja Victor Ek Oy Helsingistä maksoi ehdotuksen mukaiset palkat sähköttäjilleen ilman sitoumusta. Suurimman varustamomme Suomen Höyrylaiva Oy:n radiosähköttäjilleen maksamat palkat, yhtiön laivaväelleen maksaman edullisen puntakurssin johdosta vastasivat myös näitä minimipalkkoja, vaikkakaan yhtiö ei vielä tällöin virallisesti allekirjoittanut sopimusta.

Vuoden 1921 huhtikuussa hyväksyttiin Suomen Höyrylaiva Oy:n ja SR:n välillä palkkasopimus, jossa matkustaja- ja rahtilaivojen sähköttäjät olivat eri palkkaluokissa. Talvikaudelta maksettiin ns. talvilisää ja osa palkasta edullisemman kurssin mukaan ulkomaan valuutassa.

Vuonna 1924 teki liitto uuden palkkasopimuksen SHOY:n kanssa. Samaa sopimusta noudattivat sitten myös toiset pienemmät varustamot. Parin kolmen vuoden väliajoin tarkistettiin palkkasopimuksia, kunnes v. 1939 tehtiin ensimmäinen työehtosopimus Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen kanssa, joka samanaikaisesti tuli voimaan kaikkien mainittuun yhdistykseen kuuluvien varustamoiden aluksissa. Saman sisältöisen sopimuksen hyväksyi myös Ålands Redarförening. Sen jälkeen on työehtosopimuksia jouduttu — rahanarvon alenemisesta johtuen — tarkistamaan joka vuosi ja joskus keskellä vuotakin. Sota-aikana oli voimassa erikoiset sodanvaaralisasopimukset, joiden mukaan peruspalkkoihin tuli eri aikoina ja eri liikenteissä 25—150 % korotukset. Viimeksi tehty työehtosopimus on voimassa 1. 4. 1950 lähtien (palkkojen osalta tarkistettiin sopimus 1. 7. 1950). Tämän sopimuksen mukaan on alin palkka rahtilaivoissa 20.000 mk ja korkein 30.200 mk. Matkustajalaivoissa vastaavasti 21.550 mk ja 31.800 mk. Palkat nousevat 1, 3, 6, 9, 12, 15 ja 20 vuoden palvelusajan jälkeen huolimatta siitä minkä varustamon palveluksessa asianomainen on toiminut radiosähköttäjänä.

Melkein siviililento liikenteen alkamisesta lähtien maassamme on Aero Oy:n ja liiton välillä ollut lentosähköttäjiä koskeva työehtosopimus voimassa, jota myös on varsin usein jouduttu tarkistamaan.

SR:n saatua v. 1946 neuvottelu oikeuden valtion viranomaisten kanssa, on liitto entistä paremmin voinut valvoa myös valtion viran ja toimien haltijoina olevien jäsentensä etuja. Niinpä on viime vuosina saatu parannuksia jäänsärkijöiden, samoin kuin Posti- ja lennätinlaitoksen rannikkoradio- ja ilmailuviestiasemilla toimivien radiosähköttäjien palkkoihin.

Edellä esitetty ylimalkainen selostus liiton jäsenten taloudellisten etujen valvomisesta on kuitenkin vain osa, joskin tärkeä, liiton monipuolisuudesta toiminnassa. Näissä puitteissa tehdyssä katsauksessa ei kuitenkaan ole mahdollisuuksia ruveta luettelemaan niitä lukuisia aloitteita ja ehdotuksia mitä SR tähänastisen toimintansa aikana on tehnyt joko valtion viranomaisille tai muille elimille mitä erilaisimmissa radiotoimintaan liittyvissä kysymyksissä. Läheinen yhteistyö Posti- ja lennätinhallituksen kanssa, jonka tehtäviin mm. kuuluu maamme siviiliradiotoiminnan valvonta, on monessa suhteessa ollut hedelmällistä ja hyödyksi koko radiosähköttäjäammattikunnalle.

Liiton ollessa edustettuna useissa kauppamerenkulkua ja radiotoimintaa käsittelevissä komiteoissa ja toimikunnissa, on se voinut vaikuttaa monien hyvinkin tärkeiden ja kauaskantoisten kysymysten ratkaisuihin. Mainittakoon tässä vain liiton edustus Merityökomiteassa, jonka tehtäviin kuuluu monien merenkulkijoita koskevien laki- ja asetusehdotusten laatiminen.

Läheinen yhteistyö toisten merenkulkijajärjestöjen kanssa, joka varsinkin viime vuosina on entisestäänkin laajentunut, on eräs niitä huomattavia toimintamuotoja, joilla SR laajemmalla pohjalla toimiessaan on voinut edistää ja valvoa jäsenkuntansa etuja. Yhteistoimintaa on ollut myös maamme toisten radioalan järjestöjen kanssa, samoin kuin käytyjen sotien aikana puolustuslaitoksen kanssa.

SR on jäsenenä kansainvälisessä radiosähköttäjien keskusjärjestössä The International Federation of Radio Officers (I.F.R.O.). Täten on se voinut osallistua myös moniin kansainvälisessä mielessä tärkeisiin ammattikuntaansa ja kauppamerenkulun radiotoimintaa koskevien kysymysten käsittelyihin ulkomailla pidetyissä konferensseissa. Vuodesta 1948 lähtien on liittomme ja toisten pohjoismaiden radiosähköttäjäliittojen välillä pidetty vuosittainen neuvottelutilaisuus yhteisistä ajankohtaisista kysymyksistä. Tänä vuonna on liittomme vuorossa tällaisen tilaisuuden järjestämisessä ja pidetään se Helsingissä marraskuun 23—24 päivinä.

Toimipaikkatilanne

Laivaradiosähköttäjien toimipaikkatilanne on suoraan verrannollisessa suhteessa kauppa-alusten lukumäärään nähden. Kansainvälisten määräysten mukaan tulee kaikissa ulkomaanliikenteen matkustaja- ja 1.600 br.rek.tonnin vetoisissa ja sitä suuremmissa kauppa-aluksissa olla radiosähkötyslaitteet. Tällaisten laivojen lukumäärä oli v. 1939 168. Sodan aiheuttamista menetyksistä ja sotakorvauksina suoritetuista luovutuksista johtuen väheni tällainen tonnistomme n. 2/3, käsittäen vuonna 1945 vain 55 alusta. Uusien alusten hankinta maahamme on kuitenkin tapahtunut ilahduttavan nopeassa ja suuressa mitakaavassa, huomioon ottaen sodanjälkeiset taloudelliset vaikeudet. Tällä hetkellä on radiosähkötyslaitteilla varustettujen kauppa- ja matkustaja-alusten lukumäärä 130 paikkeilla. Näiden lisäksi on valtion jäänsärkijöissä 5 ja liikenneilmailun palveluksessa 11 radiosähköttäjää. Liitto on välittänyt laivaradiosähköttäjän paikkoja jäsenilleen ja jo yli kymmenen vuoden ajan ovat jäsenet — eräitä harvoja poikkeuksia lukuunottamatta — saaneet toimensa liiton välityksellä.

Mitä tulee radiosähköttäjän asemaan laivassa, niin oli se alkuvuosina useissa tapauksissa sängen vaikea. Olihan hän uusi tulokas merenkulkijain joukossa, jota ilman oli ennenkin tultu toimeen ja jota monet vanhemmat päälliköt pitivät vain "välttämättömänä pahana". Hänen tehtävilleen ei aina osattu antaa sitä arvoa mitä radion käyttö jo yksistään turvallisuusvälineenä merkitsi. Mutta vähitellen, rinnan radiolaitteiden teknillisen kehityksen kanssa ja tästä johtuneen radion yhä monipuolisemmaksi tulleen käytön ja hyödyn vuoksi parani ja vakiintui hänen asemansa nopeasti siinä pienenisysteiskunnassa, jonka kunkin aluksen henkilökunta muodostaa. Viime vuosina on laivojen palkkakirjanpito ym. kirjoitustehtävät yhä laajemmassa määrässä siirtyneet radiosähköttäjien huoleksi ja eräissä tapauksissa — laivan ollessa merellä — nämä tehtävät ovat jo alkaneet haitata radiosähköttäjän oman, varsinaisen ammatin kunnollista hoitamista.

Äänenkannattaja

Liitossa, jonka jäsenistä suuri osa on aina merellä, on oman äänenkannattajan julkaiseminen liiton ja jäsenten välisenä yhdyssiteenä erittäin tärkeätä. Niinpä ensimmäinen yritys oman äänenkannattajan hankkimisesta liitolle tehtiin jo v. 1926, mutta jäi aloite tällöin taloudellisten

vaikeuksien vuoksi vain yritykseksi. Vasta v. 1930 alussa ryhtyi liitto julkaisemaan joka toinen kuukausi ilmestyvää "Radiolennätintä". Tätä julkaistiin kuitenkin vain kaksi vuotta, liiton ryhtyessä v. 1932 alusta yhdessä Suomen Radioamatöörliiton kanssa julkaisemaan yhteistä äänenkannattajaa "Rado OH":ta. Suomen Radioamatöörliliiton irtisanottua yhteisjulkaisusopimuksen v. 1949 lopussa, aloitti liitto oman, "Radiosähköttäjä"-nimisen äänenkannattajan julkaisemisen v. 1950 alusta.

Jäsenlukumäärä

Kaikki laivaradiosähköttäjät ovat aina sataprosenttisesti kuuluneet SR:ään ja eräitä harvoja poikkeuksia lukuunottamatta ovat jäseninä myös maaradioasemilla toimivat kansainväliset radiosähköttäjät. Suurin osa myös toisille toimialoille siirtyneistä on edelleen halunnut säilyttää jäsenyytensä liitossa. Jäsenlukumäärän kasvu liiton tähänastisen toiminnan aikana on seuraava: v. 1920 32, v. 1921 33, v. 1922 35, v. 1923 39, v. 1924 52, v. 1925 64, v. 1926 48, v. 1927 63, v. 1928 72, v. 1929 72, v. 1930 94, v. 1931 96, v. 1932 105, v. 1933 147, v. 1934 178, v. 1935 173, v. 1936 173, v. 1937 227, v. 1938 271, v. 1939 298, v. 1940 329, v. 1941 346, v. 1942 338, v. 1943 335, v. 1944 326, v. 1945 354, v. 1946 374, v. 1947 379, v. 1948 428, v. 1949 422 ja v. 1950 (1. 10. 50) 450. Eroamisten ja kuolemantapausten johdosta on liiton jäsenluettelosta poistettu yhteensä 163 jäsentä. Sodissa kaatui liiton jäseniä 25. Kaikkiaan on liittoon kuulunut 613 jäsentä, jäsenlukumäärän ollessa nyt 450.

Jäsenmerkki

Jo vuonna 1921 valmistui hopeasta valmistettu ja liivin rintamuksessa kannettava liiton jäsenmerkki. Suurikokoisuutensa vuoksi osoittautui se kuitenkin ennenpitkää epäkäytännölliseksi, eivätkä monetkaan v. 1930 jälkeen liittoon liittyneet jäsenet enää hankkineet sitä. Lakkikokardina tätä merkkiä kuitenkin käytettiin yleisesti myöhemminkin. Uuden jäsenmerkin aikaansaaminen oli jo loppuvaiheessaan v. 1939, mutta hankkeen toteuttaminen lykkääntyi sotien johdosta. Vuoden 1950 alussa järjestettiin kilpailu sopivan jäsenmerkin aikaansaamiseksi ja tämän kilpailun perusteella hyväksyttiin liiton uusi jäsenmerkki, jota voidaan käyttää joko sormukseksi tai rintamerkkinä.

Kunniajäsenet

Vuonna 1920 kutsuttiin SR:n ensimmäiseksi kunniajäseneksi ensimmäisen kansainvälisen radiosähköttäjäkurssin järjestäjä ja johtaja nyky-

Vuosia täyttäessämme

Kirj. Weijo Meklin

Liitollamme on merkkitapaus. Se täyttää vuosia. Sanotaan, että aika kiittää niin, ettemme sitä huomaa. Tämä johtui mieleeni ryhtyessäni syventymään ajatukseen liittomme iästä. Mihin ovatkaan vierineet vuodet ja mitä olemme noiden vuosien vieressä saaneet aikaan? Toiminnan tulokset ovat luettavissa liittomme arkiston lehdillä ja äänenkannattajamme palstoilla. Siksi en halua niihin tässä puuttua, vaan sensijaan lyhyesti kosketella alkutaivalta.

Kun me liiton silloiset perustajat, muistaakseni noin parikymmenlukuisena nuoru-

nen eversti A. R. Saarmaa (ent. Stenholm). Liiton puheenjohtajana vuosina 1922 ja 1924—1937 toiminut radiosähköttäjä Weijo Meklin nimitettiin liiton kunniapuheenjohtajaksi ja kunniajäseneksi vuonna 1937. Varapuheenjohtajana vuosina 1928—1937 ja puheenjohtajana vuosina 1938—1946 toiminut yliassistentti Yrjö Luomanmäki nimitettiin kunniajäseneksi vuonna 1947.

Liiton johto

Ennen v. 1948 hyväksytyjen uusien sääntöjen tultua voimaan liiton toiminnasta huolehti 3-jäseninen johtokunta, johon vakinaisina jäseninä kuuluivat puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja sihteeri, sekä viisi varajäsentä, jotka vuosikokous valitsi vuodeksi kerrallaan. Kun liiton jäsenmäärä oli alkuvuosina melko pieni, olivat sihteerin tehtävät vastaavasti helpommat ja niinpä näitä tehtäviä hoidettiin useana vuonna Hangosta käsin. Liiton jäsenlukumäärän jatkuvasti kasvaessa kävi toiminnan keskittäminen Helsinkiin, joka on liiton virallinen kotipaikkakunta, välttämättömäksi ja samoin oman toimiston hankkiminen. Vuoden 1933 alusta lähtien on liiton toimisto ollut Helsingissä nykyisen sihteerin asunnon yhteydessä.

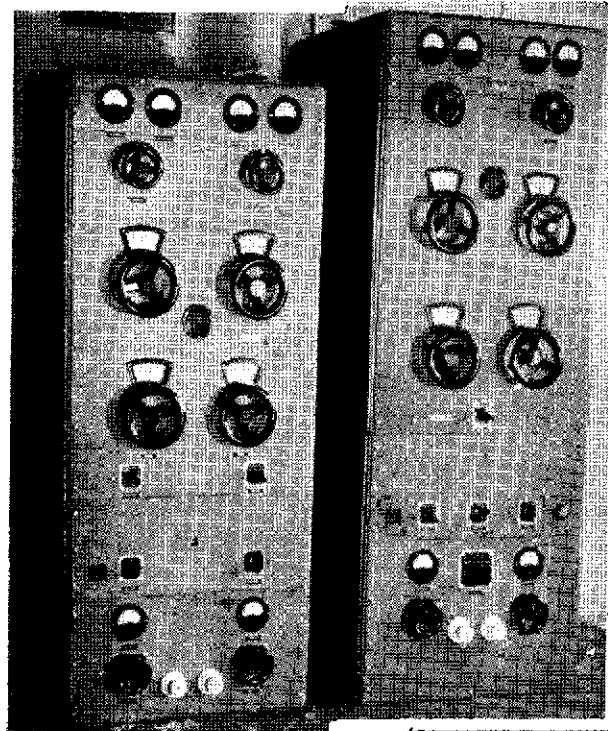
Liiton ensimmäiset säännöt hyväksyttiin v. 1921 pidetyssä vuosikokouksessa, mutta yhdistysrekisterissä tulivat ne hyväksytyiksi kuitenkin vasta myöhemmin. Kesäkuun 12 p:nä 1948 vahvisti Yhdistysrekisteri liiton uudet, kokonaan

kaisjoukkona, kokoonnuimme eräänä marraskuisena iltahetkenä v. 1920 neuvonpitoon yhteisistä asioistamme, tapahtui se näin jättestäpäin arvioiden verrattain sekavissa olosuhteissa. Olivathan ensimmäiset kaupalliset radiosähköttäjäkurssit vielä käynnissä ja vain kahdella läsnäolleella oli pätevyyskirja taskussa. Kurssien oppilailla ei itse astassa vielä sillä hetkellä liene ollut selvää kuvaa tulevasta toimialastaan — ei ainakaan merillä — ja noilla kahdella "valmiilla" oli vain parin kuukauden laivakokemus takanaan. Mutta tällaisesta tilanteesta huolimatta alkoivat asiat keskustelemalla nopeasti hahmottua ja parituntisen — vilkkaan mielipiteiden vaihdon — jälkeen olitiinkin jo yksimielisiä siitä, että ainoastaan lujasti yhteenliittymällä oli mahdollisuuksia lähteä sille taipaleelle, mikä kaikille tilaisuudessa mukanaolleille kangasti tulevana

uusitut säännöt, joiden mukaan liittoa edustaa, sen toimintaa ohjaa ja sen juoksevia asioita sekä taloutta hoitaa hallitus, johon kuuluu viisi vakinaista jäsentä: liiton puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri ja kaksi hallituksen jäsentä. Varajäseniä on viisi. Liiton nykyiseen hallitukseen kuuluvat: Martti Tuhkanen puheenjohtajana, Wilho Pihlava varapuheenjohtajana, Erkki Koivisto sihteerinä sekä Kalevi Korhonen ja Arvid Sinkkonen hallituksen jäseninä. Varajäseninä ovat: Olavi Leino, Esko Tanskanen, Aarne Salonen, Veikko Saarman ja Tauno Pohjola.

Vähäisestä 25 jäsenen perustamasta liitosta on Suomen Radiosähköttäjäliitto kuluneiden 30 vuoden aikana kasvanut jäsenmäärältään monisataiseksi. Monet ovat olleet ne vaikeudet ja vastukset, jotka se toimintakautenaan on kohdannut, mutta monia huomattavia menestyksiä on se myös voinut merkitä tililleen. Yhdessä radion kehityksen kanssa on se kasvanut ja osaltaan koettanut täyttää tehtävänsä maamme kaupallisen radiotoiminnan edistämiseksi, kansainvälisiä radiosähköttäjiä yhdistävänä ja edustavana järjestönä toimiessaan. Tässä tehtävässään on sillä ollut ensiarvoisena moraalisenä voimavälineenä ja tukena se sisäinen eheys ja yksimielisyys, joka sen jäsenkunnassa on alunperin vallinnut ja jonka edelleen jatkuessa se voi luotavaisesti katsoa tulevaisuuteen.

E. K.

Oletteko tutustuneet

Radio E. Hellbergin uusiin kide-ohjattuihin laivalähtimiin, jotka täyttävät Atlantic City-konferenssin vaatimukset.

Jaksolukualueet:

360—550 kj/s	VFO
1,5—3,9 Mj/s	VFO + 6 kidettä
4 Mj/s	
6 „	4 kidepistettä
8 „	kullakin jaksoluku-
12 „	alueella
16 „	

Aaltolajit: A1, A2 ja A3 kaikilla jaksoluvuilla

Huom. Nimellisteho myös lyhytaalloilla.

Oy Radio E. Hellberg

← OHXX 500

Lauttasaari

Puh. 673171

OHXX 100 ja
OHXX 200

elämäntehtävänä. Perustettiin oma yhdistys, jolle heti annettiin nimi:

Suomen Radiosähkötajaliitto.

Alkuvaikeudet olivat monet ja usein nähtiin tulevaisuus synkällä. Radio oli silloin vielä kaupallisessa palveluksessa melkein päntuntematon todellisenä meriturvallisuus- ja viestivälineenä — usealla taholla suhtauduttiin siihen jopa niin torjuvasti, että meikäläisiä pidettiin kauppamerenkululle täysin tarpeettomina. Kaiken tämän sai erikoisesti liiton johto kokea — ja useinkin varsin ikävällä tavalla. Mutta mitäpä kannattaa noita seikkoja enää muistella, sillä pääasiahan kuitenkin on, että ensimmäisten neljän — viiden alkuvuoden jälkeen ja kokemusten lisääntyttyä niin poolella kuin toisellakin, olosuhteet alkoivat vakiintua, ennakkoluulot hälvetä, ja liiton toiminta ei ainoastaan omien jäsentensä hyväksi, vaan samalla myös koko kaupallisen radiotoiminnan eteenpäinviemiseksi, alkoi kantaa hedelmää.

Muistellessani noiden vuosien tapahtumia, jolloin minulle jatkuvasti uskottiin vastuunalainen puheenjohtajan tehtävä, on minulla muistikuvana se, että liittomme

kerkesi alkuvuosiensa aikana läpikäydä useampiakin taitekohtia, jolloin ainoana todellisenä tienviittana oli tietoisuus siitä, että liiton jäsenet olivat kaikessa yksimielisiä ja siihen luottaen liiton toiminnasta vastuussa olevat onnistuivat voittamaan vaikeudet ja luovimaan eteenlulleiden karikkojen ohi.

Paljon on kuluneiden vuosien aikana saatua aikaa. Radiosähkötäjä on täysipainoinen yhteiskunnan jäsen. Onhan monenmone tapaukset osoittaneet, että hän palvelee yhteiskuntaa moitteettomasti — uhraten elämänsä tehtävänsä suorittaessaan silloin kun se on välttämätöntä.

Radiosähkötäjien sekä henkisenä että taloudellisenä tukena toimiessaan on Suomen Radiosähkötäjäliitto r.y. mielestäni täysin mitoin täyttänyt ne tehtävät, jotka sen perustajat silloisessa nuorekkaassa intomielellään sille hahmoittelivat. Käsittääkseen on liiton toiminta myös yhteiskunnan taholta ansainnut täyden arvonannon.

Toivokaamme, että liittomme voi jatkuvasti toimia niin, että se koituu kunniaksi sille itselleen ja samalla koko maalle.

Itseluottamusta ja yhteenkuuluvaisuutta

Kirj. Y. Luomanmäki.

Suomen Radiosähkötäjäliiton sivuuttaessa jälleen erään tärkeän reamarin, etteikö aivan majakan, palautuvat mieleen menneet vuodet ja varsinkin liiton lapsuusajat, joiden parissa mielellään silloin tällöin muutenkin viivähtää.

Ei puuttunut itseluottamusta ja uskoa alansa ja ammattinsa tulevaisuuteen niiltä pariltakymmeneltä nuorukaiselta, jotka kolmekymmentä vuotta sitten turhia haikailematta ja aikailematta perustivat oman liiton, SR:n, alansa ja omia etujaan ajamaan. Mutta kuten karuun maahan istutettu taimi vaatii hyvää hoitoa kehittyäkseen hedelmää kantavaksi kasviksi, niin on SR:kin vaatinut uhrattua hoivaa vartuakseen, sillä kapeat ja karikkoiset ovat sen taivallamat väylät olleet. Ulkopuolista ymmärtämystä ja myötätuntoa oli vähän, mutta sitä runsaammin vaivoja ja vastuksia. Toimipaikkoja oli vähän ja ne onnelliset, jotka onnistuivat saamaan himotun laivasähkötäjä paikan, saivat käydä ankaraa kamppailua elintilastaan. Laivalla sähkötäjä oli outo ilmentys, jota kapteeni, enemppää kuin muukaan päällystö, ei katsonut varsin sinisin silmin. Varustajille sähkötäjä laitteineen tiesi uutta menoerää, joten suhtautuminen siltä taholta oli ymmärrettävissä. Radiotekniikan nopea kehittyminen laajensi radion käytön turvallisuusvälineestä myös merenkulkuvälineeksi ja yleisradiotoiminnan päästyä alkuun levisi kaikinainen radiotoiminta yleiseen tietoisuuteen ja niin oli radiotekniikka sekä sen erilaiset sovellutukset ”lyöneet itsensä läpi”. Kehityksen mukana vakiintuivat radiosähkötäjien olot. Uusia toimialoja ja -paikkoja ilmaantui, sähkötäjien tarve kasvoi ja samalla SR:n toiminta sai yhä laajemmat muodot. Niinpä uskaltauduttiin jo perustamaan oma äänenkannattajakin, joka sittemmin sulautui kaikkien tuntemaan Radio OH:hon. On mielenkiintoista todeta, että kehitys on lehtiasiaa vienyt siihen, että SR julkaisee taas yksin äänenkannattajaansa, jolle tässä toivotan parhainta menestystä.

Palataksemme vielä varhaisempiin vuosiin voidaan näin matkan takaa todeta, että nuoruuden innossa oltiin joskus liiankin herkkiä reagoimaan silloin, kun pienen, mutta elinvoimaisen liiton arvovallaa tai oman ammatin tärkeyttä tavalla tai toisella väheksyttiin. Kuvaavana kerron tapauksen ajalta, jolloin Englannin linjan matkustajalaivoissa oli kaksi sähkötäjää. Eräänä Helsingin tulopäivänä tuli ensimmäinen perämies sähkötäjän hyttiin ilmoittaen kapteenin määräyksen, että toisen sähkötäjän oli mentävä keula- ja toisen peräruumaan laskeamaan ja vahtimaan lastia. Määräys oli täysin sopimuksen vastainen ja niin sai perämies tiukan, yksimielisen vastauksen: ”ei käy”! Loukkaantuneena moiseen lähtivät sähkötäjät mahdollisimman nopeasti kantasaunaansa. Tapaus aiheutti jälkiselvittelyjä ja välien viilenemisen joksikin aikaa kunnan kapteenin kanssa, nyt jo vainaja, joka oli korrekki ja ymmärtäväinen vanha herra, ja joka iästään huolimatta suhteellisen nopeasti sopeutui radiolaitteisiin kaksine sähkötäjäineen. Näin ollen olisi juttu keskinäisin sovitteluin voitu todennäköisesti selvittää ja poistaa päiväjärjestyksestä, mutta nuoruuden intohan ei tunne pitkiä harkintoja.

Vielä pieni esimerkki yhteenkuuluvaisuudesta. Erästä matkustajalaivasta erotettiin toinen sähkötäjä aivan vähäpätöisistä syistä. Kun erottamispäätöstä ei saatu perustetuksi, jätti ensimmäinenkin sähkötäjä laivan ja siirtyi rahtialukseen.

Mene tiedä, vaikka tällainen omatoimisuus olisi siihen aikaan ollut välttämätön toimintamuoto varsinkin, kun liiton johtokin oli suureksi osaksi kaiken maailman merillä, eikä voinut aina välittömästi tarttua asioiden kulkuun.

Nyt ovat olosuhteet toiset. Liitto on voimakas ja sillä on arvovallaa hoitaakseen jäsentensä pulmat asianmukaisessa järjestyksessä, mutta yhteisvastuun ja yhteenkuuluvaisuuden tunnetta tarvitaan yhä paljon nyt kuin varhaisvuosinakin jotta SR säilyisi ja yhä kehittyisi maamme radiosähkötäjien lujana yhdysseiteenä, joksi se kolmekymmentä vuotta sitten perustettiin.

Niitä radiosähkötäjäveteraaneja, jotka olivat perustamassa nyt juhliavaa liittoa ja joista jokainen on aikanaan ollut aktiivisesti osallisena liiton toiminnassa, haluan

Saapuneita tervehdyksiä

Liittomme on äänenkannattajansa tätä numeroa varten saanut vastaanottaa seuraavat tervehdykset.

Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen puheenjohtaja, filtri., ministeri Henrik Ramsay:

Merenkululle on radio merkinnyt erittäin tärkeätä tekijää tekniikan kehityksessä. Näin on ollut asianlaita etenkin Suomen merenkulussa. Ajattelen erikoisesti talviliikennettä, missä radio on kokonaan muuttanut olosuhteet. Siellä, missä ennen toimittiin pimeydessä, tiedetään nyt, missä laivat ovat, minkälaiset olosuhteet ovat ja missä vaarat uhkaavat. Radio on tehnyt talviliikenteen Suomen rannikoilla entistään paljon varmemmaksi. Tekniikan kehitys on kuluneiden 30 vuoden aikana käynyt nopeasti. Tiedämme kaikki, miten nopeasti systeemi on seurannut toistaan, miten koneiden suoritus on tullut yhä tehokkaammaksi. Ottakaamme vain huomioon radiopuhelimen kehitys, joka suuressa määrin on tapahtunut Suomen teknikkojen ja radioteknikkojen toimesta.

Tekniikka ja sen kehitys eivät ole ainoastaan koneiden kehitystä, vaan tarvitaan myös miehiä. Radiotekniikan alalla laivasähkötäjät ovat olleet tarmokkaasti mukana tässä työssä. Kun radiosähkötäjät nyt 30 vuotta ovat palvelleet merenkulkuamme, niin Suomen laivanvarustajilla on syytä lausua heille tunnustus siitä työstä, joka on tehty, ja lausumme tämän tunnustuksen siinä toivossa, että tulevaisuudessa, kuten tähänkin asti, yhteisesti työskennellään Suomen merenkulun hyväksi.

Posti- ja lennätinhallituksen Radiokonttorin yli-insinööri, dipl.ins. Erkki Heino:

tässä yhteydessä erikoisesti tervehtiä. Samoin toivotan koko Suomen Radiosähkötäjäläitölle parhaita onnea ja menestystä sen aloittaessa toimintansa neljännen vuosikymmenen.

Vajaat kolmekymmentä vuotta sitten päättivät ensimmäiset radiosähkötäjäkurssit, joilta valmistui 25 maamme ensimmäistä kansainvälisen pätevyystutkinnon suorittanutta radiosähkötäjää. Kurssien vielä jatkuessa he perustivat oman ammattialansa yhdyssiteeksi tämän Liiton, jonka tarkoituksena oli kokouksen pöytäkirjan mukaan toimia "radiosähkötäjien taloudellisten etujen, hyvinvoinnin ja heidän alansa koskevien kysymysten hyväksi".

Miten oikeassa perustajajäsenet olivatkaan Liittoa perustaessaan, se on näiden 30 toimintavuoden kuluessa moneen kertaan kaikilla tahoilla voitu todeta. Ammattiala oli aivan uusi, koska silloin aloitti maamme itsenäisenä valtiona oman kauppamerenkunsa saaden sitä itse vapaasti kehittää ja saaden hankkia aluksille omat radioasemansa, samoin rannikoille omat merenkulkua palvelevat rannikkoradioasemansa, joiden toimintavapaudet olivat samanlaiset kuin muissakin valtioissa. On luonnollista, että tuohon aikaan oli myös lukuisia kysymyksiä ratkaistavana, ne koskivat itse asiassa kaikkea: tekniikkaa, radioliikenteen järjestelyä ja palkkauksia. Niinpä Liitto jo alusta pitäen joutuikin omalta osaltaan suorittamaan omia tehtäviään. Kun vielä otamme huomioon sen, että ala oli uusi ja sitä eivät monet osapuolet silloin ymmärtäneet, oli ainakin Liiton toimihenkilöiden työ raskasta.

Näiden vuosien kuluessa ovat sekä laitteet että liikenne käyneet läpi täydellisen muodonmuutoksen niin, ettei näitä voida enää tuskoin samoiksi tuntea kuin mitä tilanne alkuaikoina oli. Samoin on ollut asianlaita myöskin ammattikoulutuksen, joka kansainvälisten, tarkoin määriteltyjen vaatimusten perusteella on entisestään paljon kasvanut. Kehitys ei tähän päivään mennessä ole suinkaan pysähtynyt, vaan joka päivä tuo tullessaan uutta ja niinpä kaikilla radiosähkötäjillä tulee olemaan entistä enemmän erilaisia tehtäviä toimiessaan nykyaikaisen tekniikan tarjoamilla apuvälineillä kauppamerenkulun, ilmailun ja muun radiotoiminnan hyväksi.

Kun maassamme posti- ja lennätinhallitus puolestaan hoitaa rannikkoradioasemat, ilmailuviestiasemat, sekä yleensä hoitaa ja ohjaa maamme radioalan toimintaa, on

minulla Liiton 30-vuotispäivänä ilo ja kunia kiittää Liittoa hyvästä yhteistyöstä ja samalla toivottaa sille jatkuvasti parhaita onnea ja menestystä tulevaisuudessa.

Suomen Laivanpäälystöliiton toiminnanjohtaja, merikapit. Yngve Fyhrquist:

Aina vuoteen 1896 liikkui alukset maailman merillä kuin pienet yksinäiset maailmat. Ei ollut siihen mennessä mahdollisuuksia ottaa yhteyksiä näköetäisyyden ulkopuolella oleviin aluksiin tai maihin. — Tänäpä etenevät tuhannet radioaallot eetterissä. Valtamerijättiläinen, tavallinen rahtialus, merikalastusalus tai meripelastusalus voi ilmoittaa olinpaikkansa muille aluksille tai voidaan aluksesta valita jokin maissa oleva puhelinnumero.

Merenkulkijat ovat radion avulla vapautuneet entisistä ajoista pakollisena olleesta eristäytymisestä. Yhteysvälinettä seurasi voimakas turvallisuudentunne. Tiedotusväline, jota ei voida kyllin korkealle arvostaa, on kehitetty yhden miespolven aikana. Uusi ammattimuoto vaati virkailijansa — radiosähkötäjän — joka liittyi aluksen henkilökuntaan.

Alus, jonka vetoisuus on yli 1.600 tonnia, ei voi liikkua ulkomaanliikenteessä ilman sähkötäjää. Meriturvallisuus asettaa vaatimuksia. Kehitys kulkee eteen päin.

Sähkötäjät, jotka lähtivät merille silloin kun uusi ammatti vaati miehiä, huomasivat, että yhteenliittyminen oli välttämätöntä. Järjestäytyminen oli alusta alkaen melkein täydellistä. Kun nyt 30-vuotisjuhlaansa viettävä liitto silmäilee suorittamansa työn sarkaa, on sillä täysi syy olla työhönsä tyytyväinen. Ne sosiaalisetkin päämäärät, joihin liitto on pyrkinyt, on osittain saavutettu.

Suomen Laivanpäälystöliiton siirrettyä Helsinkiin on sen ja juhlivan liiton välinen yhteistyö voimistunut.

Suomen Laivanpäälystöliitto toivottaa jatkuvaa menestystä. Toivomme myöskin, että sähkötäjien, perämiesten ja alusten päälliköiden väliset hyvät suhteet jatkuisivat siinä pienessä yhteiskunnassa, minkä alus ja sen henkilökunta muodostavat.

Suomen Konemestariliiton puheenjohtaja E. J. Ihaksinen ja pääsihteeri Reino Veuro:

Koneet muodostavat eittämättä nykyaikaisten liikennevälineitten oleellimman osan. Jos höyrykoneitten ja moottoreitten sanotaan lyhentäneen välimatkoja, niin radion voidaan sanoa poistaneen senkin, mitä niistä jäljelle on jäänyt. Tuskinpa mitkään muut laitteet ovatkaan niin voimakkaasti vaikuttaneet ihmisten elämään kuin ensimmäisen höyrykoneen ja langattoman lennättimen myöhäisemmät seuraajat. Sikäli kuin on kysymys liikenteen johtamisen ja turvallisuuden kehittämisestä, radiosta on tullut näihin tarkoituksiin perustekijä. Samalla, kun radio laajoine verkostoineen muodostaa nykyaikaisen liikennekulttuurin eroittamattoman osan, se muiden erikoisalojen tavoin vaatii oman erikoishenkilökuntansa — radiosähkötäjät. Joskus on ehkä arvosteltu näiden näkymättömien ihmisten yhteyksien ylläpitäjien päivätyön näennäistä helppoutta, joka ei ole ihmeteltävää työn suhteen, jossa sen suorittajan tärkein työase on hänen henkinen panoksensa. On eri asia, jos arvostelijan oma henkinen lataus ei ole riittävä tätä seikkaa huomaamaan. Sitä suurempi arvo on mainitulle työaseelle kuitenkin annettava, milloin se on tarkoitettu palvelemaan kanssaihmiesten turvallisuutta.

"Hädässä ystävä tunnetaan" on sananlasku, joka hyvin sopinee nykyaikaiseen liikenesähkötäjään. Tiedämme, että on turhaa tämän lukijoille ryhtyä kertomaan jotain erillistä tapausta, jolloin radiosähkötäjän sormien päihin on huipentunut hädässä olevien tovereitten, omaisten ja matkustajienkin viimeinen toivo — pelastus! Ne sormet eivät silloin saa vapista — ja kuitenkin radiosähkötäjä silloinkin suorittaa jokapäiväistä työtään, velvollisuuttaan, jonka arvo vielä eilen saattoi olla leikinlaskun aiheena. Tiedämme vain, että tällaisia elämyksiä on ollut maalla, merellä ja ilmassa ja jatkuvasti tulee olemaan niin paljon, että ne yhteenkoottuina muodostaisivat väitöskirjan todistamaan tämän eetterissä tapahtuvan näkymättömän liikenteen hoitajien suorittamia suuria palveluksia meille kaikille.

Sen tulkitseminen, mihin edellä olemme viitanneet ja yhteiskunnalle selvittäminen onkin nähdäksemme nyt kolmatta vuosikymmentään juhlivan Suomen Radiosähkötäjäläitön pätehtävä. Sillä ilman työlle

annettua, sille kuuluvaa arvoa, on vaikeata saada taloudellistakaan tunnustusta. Tässä mielessä tiedämmekin Suomen Radiosähköttäjäläliiton pyrkineen kehittämään toimintaansa jäsentensä parhaaksi, josta näkyvänä tunnuksena on liiton ulkolaisten virkaveljiensä kanssa hankkima kansainvälinen vahvistus radiosähköttäjän 8-tuntiselle työpäivälle.

— C o n g r a t s —

Suomen Merimies-Unionin puheenjohtaja toimittaja Niilo Wälläri:

Suomen Radiosähköttäjäläliitto on vaikuttanut alallaan 30 vuotta. Yhtä monta vuotta on toiminut myös Suomen Merimies-Unioni itsenäisenä, koko maata käsittävänä järjestönä. Yli 10 vuotta on meillä ollut ilo olla hedelmällisessä yhteistyössä Radiosähköttäjäläliiton kanssa. Tämä yhteistyö välillämme on ollut koko ajan kitkatonta. Vaikka eri merenkulkijajärjestöt ovatkin jäsenmääriltään eri suuruisia ja Unionissa on tuntuvasi enemmän jäseniä kuin kaikissa muissa yhteensä, niin on kuitenkin jokaisella järjestöllä suuri merkitys yhteistyössä. Niinpä olemme monessa tapauksessa saaneet tuntea Radiosähköttäjäläliiton erittäin suuren merkityksen. Se ei ole aina verrattavissa sen jäsenmäärään, koska radiosähköttäjien merkitys merenkulussa on tavattoman suuri.

Olemme voineet todeta, että Radiosähköttäjäläliitto yhteistoiminnassa muiden merenkulkijajärjestöjen kanssa on voinut aivan harvinaisessa määrässä parantaa jäsentensä työehtoja ja oikeudellista asemaa.

Samalla kuin toverillisesti onnittelemme 30-vuotiaasta järjestöveljeä ja toivomme sille menestystä toiminnassa jäsentensä hyväksi, uskomme merenkulkijajärjestöjen välisen yhteistoiminnan vähitellen kehittyvän entistäkin kiinteämmäksi ja siten tuovan tähänastistakin parempia tuloksia.

* * *

Klitämme sydämellisesti kaikkia niitä radiosähköttäjiä, jotka ystävällisesti ovat ilmituoneet osanottonsa meitä kohtaan, menettäessämme kaikkemme s/s Karhulan haaksirikossa.

Rajamäki 27. 9. 1950.

Tuulikki ja Helena Salokangas.

50-vuotiaita

50 vuotta täytti viime huhtikuun 20 päivänä I lk. radiosähköttäjä Yrjö Niko-lai Tuominen. Hän on syntynyt Orimattilassa ja käynyt 5 lk. Viipurin realkoulua. Suoritettuaan asevelvollisuutensa Kipinälen-näinlaitoksessa vv. 1918—1919, hän on ollut sen jälkeen vakinaisessa palveluksessa Laivastossa sot.mestari-na v. 1949 loppupuolelle saakka. II lk. kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon hän suoritti 24. 4. 1948, jolloin liittyi SR:n jäseneksi, ja I lk. tutkinnon 16. 9. 1948. Koululaiva Suomen Joutsenella hän toimi radiosähköttäjänä kolmella valtamerimat-kalla. Talvi- ja Jatkosodan aikana hän oli P/L Väinämöisessä ja Turun Laivasto-asemalla. Ali-kersantiksi hänet nimitettiin v. 1919, pursimie-heksi v. 1921 ja sot.mestariksi v. 1924. Joulukuus-ta v. 1949 lähtien hän on ollut radiosähköttäjänä t/a Garnet Hulingsissa.

Lämpimät onnittelemme merkkipäivän johdos-ta. Sattuneen erehdyksen vuoksi tulevat ne va-litettavasti näin myöhästyneenä.

50 vuotta täytti lokakuun 27 päivänä 1950 ensimmäisen luokan radiosähköttäjä, kapt. evp. Charles Gunnar Kullervo Ertomaa. Hän on syntynyt Kuopiossa. Keski-koulun käytyään hän on ol-lut puolustuslaitoksen pal-veluksessa vv. 1919—1947. Ensiksi toimi hän radiojou-koissa eri radioasemilla, mm. Vaasassa, Viipurissa,

Turussa ja Santahaminassa v. 1932 saakka, jol-loin siirtyi ilmavoimiin. Toimittuaan aluksi len-tosotakoulussa, hän siirtyi v. 1941 ilmavoimien esik. viestiosastoon. Kapteeniksi hänet ylennet-tiin v. 1944. Ensimmäisen luokan kansainvälisen radiosähköttäjätutkinnon hän suoritti v. 1932, jolloin liittyi SR:n jäseneksi. Liiton johtokunnan varajäsenenä hän oli vv. 1942—1943. Syyskuusta v. 1947 lähtien hän on toiminut radiosähköttä-jänä Helsingin radioasemalla Leppävaarassa. Lämpimät onnittelemme merkkipäivän johdosta.

50 VUOTTA täytti lokakuun 3 päivänä kont-toripäällikkö Armas Häkkinen. Konttoripääl-likkö Häkkinen, joka luetaan maamme vanhim-piin radioamatööreihin, on meille tuttu Radio OH:n ajoilta. "Radiosähköttäjän" lämpimät on-nittelut.

Komentovahvistin

"Laiva o-hoi!", huudettiin ennen vanhaan aset-taen käsi suppiloksi suun eteen. Myöhemmin kä-den korvasi megafoni. Nämä molemmat "äänen-vahvistimet" ovat edelleenkin käytössä. — Parin viime vuosikymmenen aikana on tässäkin asia-sa turvauduttu radiotekniikkaan ja ryhdytty käyttämään, varsinkin suurehkoissa rahtilaivois-sa erikoisia komentovahvistimia. Nämä eroavat tavallisista puhevahvistimista vain käyttöjännit-teensä ja kosteussuojauksensa puolesta. Erikoisen merkityksen komentovahvistin on saavutta-nut kalastusaluksilla; komentovahvistimilla kun voidaan antaa venekunnille ohjeita kilometrien-kin päähän.

Vahvistinlaitteita toimittaa kotimainen radio-teollisuus, kuten jo sivumennen olemme mainin-neet lehtemme edellisissä numeroissa. Ne, kuten radiotuotteet yleensä ovat jatkuvan kokeilun ja kehittelyn alaisia, joten sopinee tähän jatkoksi liittää perustietoja eräästä Valtion Sähköpajan viimeisimmistä malleista.

RADIOSÄHKÖTTÄJÄN ALKUTAIPALEELTA (jatkoa sivulta 66)

lyttävä, oli myös aina taloudellisesti hyvin tuottava. Myöskin muutamien asevelvollisten varusmiesten osalle sattui sellainen onnen-potku, että saivat vaihtaa raskaat päivittäiset harjoituksensa jännittävään ja mieluiseen ulkomaanmatkaan. Vanhemmat säh-köttäjät muistanevat vielä hyvin nämä en-tiset hyvät ajat ja hyvin monilla on niistä omakohtaiset kokemukset — tietenkin vain mieluisat.

Koska tällainen tilanne ei kuitenkaan ol-lut puolustuslaitoksen amten etujen mu-kaista, oli asialle saatava nopeasti tyydyt-tävä ratkaisu. Siviiliradiosähköttäjien kou-lutus oli aloitettava ja parhaiten se voitiin saada aikaan Kipinälen-näinlaitoksessa. Niinpä v. 1920 perustettiin Santahaminaan radiosähköttäjäkurssi, jonka johtajana al-lekirjoittaneella oli kunnia toimia. Oppi-laiksi hyväksyttiin vain sotilasradiokoulu-tuksen saaneita ja hyvät ammattisähköttä-jän edellytykset omaavia "funkkereita". Tä-mä kurssi osoittautui varsin onnistuneeksi. Kaikki oppilaat suoriutuvat ankarista kan-sainväliset vaatimukset täyttävistä kokeista hyvin arvosanoin. Heidän pätevyytensä tu-likin senjälkeen heti käytännön kokeeseen

Vahvistin VaK-10 b on akkukäyttöinen ko-mento- ja tiedoitusvahvistin, joka soveltuu lai-voihin ja autoihin asennettavaksi. Kolmiputkinen vahvistin on sijoitettu harmaaksi ryppyakata-tuun, lujarakenteiseen ja seinälle kiinnitettävään metallikoteloon, joka pienen kokonsa vuoksi voi-daan vaivatta asentaa edullisimpaan paikkaan. Vahvistimen lisälaitteisiin kuuluvat metallinen, ulkoilmakäyttöön rakennettu tehokas torvikau-tin sekä pienikokoinen kädessä pidettävä kide-mikrofoni.

Käyttöominaisuuksiltaan komentovahvistin VaK-10 b on varma ja yksinkertainen. Vipukyt-kimen kääntö, muutaman sekunnin odotus ja vahvistin on valmiina käskyjen ja tiedoitusten antoon.

Sen teknilliset ominaisuudet ovat seuraavat: lähtöteho 8 W; toisto ± 3 db välillä 150 ja 3000 HZ; virtalähde 12 V tasavirtaa (esim. radiopu-helimen akusta), muuttajakone antaa 250 Voltin anodijännitteen; virrankulutus n. 7 A; vahvisti-men mitat 300×250×140 mm ja paino yhteensä n. 16 kg ilman akkua.

eri laivoilla ja ilokseni sain todeta, että he olivat miehiä paikallaan. Niihin aikoihin sain nimittäin vastaanottaa useilta ulko-maisilta radioviranomaisilta ja laivoilta mo-nia ylistäviä mainintoja suomalaisten ra-diosähköttäjien taitavuudesta, jopa lausun-toja, joista ilmeni, että suomalaiset ovat va-lioluokkaa muiden maiden radiosähköttä-jien rinnalla. Tällaiset mieluisat tulokset antoivat uutta intoa kurssitoiminnan jatka-miselle ja niinpä kurssit sittemmin jatkuivat vuosittain aina 1926 saakka, jolloin pos-ti- ja lennätinlaitos vihdoinkin suostui työn jatkajaksi.

On mieluisaa todeta, että suomalaiset ra-diosähköttäjät näin alusta alkaen ovat luo-neet itselleen ja ammattikunnalleen hyvän maineen maailman radiosähköttäjien jou-kossa ja että se edelleen — ammattikunnan suurettamiseksi — on säilynyt ja lujittunut. Tieto ja taito sekä niiden oikea käyttö luo menestystä kaikkialla. Tämän tosiasian ovat suomalaiset radiosähköttäjät täysin mitoin oivaltaneet.

Suomen Radiosähköttäjäläliiton 30-vuotis-juhlan johdosta on minulla kunnia lähettää tervehdykseni kaikille maamme radiosäh-köttäjille sekä toivoa liitolle ja sen jäsenille parhainta menestystä.

Tasapuolisuutta

"Onko toinen parempi kuin toinen? — Ei, pikemminkin päinvastoin", huudahti eräs poliittisen puheen pitäjä.

Olen taipuvainen yhtymään edellä mainitun puheen pitäjän jaloön kantaan, sillä oikein ymmärrettynä se kaiketi tarkoittaa demokratian sen perusolemuksen soveltamista, että kaikki ovat korkean raadin ja ylevän valtiovallan edessä samanarvoisia samoin oikeuksin ja velvollisuuksin. Näin kalt sen pitäisi olla myös meidän merellä leipäämme ansaitsevien kohdalla. — No, mitä noihin velvollisuuksiin valtiovaltaa kohtaan tulee, suoritamme ne kyllä tasapuolisesti ja säännöllisesti joka kuukauden lopussa, kun vastakirjaamme merkitään vähennyksenä melkoisen kunnioitettava osa palkastamme, ja sama summa myös verokirjaamme lisäyksenä valtiovallan laihaan kukkaraan.

Mutta miten mahtaa olla oikeastaan niiden oikeuksien laita? — Jos nyt vertaamme aluksi maissa asuvan ja laivassa asuvan oikeuksia toisiinsa, niin tulemme siihen yksinkertaisen selvään tulokseen, että niissä on vähän eroa. Maissa asuvalla niitä on, mutta merimies ei suinkaan laivalla omassa kodissaan enää nauti eräitä maissa selviönä pidettäviä kansalaisoikeuksia. Kotimiehen se on tuo hyttimme, usein pieni pahanen, mutta koti kuitenkin.

Maissa tunnetaan esimerkiksi sellainen kansalaisoikeus kuin "kotirauha". Ei ole hyvä mennä kenenkään, edes valtiovallan edustajan, tunkeutumaan toisen kotiin ilman asianomaisen mielisuosiot, tai jos sen tekee, pitää tunkeutujalla olla vahvat pumaakat povitaskussaan asiansa vahvistukseksi; eikä noita pumaakoita jaella vallan epämääräisen epäilynhäivän nojalla.

Mutta meidän kotimme tunkeutuvat valtiovallan edustajat ilman muuta heti satamaan päästyämme, kiskovat laatikot auki ja penkovat kaiken sekaisin, intoutuvat välillä repimään huonekalut irti seinistä ja topatut pehmusteet hajalle, ylipäänsä saatavat kotimme sen näköiseksi, kuin siellä olisi raivonnut pienenpuoleinen pyörremyrsky. Ja usein tapahtuu, että he suorittavat tämän operaation pari kolme kertaa sata-massaolon aikana.

Ja tämä tapahtuu pelkästään sen perusteella, että joku joskus jossain on yrittänyt salakuljettaa jotain. Jos maissa joku joskus jossain on kätkenyt huoneeseensa esimerkiksi varastettua tavaraa, ei se anna valtuuksia tarkastaa kaikkien ympäristön asukkaiden koteja. Jo ennenkuin tuon määrätyn huoneen tarkastamiseen annetaan valtuudet, pitää epäilyn vahvistamiseksi olla todisteita. Mutta meihin nähden ei niitä tarvita. Meidät leimataan roistoinksi ja lain-suojattomiksi ilman muuta.

Olisi totisesti korkea aika ryhtyä toimenpiteisiin tätä ihmisarvoa alentavaa toimistusta vastaan. Järjestäköön tulli niin tarkan vartiointin, ettei laivalta voida kuljettaa mitään luvaton tavaraa maihin. Tämä ei suinkaan olisi mikään mahdottomuus.

Kysymys lienee siksi laajakantoinen, että *merenkulkijajärjestöjen olisi syytä ottaa se keskuudessaan pohdittavaksi.*

— Toinen asia, missä myöskään ei noudateta tasapuolisuutta, rajoittuu hiukan suppeampaan piiriin, mutta on siinäkin tukistettava tulla.

Ei suinkaan voida sanoa tasapuolisuudeksi sitä, että tullivapaiden tuomisten määrä on joka matkalla saman suuruinen. Tällöin joutuvat ne, jotka tekevät useita kuu-kausia kestäviä matkoja, lapsipuolen asemaan. Oltuaan poissa Suomesta esimerkiksi puoli vuotta, saa merimies tuoda tullessaan tuomisla saman verran kuin hänen Euroopan vesillä purjehtiva toverinsa tuo kuukausittain tai mahdollisesti parin viikon väliajoin, ollen vielä sikäli onnellisemmassa asemassa, että voi iloita vaimonsa ja ystävien kanssa useammin kuin hänen sorrettu pitkä linjan toverinsa.

Tällainen asiantila on ensinnäkin suoranainen taloudellinen tappio pitkämatkailijalle, koska hänen perheensä joutuu ostamaan Suomessa kalliilla hinnalla niitä tarvikkeita, mitä hän voisi saada tuoduksi muualta halvemmalla.

Toiseksi se on omiaan kiihoittamaan salakuljetukseen, koska se, mitä hän saa tuoduksi, ei riitä hänen perheelleen. En halua päästää mieleeni sellaista halpamaista ajatusta, että se kenties juuri onkin tullin tarkoitus, voidakseen siten saada lisätuloja itselleen, mutta joku toinen saattaisi tulla sellaiseenkin johtopäätökseen.

Joka tapauksessa tullin tehtävänä on, ei

SR:n 30-vuotisjuhla

SR:n täyttäessä marraskuun 21 päivänä 1950 30 vuotta, järjestää liitto 30-vuotisjuhlan Upseerikerholla Helsingissä marraskuun 25 päivänä alkaen klo 19.00. Osallistumisesta juhliin ilmoitettava toimistoon viimeistään marraskuun 11 päivänä. Lähempi se-lostus juhlista tiedoitettu jäsenille 22.9.1950 lähetetyssä kiertokirjeessä N:o 4/50.

Joukolla mukaan!

Hallitus.

Vieläkin jäsenmerkistä

Äänestyksen tuloksen sekä merkkien hintojen ollessa selvillä voinee vielä hiukan pitää suukopua jäsenmerkkiasiaa. Ihmettelyn sormuksen kannattajien suurta joukkoa! Onkohan heistä monikaan tullut ajatelleeksi, että yleisesti käytetään rintamerkkiä seura- ja liittomerkinä ja sormusta koulu- ja kurssimerkinä. Lähin esimerkki: Laivanpäälystölaiton ja Merimiesunionin rintamerkki ja konemestarisormus. Sormus olisi sopinut, jos esim. 13. radiosähköttäjäkursi olisi päättänyt valmistaa kurssimuiston, mutta liittomeriksi se ei ole sopiva. Sormuksen intolijjat ovat selittäneet, ettei rintamerkki sovi mm. hännystäkkiin, se on totta, mutta kuinka usein sähköttäjällä on selainen päällään!, eikä patrullitakkiin, sekin on totta, mutta kyllä toiset laivassa jäsenyyden muutenkin tietävät. Mutta maihinmenopukuun rintamerkki sopii erinomaisesti ja näkyy paljon paremmin kuin sormus. Muuta sormusta en ole koskaan pitänyt kuin vihki-sormusta enkä yleensä ole kantanut rintamerkkejä, mutta Liiton merkin kehtaan pistää rintaani, kun se ei ole "lapsekas" eikä "plootunpala", vaan kuulema oikein kaunis ja onnistunut sekä hopeinen. Ja myöskin todella halpa, mutta sormuksen hinta menee talousarvioni yläpuolelle. Rintamerkin ruuvikierteet eivät minulla myöskään liikaa kuulu, sillä tulen vaihtamaan sen kahdesti vuodessa: talvipuvusta kesäpuvusta ja päinvastoin. Sormusta ei tietysti sähköttäjän tarvitse vaihtaa, mutta esim. konemestari pitää-vät omaansa pääasiassa sunnuntaisin jos silloinkaan.

ainoastaan koettaa estää salakuljetus brutaalisin keinoin, vaan myös koettaa ennakoin ehkäisytoimenpitein saada se vähene-mään, ja tässä olisi siihen erinomainen tilaisuus. Ei muuta kuin lisätä kauan Suomesta poissa olleiden merimiesten tullivapaiden tuomisten määrää, niin halukin salakuljetukseen vähenee.

"Rapakolli"

RADIO-SERVICE

(Omist. Jorma Nuotio)

VAASA

Hovipuistikko 13 . puh. 2682

★

LAIVARADIOKORJAUKSIA

★

PHILIPS RADIO:n edustaja

★

Sähkötarkastuslaitoksen
hyväksymä liike

★

TERVETULO A

TUTUSTUMAAN!

Onni oli kuitenkin, että äänestys meni niinkuin meni, ettei kukaan jää ilman merkkiä, mutta uskon rintamerkkiläisten rivien taajenevan. Ehkä Liitto uskaltaa julkaista joskus hiukan tilastoa kaupankäynnistä.

Hrm.

Lehtemme edellisessä numerossa ollut sormuksen tilaamiskehoitusta on siinä määrin noudatettu, että I erä on tilattu loppuun ja ensimmäiset sormukset lunastettu jo lokakuun 17 päivänä. Kaikki tämän erän sormukset saadaan kesällä sovittuun hintaan. Liiton sihteeri on lähettänyt lunastuksessa tarvittavat valtakirjat tilaajille. Uusia tilaajia on myös joku kappale, mutta he samoin kuin muutkin I:en tilauserään ehtimättömät saavat maksaa n. 900:— korkeamman hinnan kappaleelta.

Merkin kappalehinnaksi tuli 300:— ja sitä saa liiton toimistosta joko noutamalla tai tilaamalla postitse toimitettavaksi, jolloin postikulut veloitetaan.

Uudet sormustilaukset, joissa samalla on koko mainittava, on samoin tehtävä liiton sihteerin välityksellä, joka lähettää valtakirjan asianomaiselle. Tällä valtakirjalla voi tilaaja tai hänen valtuuttamansa henkilö lunastaa sormuksen Suomen Kultasepät Oy:stä. — Myös sormus voidaan tilata postiennakkolähetyksenä toimitettavaksi, jos tilaaja niin haluaa ja on ilmoittanut

Yleiset järjestyssäännöt sekä tullimääräykset ulkolaisten alusten laivaväelle Puolan satamissa

(Puolan viranomaisien antamat)

Yleiset järjestyssäännöt:

1. Puolan satamaan saapuneen ulkomaalaisen aluksen laivaväkeen kuuluva henkilö saa:

a) mennä maihin vasta sen jälkeen kun tulokset on suoritettu ja henkilö on saanut maihinmenoon oikeuttavat välttämättömät asiakirjat;

b) liikkua satama-alueella ja satamakaupungissa ehdolla, että voi esittää laillisen asiakirjan, joka osoittaa hänen henkilöllisyytensä ja toimensa aluksessa (merimieskirja, merikalastuskortti), sekä merimiehen erikoisen passikortin (puolan-kielisen), jossa on aluksen leima ja aluksen päällikön allekirjoitus sekä sen rajavartiolaitarkastajan leima ja allekirjoitus, joka aluksen saapuessa on suorittanut siinä tarkastuksen.

Huom! Mitä merimiehille myönnetyn passikortin pätevyys tulee, on Gdansk'ia ja Gdynia'a pidettävä erillisinä satamakaupunkeina.

2. Kohdassa 1 mainitut asiakirjat on esitettävä yleistä järjestyä valvovaan järjestöön kuuluvan henkilön sitä vaatiessa (rajavartiosto).

3. Merimiesten on satamakaupungissa, satamassa ja aluksessa käyttäydyttävä niin, ettei yleinen turvallisuus ja hyvä järjestys siitä kärsi eikä noudatettava kaikkia julkisten viranomaisten antamia ohjeita ja määräyksiä.

4. Merimies ei saa estää rajavartiostoa suorittamasta tarkastuksia aluksessa. Merimiehen on tarkastuksen aikana noudatettava rajavartioston tarkastusta varten antamia ohjeita.

5. Merimies ei saa viedä alukseen siihen kuulumatonta henkilöä, jolla ei ole satamakaapteenin antamaa voimassa olevaa passikorttia (rajavartioston päällikön vahvistama), joka oikeuttaa pääsyyn tähän alukseen.

6. Merimies ei saa ilman kohdassa 5 mainittua passikorttia mennä toisiin aluksiin paitsi sellaisiin, jotka purjehtivat saman maan lipulla kuin hänen oma aluksensa.

7. Merimies ei saa harjoittaa kauppaa, myydä

lähetysosoitteen. Tässä tapauksessa sihteeri toimittaa valtakirjan suoraan liikkeeseen.

Liittomme merkkivuoden kunniaksi:
jäsentunnuksemme jokaiselle jäsenelle!

Toim.

tavaroita tai ostaa sellaista mikä ei ole tarkoitettu suoranaiseen käyttöön.

8. Merimies ei saa viedä alukseen tavaroita, esineitä eikä tarvikkeita, joita ei sitä ennen ole viety aluksesta maihin.

9. Merimies ei saa ostaa eikä myydä ulkomaisista valuutasta muualla kuin virallisissa rahanvaihdetokontoreissa, eikä hankkia tavaraa ulkomaan rahalla, vaan on hänen suoritettava maksut yksinomaan virallisella rahanvaihdon saadulla Puolan rahalla.

Tullimääräykset:

1. Alus, joka mereltä on saapunut tullialueelle (6 mpk) on saapuessaan, satamassa olonsa ajan ja satamasta lähtiessään aina tullialueelta poistumiseensa asti tullitarkastuksen alainen.

Tänä aikana tavarain lastaus ja purkaus, meno toiseen alukseen tai kiellettyyn paikkaan, tulo alukseen tai siitä poistuminen ilman tulliviranomaisen lupaa tai ennen henkilöiden ja tavarain tullitarkastuksen toimittamista, on kielletty.

2. Aluksen saapuessa satamaan on sen päällikkö velvollinen esittämään alukseen saapuneelle tullimiehelle aluksen lastia ja matkatavaroita, muonaa ja käteisvaroja koskevien asiakirjojen ohella myöskin luettelon aluksen päällikölle ja miehistölle kuuluvasta omaisuudesta, joista ehkä on tullit suoritettava.

Aluksen tullitarkastuksessa on sanotun luettelon tarkoituksena tehdä asianomaisille mahdolliseksi todeta onko kaikki esineet merkitty luetteloon tai ehkä jätetty merkitsemättä, jotta ne voitaisiin tullisäännöksiä noudattamatta viedä maihin. Vastaavasti voidaan luettelon perusteella todeta ovatko esineet edelleenkin aluksessa, aluksen päällikön ja laivaväen ollessa vastuussa tulliviranomaisille jos luettelo tullinalaisista tavaroista ei vastaa todellisuutta.

3. Näiden asiakirjojen tarkistamisen ja hyväksymisen jälkeen suoritetaan matkustajien ja heidän matkatavarainsa tarkastus tavallisesti aluksessa, tai milloin teknilliset syyt sitä vaativat, tullitarkastushuoneessa yleisten sääntöjen mukaan.

4. Postialukset ja säännöllistä vuoroliikennettä välittävät alukset voidaan tullikamarin päälliköllä ja aluksen asiamiehen kustannuksella asettaa jatkuvan tullivalvonnan alaiseksi, missä

tapauksessa tullivirkailija on velvollinen tarkoin valvomaan, että alukseen ei tuoda eikä siitä vietä maihin mitään tullitarkastuksesta annettuja määräyksiä noudattamatta. Salakuljetuksesta epäilty henkilö voidaan alistaa henkilökohtaiseen tarkastukseen.

5. Laivaväki, joka menee maihin sinne jäädäkseen tai viettääkseen siellä jatkuvaa lomaa (vähintään neljätoista päivää) ja joka tulliviranomaiselle todistaa asian näin olevan, on tavallisia matkustajia koskevien tullimääräysten alainen.

Tällaisissa tapauksissa saa laivaväki tulli-vaasti viedä maihin henkilökohtaisia käytettyjä omaisuuttaan, joka vastaa oleskelun todellista tarvetta. Tavarat eivät saa missään tapauksessa olla uusia, vaan tulee niissä näkyä käytön merkkejä.

Edellä mainituissa tarkoituksissa saadaan tullija verovapaasti viedä maihin seuraavat tavaramäärät:

1. Viiniä, omenaviiniä, siirappia	1 pullo, joka sisältää enintään 1 litran. Pullon tulee olla avattu.
2. Alkoholia tai alkoholipitoisia juomia	1 litra.
3. Olutta	0,5 kg
4. Dekstrinilisokeria (myös jalostettuna)	0,1 kg
5. Synteettisiä makeisaineita	0,1 kg
6. Hiivaa leipomiseen	0,1 kg
7. Etikkahappoa	0,5 kg
8. Suolaa	1 kg
9. Sokeria ja makeisia	2 avattua pakkaa.
10. Pelikortteja	2 vihkoa tai 2 rasiaa tupplioita.
11. Savukepaperia	200 gr. tupakkaa tai 200 savuketta tai 80 sikaaria tai 40 gr. nuuskaa.
12. Tupakkaa ja tupakkavalmisteita	10 rasiaa, kussakin 50 tikkua.
13. Tulitikkua	

6. Laivaväkeen kuuluvat, jotka aluksen lyhyen satamassa olon aikana menevät maihin, eivät saa viedä maihin mitään ilman tullikäsittelyä. Ottaen huomioon, että suurin osa tavaroista on tuontisäännöstelyn alaisia ja koska tuoja on velvollinen esittämään tuontilisenssin, on ulkomaalaisten alusten merimiesten käytännöllisesti katsoen mahdotonta viedä maihin minkäänlaista tavaraa.

Salaamistarkoituksessa vaatteiden alle kätettyjen erinäisten tavarain (kuten sukien, silkisten pää- ja kaulahuivien, nahan ym.) kuljettaminen, tai suklaan, savukkeiden, kahvin, teen, pippurin ym. salakuljetus taskuissa on tullimääräysten rikkomista ja käsitellään veroasioita koskevan rikoslain mukaan.

Henkilö ei myöskään saa pukea ylleen tai ottaa mukaansa liian suurta määrää alusvaatteita, villapaitoja, pukuja, päällystakkeja, tai ottaa mukaansa esineitä, jotka vuodenaikaan tai vuorokauden aikaan nähden ilmeisesti ovat tarpeettomia (kuten valokuvauskoneet yöllä, salkut, matkalaukut ym.). Mainitutlaisia tekoja tullaan pitämään tahallisenä yrityksenä kuljettaa sanotut esineet maihin tullimaksuja suorittamatta, ja tullaan niiden suorituksesta asettamaan syytteen veroasian rikoslain mukaan.

Tullivartijat voivat kuitenkin myöntää maihin menevälle laivaväelle luvan ottaa mukaansa pieniä määriä erinäisiä tavaroita: 20 kpl. savukkeita avatussa pakkauksessa, 1—2 appelsiinia, 100—150 gr. suklaamakeisia ja muuta tavaraa pienissä erissä, jotka selvästi osoittavat niiden olevan tarkoitettuna henkilökohtaiseen kulutukseen, ja mikä merimies maissa kuluttaa myymättä niitä vastoin tullisääntöjen määräyksiä.

7. Tullivartijoiden tulee sallia alusten päälliköiden ja muiden päällystöön kuuluvien, jotka menevät kaupunkiin yöpyäkseen hotellissa, ottaa mukaansa pienehkön laukun (pukeutumislauku, salkku), jossa on pukeutumistarpeita, vaateharjoja, yöpuku ja alusvaatteet sekä muita samantapaisia tarve-esineitä, jotka selvästi osoittavat näiden olevan tarkoitettuna omistajansa henkilökohtaiseen käyttöön. Tällaiset tarve-esineet saadaan viedä maihin ehdolla, että ne ilmoitetaan ja näytetään tulliviranomaiselle, joka voi harkintansa mukaan määrätä kielletyt esineet palautettavaksi alukseen.

8. Laivaväkeen kuuluva, joka pyrkii maihin ilmoittamatta ja näyttämättä mainittuja esineitä tulliviranomaiselle, saattaa itsensä henkilökohtaisen tarkastuksen alaiseksi ja, jos tulliviranomainen löytää luvattoman määrän henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitettuja esineitä tai esineitä, joita asianomaisen oleskelun aikana maissa ei voida käyttää henkilökohtaisiin tarpeisiin, takavarikoidaan esineet ja laivaväkeen kuuluvaa rangaistaan rikoslain säännösten mukaan.

9. Jotta välttyttäisiin kaikilta niiltä tullirikkomuksilta, joihin merimiehet useimmissa tapauksissa syyllistyvät sen johdosta, että heiltä puuttuu välttämätön rahamäärä erilaisten maksujen (auto, teatteri, raitioliput, ravintolalasku) suoritukseen, olisi suotavaa, että alusten päälliköt huolehtisivat siitä, että laivaväki vaihtaa rahan Puolan rahaksi. Jokaisessa tärkeässä Puolan satamassa on vaihtokontoreita ja näiden kontorien edustajia on aina läsnä matkustajien tullikäsittelyssä.

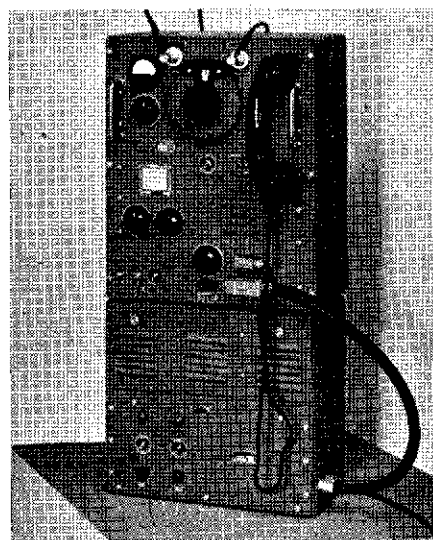

Kultamitali

SUOMEN

SUURMESSUILLA 1950

VALMISTEEMME OVAT
KORKEALUOKKAISIA —
SENVUOKSI KANNATTAA
VARUSTAA LAIVAT
Atlantic Cityn määräykset
täyttävillä laitteillamme

Radiopuhelin AH 20

Valtion Sähköpaja

HELSINKI, PUH. 61 831

LEPPÄVAARA, PUH. 84-7701

Valtioneuvoston päätös

merimiesten vuosilomapalkkaan sisältyvästä vapaan
asunnon ja ravinnon vastikkeesta

Annettu Helsingissä 27 päivänä heinäkuuta 1950.

Valtioneuvosto on 2 päivänä kesäkuuta 1939 annettun merimiesten vuosilomalain (164/39) 6 §:n nojalla sosiaaliministeriön esittelystä määrännyt, että aluksessa toimessa olevalle henkilö-

lölle vuosiloman ajalta suoritettavaan palkkaan sisältyvä rahavastike vapaasta asunnosta ja ravinnosta on laskettava seuraavien perusteiden mukaan:

	Asunto päivässä		Ravinto päivässä	
	Päällikkö, muu päällystään toimesta oleva henkilö	Muu aluksessa toimesta oleva henkilö	Päällikkö, muu päällystään toimesta oleva henkilö	Muu aluksessa toimesta oleva henkilö
Luokka I.				
Konevoimalla kulkevat alukset, purjealukset sekä koneettomat hallinnolliset majakka- ja tukialukset	70:—	50:—	220:—	200:—
Luokka II.				
Muut alukset	50:—	40:—	200:—	180:—

Vastikkeen tarkistus suoritetaan virallisen elinkustannusindeksin muutosten perusteella. Vastikkeen suuruuden perustasona pidetään yllä olevia lukuja, joiden katsotaan vastaavan virallisen indeksin pistelukua 860. Milloin elin-

kustannusindeksi osoittaa elinkustannusten nousseen pisteluvusta 860 viisi prosenttia tai sitä enemmän, on vastikkeet suoritettava vastaavasti korotettuina, ravinnon vastike viidellä prosentilla kutakin indeksin viiden prosentin nousua koh-

Valtioneuvoston päätös

suomalaiselle aluksenhenkilökunnalle merionnettomuudessa
hävinneestä henkilökohtaisesta omaisuudesta
tulevan korvauksen perusteista

Annettu Helsingissä 27 päivänä heinäkuuta 1950.

1 §.

Merionnettomuudessa hävinneestä henkilökoh-
taisesta omaisuudesta on aluksessa palveleva,
laivanisännän tai päällikön toimeen ottama hen-
kilökunta, oikeutettu laivanisännältä saamaan

korvauksen, jota, ellei sopimusta suuremmasta
korvauksesta ole tehty tai uuden hankinta-arvoa
näytetä pienemmäksi, suoritetaan seuraavat
määrät:

	Sisävesiliiken- ne sekä Poh- janlahden ja Suomenlahden liikenne	Itämeren- liikenne	Pohjanmeren- liikenne	Valtameri- liikenne
3. Muu perämies, muu konemestari, radio- sähköttäjä, stuertti, emännöitsijä, pursseri, sairaanhoitaja	33.000:—	45.000:—	55.000:—	68.000:—

Milloin onnettomuus on tapahtunut lokakuun
15 päivän ja toukokuun 15 päivän välisenä ai-
kana, nämä päivät mukaanluettuina, on henki-
lölle, joka on toimesta ulkomaanliikenteeseen
käytettävässä suomenlahden- tai pohjanlahden-
liikenteen aluksessa, suoritettava korvausta edel-
lä 1 momentissa mainittua 20 % suurempi
määrä.

Jos joku henkilökuntaan kuuluva todistetta-
vasti on otettu toimeensa laajempaa liikennettä
varten, kuin missä alus on ollut, on mainittu
laajempi liikenne häneen nähden määrävä.

Tässä päätöksessä tarkoitetaan

sisävesiliikenteellä liikennettä Suomen sisäve-
sillä; suomenlahden- ja pohjanlahdenliikenteellä
liikennettä Suomenlahdella ja Pohjanlahdella se-
kä Itämeren pohjoisimmassa osassa etelässä 59°
leveyspiiriin asti;

itämerenliikenteellä liikennettä Itämerellä 59°
leveyspiiriin eteläpuolella ja lännessä viivan Lin-
desnäs—Hanstholm sekä Cuxhavenlin asti;

den ja asunnon vastike kymmenellä prosentilla
kutakin indeksin kymmenen prosentin nousua
kohden.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä elokuuta
1950, ja sillä kumotaan merimiesten vuosiloma-
palkkaan sisältyvästä vapaan asunnon ja ravin-
non vastikkeesta 25 päivänä kesäkuuta 1948 an-
nettu valtioneuvoston päätös (523/48).

pohjanmerenliikenteellä itämerenliikennettä
etäisempää liikennettä, ei kuitenkaan länsipuol-
lella 12° läntistä pituutta Greenwichistä lukien
eikä eteläpuolella 48° pohjoista leveyttä; sekä

valtameriliikenteellä liikennettä kaikilla me-
rillä ja kulkuvesillä.

Kauppa- ja teollisuusministeriö voi harkintan-
sa mukaan määrääjäksi väliaikaisesti korottaa
edellä tässä pykälässä vahvistettuja korvaus-
määriä.

2 §.

Jos korvaukseen oikeutetulta henkilöltä on hä-
vinnyt kone, kirjoja, työkaluja tai muuta senkal-
taista, mitä hän toimensa hoitamisen vuoksi on
mukaansa ottanut, tulee hänen saada tästä eri
korvaus, jonka määrä, ellei toisin ole sovittu,
lasketaan uuden hankinta-arvon mukaan.

3 §.

Laivanisäntä on käteissuorituksen sijasta oi-
keutettu korvaamaan hävinneen omaisuuden
hankkimalla tilalle uuden.

Tämä päätös tulee voimaan 1 päivänä elokuuta
1950 ja on sillä kumottu 1 päivänä huhtikuuta
1942 annettu valtioneuvoston päätös suomalai-
selle aluksenhenkilökunnalle meriturmassa hä-
vinneestä henkilökohtaisesta omaisuudesta tule-
van korvauksen perusteista (280/42).

Radiopuhelut Länsi-Saksaan

Saksan rannikkoasemien *Elbe-Weser*, *Kiel* ja *Norddeich Radio* välittämän radiopuhelinliikenteen järjestelyistä on saatu seuraavia tietoja:

Niiden hoitamassa liikenteessä on merialueet jaettu kolmeen vyöhykkeeseen siten, että *lähi-liikennealueen* muodostavat Pohjanmeri, Itämeri, Kielin kanava sekä Pohjanmerestä Islantiin ja Pohjoiselle Jäälle ulottuvat vesialueet. *Kaukoliikennealueen I vyöhyke* käsittää Englannin kanaalin, Atlantin valtameren 35° it.pit.—35° pohj. lev., Välimeren ja Mustanmeren, sekä *II vyöhyke* näiden alueiden ulkopuolelle jäävät merialueet.

Lähi-liikenne suunnataan Itämerellä olevalta alukselta *Kiel Radion* kautta ja muualla olevalta *Elbe-Weser Radion* kautta, kun sen sijaan koko kaukoliikenteen hoitaa *Norddeich Radio*.

Suomalaiselta laivalta Saksan toimipaikkoihin menevistä puheluista kannettava, yhdistetty rannikko- ja lankamaksu on lähi-liikenteessä 3.30 kfr eli 246: — kolmelta ensimmäiseltä minuutilta tai sen osalta ja 1.10 kfr eli 82: — jokaiselta seuraavalta minuutilta tai sen osalta. Vastaavat kaukopuhelujen maksut ovat I vyöhykkeeltä 16.70 kfr eli 1251: — ja 5.565 kfr eli 417: — sekä II vyöhykkeeltä 20.70 kfr eli 1551: — ja 6.90 kfr eli 517: —. Ns. "tilausmaksu" kannetaan puheluilmoitus- ja puhelukutsupuheluista, joita ei voida välittää syistä, jotka eivät ole puhelinpalvelun aiheuttamia. Tavallisista puheluista ei tätä maksua kanneta.

Laivan siirtyessä — lähi-liikennealueelta I:lle vyöhykkeelle ennen klo 1200 GMT, sovelletaan koko aamupäivän klo 1200 GMT asti lähi-liikenteen maksuja; — I:ltä vyöhykkeeltä lähi-liikennealueelle ennen klo 2400 GMT, sovelletaan saman päivän aamusta klo 0700 GMT lukien lähi-liikenteen maksuja; — I:ltä II:lle vyöhykkeelle tai päinvastoin, sovelletaan koko vuorokauden, jona laiva ylittää vyöhykerajan, I:n vyöhykkeen maksuja.

VOITKO MYYDÄ?

Ostan "jatkuvalle syötöllä" italialaisia ja saksalaisia harmonikkoja.

Ottakaa yhteys Laivanvarustajankatu 2 B 68 tahi pistäytykää Fazerin Musiikkikaupassa Aleksanterinkatu 11 "Acousticon" osastolla tahi soitakaa 20 751.

Otso Suomalainen.

Toimipaikkojen vaihdokset

laivoissa ajalla 1. 8. 1950—30. 9. 1950.

1. 8. 50 Miettinen, Veijo	s/s Laila Nurminen
1. 8. 50 Helenius, Erkki	s/s Wasa (v.a.)
3. 8. 50 Salonen, Jaakko	s/s Equator (v.a.)
3. 8. 50 Karhio, Olli	s/s Karl Erik
9. 8. 50 Nurmio, Toivo	s/s Kemiö
11. 8. 50 Makkonen, Olavi	s/s Ragunda
11. 8. 50 Grönlund, Nils	s/s Armira (v.a.)
12. 8. 50 Aarnio, Seppo	s/s Najaden
15. 8. 50 Leppäranta, Reino	s/s Airisto
16. 8. 50 Meklin, Veijo	s/s Aagot (v.a.)
16. 8. 50 Sihvonen, Tauno	s/s Ostrobotnia
17. 8. 50 Vanninen, Sulo	s/s Uleå
17. 8. 50 Putus, Niilo	s/s Savonia (v.a.)
18. 8. 50 Pelkola, Pentti	s/s Raila
18. 8. 50 Kiiliäinen, Mauno	s/s Canopus (v.a.)
28. 8. 50 Lumio, Toivo	s/s Sirius
8. 50 Karikoski, Antero	s/s Finntrader
8. 50 Keisteri, Aarne	s/s Arabia
1. 9. 50 Yletyinen, Harry	s/s Modesta
6. 9. 50 Hovinmaa, Pentti	s/s Myllykoski (v.a.)
12. 9. 50 Akerberg, Holger	s/s Elsa S.
13. 9. 50 Heiniö, Kyösti	s/s Nina
14. 9. 50 Koskela, Veikko	s/s Nidarholm
18. 9. 50 Ruusunen, Jaakko	s/s Aino Nurminen
18. 9. 50 Mervi, Pohto	s/s Canopus
19. 9. 50 Sointamo, Allan	s/s Inkeri Nurminen
19. 9. 50 Forsius, Kurt	s/s Anja (v.a.)
28. 9. 50 Lippinen, Pentti	s/s Aune H.
29. 9. 50 Pöijärvi, Arvi	t/a Neste (v.a.)
30. 9. 50 Kettunen, Eelis	s/s Aura
9. 50 Tuovila, Olavi	s/s Wasa
2. 10. 50 Saarinen, Antti	s/s Karin Thorden

Vapaina 30. 9. 1950.

Lemberg, Pontus; Ellilä, Pentti; Pulkkanen, Veikko; Ulmanen, Väinö; Voutilainen, Reino; Jokinen, Eino; Kiiliäinen, Mauno; Vainionpää, Martti; Kurvinen, Erkki; Backman, Paul; Palvola, Uno.

RADIO-AMPÈRE

Kokkola — Kustaa Aadolfink. 7 — Puh. 3169

LAIVARADIOHUOLTO

Star-Radio Oy:n edustaja Kokolan ja Pietarsaaren satamissa.

Paikkakunnan ainoa Sähkötarkastuslaitoksen hyväksymä radiohuoltoliike.

Omist. FJALAR AXELQVIST,
radiosähköttäjä, tutkinnon suorittanut
radiomekanikko.

Savukkeiden osto laivaväen laskuun

Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen ja merenkulkijajärjestöjen kanssa käytyjen neuvottelujen perusteella 11. 9. 1950 päätettiin seuraavaa:

Merimieslähetyks 75-vuotias

Syys—lokakuun taitteessa vietti Suomen Merimieslähetyksen 75-vuotisen toimintansa juhlaa.

Viisi vuotta seuran perustamisen jälkeen lähetettiin ensimmäinen suomalainen merimiespappi Elis Bergroth Englantiin, Grimsbyhyn. Tästä laajeni työ yhä useampiin suomalaisten käyttämiin satamiin seuraavasti:

Grimsby 1880—81, Lontoo 1882—edelleen, Hull 1883—edelleen, Bordeaux 1886—87, New York—Brooklyn 1887—1891, San Francisco 1890—edelleen, Pensacola 1894—1901, Liverpool 1900—1920, Hampuri 1901—1944, Antwerpen 1905—1914 ja 1924—edelleen, Cardiff 1914—edelleen, Sydney 1916—1924, Melbourne 1924—1938, Brisbane 1938—edelleen, Rotterdam 1926—1942, Kööpenhamina 1927—edelleen.

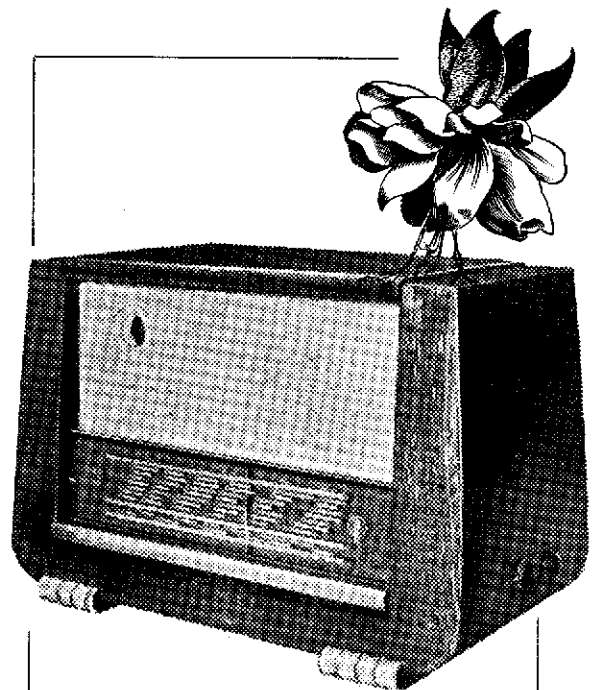
Tämä tekijöiltään paljon vaativa, mutta samalla paljon antava työ on korkealle arvostettua myös radiosähköttäjäpiirissä. Erikoisen kiitollisia merenkulkijat ovat siitä kodin lämmöstä, jota merimieskodit heidän joskus pitkäläkin purjehduksilla ovat heille aina suoneet. Lämpimät ovatkin ne siunauksen toivotukset, joita merimieslähetyksyö ja sen työntekijät saavat merkkipäivänsä vuoksi osakseen.

Radiosähköttäjäkurssit alkaneet

Posti- ja lennätinhallituksen järjestämälle XVIII kansainväliselle radiosähköttäjäkurssille, joka alkoi Helsingissä Ammattienedistämislaitoksessa 13. 10. 1950 on hyväksytty oppilaiksi seuraavat henkilöt:

Anttila, Erkki A.; Attila, Kalevi I.; Eräpuro, Matti I.; Forsström, Hardy H.; Grahn, Guy S.; Halme, A. Veikko; Happonen, Arvo; Hasari, Erkki K.; Haukioja, Sulo E.; Heimola, Pentti A. A.; Helenius, Erkki J.; Helenius, Matti A. O.; Hänninen, Jorma K.; Hölsä, Martti T.; Johansson, Sven H.; Joki, O. Ensio; Jolkkonen, Rolf L. P.; Juvonen, A. Erkki; Ketola, Matti J.; Kling, Lars R.; Korpijaakko, Jaakko O. V.; Laaksonen, Jorma O.; Lehtonen, S. Aarre; Lehtonen, Leo I.; Linden, Kalle A.; Lindqvist, Rolf J.; Mertanen, Olavi; Miettinen, Teuvo K.; Niiranen, Pentti O.; Nikkanen, Kaino K.; Nyysinen, Heikki J.; Orva, Antero A.; Paakkari, Esko R. E.; Salokangas, Paavo; Syrjänen, Harry J.; Särkkä, Pertti S.; Talvenheimo, Pentti O.; Velamo, Harri I.; Vihtonen, Erna; Wikberg, Pentti R. O.

300 savuketta tai vastaava määrä muuta tupakkaa miestä ja viikkoa kohden, eli n. 1200 savuketta miestä ja kuukautta kohden, on pidettävä kohtuullisena myös ns. "ketjupolttajille".

ASA - 697
— kaunisääninen

ASA -
u u t u u s

Sen ääni on todella kauniin täyteläinen. Tyylikäs, tarkoin muotoiltu laatikko on näet erinomaisen äänen kaiken pohja.

ASA 697 on täysin nykyaikainen, herkkä 6-putkinen vaihtovirtavastaanotin. Käykääpä itse toteamassa sen hyvät kuunteluominaisuudet lähimmän ASA-myyjän luona. — Samalla voitte tutustua myös muihin ASA-malleihin.

Kaikkissa ASA-radioissa on takuu

ASA -radiot
koko perheen
toiveradioita

SR:n toimintaa

1. 8. 1950—30. 9. 1950.

Liiton hallituksen kokouksia on pidetty elokuun 8 ja syyskuun 14 päivänä.

Päivämäärällä 30. 6. 1950 myönnettiin Lauri Mattilalle ja päivämäärällä 20. 7. 1950 Björn Rosenbergille heidän toiselle toimialalle siirtymisensä johdosta pyytämänsä ero SR:n jäsenyydestä.

Elokuun 11 ja 22 päivänä posti- ja lennätinhallituksessa pidetyissä neuvotteluissa eri virkojen uusiin palkkausluokkiin sijoittamisesta esitti SR seuraavat muutosehdotukset:

1) kaikkien rannikkoradioasemilla toimivien kansainvälisten radiosähköttäjien palkat korotetaan yhdellä palkkausluokalla, jolloin ne tulevat palautetuksi sille tasolle kuin ne olivat v. 1947 lopussa ja radioaseman hoitajan 2 pl. palkka korotetaan kahdella palkkausluokalla,

2) nykyiset harhauttavat virkanimitykset rannikkoradioasemilla muutetaan samanlaisiksi kuin vastaavat virat ovat ilmailuviestiasemilla, jolloin ensimmäinen asemapäivystäjä 1 pl. virkanimitys tulee olemaan vanhempi viestipäivystäjä ja ensimmäinen asemapäivystäjä 2 pl. vastaavasti nuorempi viestipäivystäjä,

3) samanlaista työtä tekevien radiosähköttäjien kohtuuttoman suurta palkkausluokkaeroa pienennetään lakkauttamalla ilmailuviestiasemilla olevat viestittäjän virat ja niiden tilalle perustetaan yhtä monta nuoremman viestipäivystäjän virkaa ja vastaavasti rannikkoradioasemilla muutetaan toisen asemapäivystäjän 1 pl. virat nuoremman viestipäivystäjän viroiksi, ja

4) koska kahden Helsingin radioasemalla Lepävaarassa olevan vakinaisen konemestarin viran ja yhden Kotkan radioasemalla olevan ylimääräisen konemestarin viran haltijat suorittavat yksinomaan samanlaista radiopäivystystehtävää kuin näillä asemilla olevat toiset viran ja toimen haltijat, nämä virheelliset virkanimitykset muutetaan nuoremman viestipäivystäjän viroiksi.

Posti- ja lennätinhallituksen määräämät neuvottelijat hyväksyivät näissä neuvotteluissa puolestaan vain edellä ensimmäisessä kohdassa mainitut liiton ehdotukset.

Syyskuun 4 päivänä merenkulkuhallituksessa pidetyissä neuvotteluissa valtion jäänsärkijöiden radiosähköttäjien uusiin palkkausluokkiin sijoittamisesta ehdotti liitto, että jäänsärkijöiden radiosähköttäjä 1 pl. sijoitetaan vastaamaan en-

simmäisen asemapäivystäjän 1 pl. palkkaa ja radiosähköttäjä 2 pl. vastaamaan ensimmäisen asemapäivystäjän 2 pl. palkkaa, sekä majakkaaluksessa toimiva radiosähköttäjä 3 pl. yhtä palkkausluokkaa alemmaksi kuin viimeksimainittu.

IFRltä saapuneen ennakkotiedon mukaan tultaneen elokuussa Lontooseen suunniteltu IFR:n konferenssi — jota osanottajien vähälukuisuuden vuoksi ei järjestetty — pitämään Kööpenhaminassa lokakuun loppupuolella.

Syyskuun 11 päivänä pidettiin Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen ja kaikkien merenkulkijajärjestöjen välinen neuvottelutilaisuus, jossa hyväksyttiin alusten päälliköille annettavat ohjeet laivaväen laskuun ostettavan tupakan määrästä.

Syyskuun 22 päivänä jätettiin valtionvarainministeri Sukselaiselle kaikkien merenkulkijajärjestöjen allekirjoittama kirjelmä, jossa ehdotetaan, että entiset määräykset merimiesten tulli-vapaiden tavaroiden määrään nähden palautettaisiin.

Syyskuun 13 päivänä liitolle saapuneessa kirjelmässä ilmoitti posti- ja lennätinhallitus keskeyttäneensä ns. yörahan maksamisen toistaiseksi, koska se katsoo, että viran ja toimen haltijat saavat korvauksen yötyöstä jo lyhennetyn työajan muodossa. Samalla ilmoitti plh ennen lopullisen päätöksen tekoaan asiassa varaavansa SR:lle tilaisuuden neuvotella kysymyksestä. Liiton hallitus päätti tulevissa neuvotteluissa esittää plh:lle, että yörahojen maksaminen olisi aloitettava uudestaan.

Syyskuun 22 päivänä lähetti SR kaikille jäsenilleen kiertokirjeen No 4/50, jossa mm. tiedotetaan liiton 30-vuotisjuhlasta ja julkaistavasta jäsenmatrikelista.

Päivämäärällä 22. 8. 1950 hyväksyttiin SR:n jäseneksi II lk. radiosähköttäjä Aarno Olavi Purhonen jäsennumerolla 612 ja päivämäärällä 25. 8. 1950 II lk. radiosähköttäjä Gunnar Holger Runar Akerberg jäsennumerolla 613.

Helsinki 30. 9. 1950.

Sihtööri.

Kaikki vielä maksamatta olevat jäsenmaksut on suoritettava ensi tilassa, viimeistään ennen vuoden päättymistä.

Taloudenhoitaja.

"KIPINÄT"

TUNTEVAT MEIDÄT JA
TIETÄVÄT
PUHELINNUMEROMME

1410

TÄYDELLINEN
LAIVARADIOLAITTEIDEN
HUOLTO

ERIKOISALANA
HÄIRIÖITTEN POISTO

KOTKAN LAIVARADIO

Om. E. MENNOLA

Opistok. 3 - Puh. 1410

tarkoitus todella ollut, niinkuin jo mainitsin, jäsenmerkistä sanan varsinaisessa merkityksessä. Käsittääkseni ei, vaan on se myös merkki suoritusta kansainvälisestä radiosähkötäjätutkinnosta. Niinkuin Hrm kirjoituksessaan mainitsee sormuksen sopivan mm. esim. XIII kurssin muistomerkiksi, eikä silloin ole täysin paikallaan, että meillä, tällä pienellä, erottamattomasti yhtäköyttä vetävällä joukolla on tuollainen "kurssimuisto" kurssin numerosta riippumatta. Käsittääkseni sormus onkin tarkoitettu tunnuksiksi suoritetusta tutkinnosta, eikä merkiksi kuulumisesta johonkin liittoon. Olemmehan me kaikki suorittaneet kunnialla samat vaatimukset käsittävän tutkinnon, enkä usko kenenkään meistä halveksuvan tai ujostelevan toteennäyttää tuota saavutettua arvoa sormuksenkaan muodossa. Tätä asiaa ei mikään rintamerkki pysty korvaamaan. Ehkä monen mieli tekee sähkoa, että onpa siinä yksi nuorukainen, joka intollee ja haluaa "sähkötäjätittelinsä" näkyviin oikein komeasti. Oikein, hyvät veljet, mutta se sormus pysyy sormessani paikallaan eikä nouse päähän, se on varma.

Ajattelemme vielä sellaisia entisiä SR:n jäseniä, jotka mieleltään ja pätevyydeltään ovat ja tulevat olemaan sähkötäjiä, mutta vanhuus tai alan muutto on aiheuttanut heidän liitosta eroamisensa niinkuin meidän itsekunkin tulevaisuus, jos ikää riittää, päättyy siihen. Olemmeko silloin pyyhkäistyt pois tuosta jalosta SR:n kansainvälisestä kaartista? Myymmekö silloin "rintajäsenmerkkimme" alennuksella tuleville jäsenille vai pakkaammeko sen kauniisti laatikkoon muistona säilytettäväksi, sillä ei kai liiton jäsenmerkkiä voi puhtaalla omallatunnolla kantaa henkilö, joka ei kuulu ko. järjestöön? Kyllä kultainen, arvokas sormus mielestäni on korvaamaton "vekotin" sertifikaatin ohella SR:n valtakirjalla todistaman pätevyyden omaavan henkilön sormessa, hänen suorittaessaan valit-

Radiosähkötäjän toimitus

esittää vilpittömät kiitoksensa ilmoittajilleen, avustajilleen ja lukijoilleen toivottaen heille

HYVÄÄ JOULUA ja

ONNEKASTA VUOTTA 1951

Helsinki 1950 Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran Kirjapainon Oy.

Irtonumero 50 mk

SR:n vuosikokous

pidetään lauantaina helmikuun 3 pnä 1951 Upseerikerholla Helsingissä alkaen kello 14.30. Kokouksessa käsitellään liiton sääntöjen 22 §:ssä mainitut asiat. Kello 19.00 alkaa samassa paikassa liiton vuosijuhla jäsenilleen naisineen. Osanotosta juhlaan ilmoitettava sihteerille viimeistään 31. 1. 1951. Lähemmin kiertokirjeessä.

It has been said:

- Success is the ability to get along with some people and ahead of others.
- Life without humor is like an automobile without springs.
- A willing quitter is more to be admired than the persistent fool who finishes things he never should have started.
- There is no future in any job. The future lies in the man who holds the job.
- Difference of opinion is the very dynamo of progress.
- USA is the only country in the world where a man can ride in his own car to the courthouse to collect his unemployment compensation check.
- Courtesy is the key to success. There's no lock too complicated for it to open.

M. T.

Bugit pois!

Bugin puolesta ja vastaan käydään keskustelua äänenkannattajamme seuraavassa numerossa.

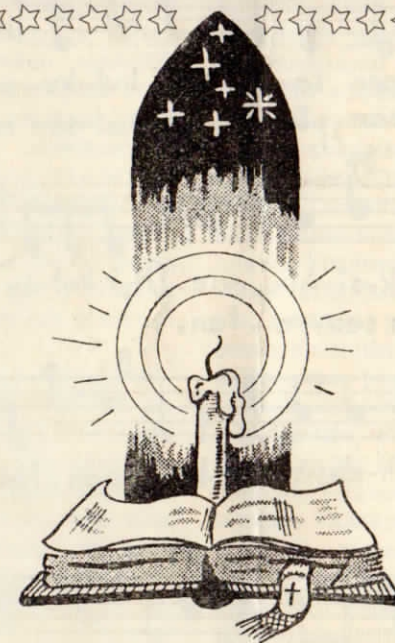
Toim.

semaansa elämänuraa, menettämättä merkitystään senkään jälkeen kun mies tai nainen harmaahapsisena siirtyy ansaittuun lepoon illan tuloa odottelemaan.

Tuohan tuo "rengas" silloinkin mieleen monta hauskaa, elettyä muistoa ja pystyy arvokkaana puolustamaan paikkaansa messinkä taidolla koputelleessa kädessä.

Hmä.

Radio- S Ä H K Ö T T Ä J Ä

KIITTÄEN MENNEENÄ VUONNA OSAKSEMME TULLEESTA LUOTAMUKSESTA, TOIVOTAMME KAIKILLE ASIAKKAILLEMME

Hyvää Joulua ja Onnekasta Uutta Vuotta 1951

6

J O U L U K U U • 1 9 5 0

1. Mei-dän ää-nem-metäi-vaal-la len-tää, kut-su-merk-kim-me sin-koi-le-va; maas-ta
2. Oom-me mie-hi-ä maan-me-n, tai-vaan; U-sein vaa-roi-hin kul-kum-me vie. Huo-le
maa-han ne het-kes-sä en-tää, niin-kun tai-vaal-la vain sa-la-mat. Y-li
ton-na me as-tum-me lai-vaan, vaikk'on ees-säm-me kei-nu-va tie. Toi-set
mer-ten ja maan sa-na käy kul-ku-aan, hal-ki il-man sen on pai-kal-laan, pääl-lä va-kaí-sen maan, tei-tä mat-kaa-vi
tie a-va-ruuk-si-hin vie. (Nyt kut-su soi, ken kuul-la en päi-vin, öin seu-ra-ten.)
voi, käy-köön yh-des-sä lau-la-maan. Nyt kut-su soi, ken kuul-la
voi, käy-köön yh-des-sä lau-la-maan.

Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y.

Postiosoite: Kapteeninkatu 24 C 23, Helsinki
Sähköosoite: Radioliitto, Helsinki
Postisilto: 7590

Sihteeri ja taloudenhoitaja:

Erkki Koivisto
Kapteenink. 24 C 23, Helsinki, puh. 22 830

Puheenjohtaja:

Martti Tuhkanen
Väinämöisenk. 1 A, Helsinki, puh. 92 554

Varapuheenjohtaja:

Wilho Pihlaja
Tikkurila, puh. 831-210

Hallituksen jäsenet:

Kalevi Korhonen, B. A. Sinkkonen

Hallituksen varajäsenet:
Olavi Leino, Esko Tanskanen, Aarne Salonen, Veikko Saarman, Tauno Pohjola

„Radiosähköttäjä“

Vastaava toimittaja ja ilmoitushankkija:

B. A. Sinkkonen, Iso-Puistotie 14 B 38,
Helsinki; puh. toimeen 61 201-144

Ilmoitushinnat v. 1951 kerta- vuosi-

Etusivu ja 1/1-sivu 5.000:— 20.000:—

1/2-sivu 3.500:— 14.000:—

1/4-sivu 2.000:—

1/8-sivu 1.500:—

Jäsenten "Osta pois" .. 400:—

Ilmoitusten oltava toimituksen käytettävissä
2 viikkoa ennen kunkin numeron ilmestymis-
tä eli tammi-, maalisk., touko-, heinä-, syys-
ja marraskuun loppuun mennessä.

Tilaushinta mk 400:— vuodelta; irtotilauksella
70:— v. 1951.

Radiosähköttäjä

12.12.1950

N:o 6. 1950 Kansainvälisten radiosähköttäjien äänenkannattaja

Joulukuu Julkaisija: Suomen Radiosähköttäjiliitto r.y., Hki

1. vuosikerta Pää- ja vastaava toimittaja B. A. Sinkkonen

Pohjoismaiden radiosähköttäjäkonferenssi pidetty Helsingissä

Pohjoismaiden radiosähköttäjäjärjestöjen keskeinen kanssakäyminen on sotien jälkeen päässyt jälleen hyvään vauhtiin. Viime vuonna Tukholmassa pidetyssä konferenssissa kutsui liittomme edustaja herra E. Koivisto veljesjärjestöt neuvonpitoon Helsinkiin kuluneen marraskuun 23—24 päiviksi. Kutsua olivat noudattaneet Ruotsin ja Norjan radiosähköttäjäjärjestöt lähettämällä edustajikseen vastaavasti herrat Gösta Hildingin ja Elgar Ottersenin. Tanskan edustaja ei työesteiden vuoksi valittavasti voinut saapua.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin liittomme puheenjohtaja ja sihteerimme jou-tui hoitamaan kokouksen sihteerintehtävät. "Lautamiehinä" olivat liiton varapuheenjohtaja ja lehden toimittaja. Konferenssissa käsitellyistä asioista mainittakoon mm. turvallisuussopimusta, työaikaa laivassa, merimieslakia, työehtosopimuksia, tutka-laitteiden hoitoa, radiosähköttäjien koulu-tusta, virkapukumerkkejä ja eri maiden jä-senmaksuja koskeneet. Koettakaamme täs-sä lyhyesti käsitellä joitakin näistä kysy-myksistä.

Ruotsi ja Norja mm. ovat ratifioineet Lontoon turvallisuussopimuksen, mutta Suo-messa ratifiointi jää ensi vuoden puolelle. Kansainvälisessä mielessä ei sopimuksella ole vielä riittävästi ratifiointeja. Konferens-si teki päätöslauselman, jonka mukaan uuden turvallisuussopimuksen radiopäivys-tystä koskevat määräykset eivät ole tyydyt-täviä ja viittasi tässä suhteessa Tukholman radiosähköttäjäkonferenssin julkilausu-maan.

Merimieslain suhteen todettiin kaikilla järjestöillä olevan pyrkimyksenä saada ra-diosähköttäjän päällystään kuuluminen riittävän selvästi esille, josta tehtiin myös päätöslauselma.

Eri pohjoismaiden työehtosopimukset eroavat joissakin suhteissa toisistaan. Yh-teiseksi tavoitteeksi todettiin kuitenkin, että lastinlaskemisvelvollisuus — jota ei ny-kyisenä kirjanpitokautena esiinny kuin har-voissa aluksissa —, joka alunperinkään ei ole missään yhteydessä radiosähköttäjän oman ammatin kanssa, olisi saatava mah-dollisimman pian työehtosopimusteilse pois-tetuksi sähköttäjille kuuluvista tehtävistä.

Katsottiin, että tutkalaitteen teknillinen hoito kuuluu radiosähköttäjän tehtäviin ja todettiin erikoisen tutkakoulutuksen järjes-tämisen välttämättömyys.

Ruotsin radiosähköttäjäkursin pituus on 8—9 kk ja Norjan 9 kk, mutta koetetaan vii-meksi mainitussa maassa saada kurssi 10 kk pituiseksi. Meillä ei tahdota päästä edes 6 kk:n kurssiin. Kaikissa pohjoismaissa tu-lee maa-aseilla toimivalla olla 1 lk:n to-distus.

Virkapukumerkkejä koskeva keskustelu johti siihen, että pohjoismaiden yhdenmu-kaisuuden saavuttamiseksi kysymys päätet-tiin jättää IFR:n harkittavaksi.

Vertauksen vuoksi tulkoon tässä vielä mainituksi, että Ruotsissa on jäsenmaksu 90 kr (4005:—), josta 10 kr menee hautaus-apukassaan ja 5 kr äänenkannattajan me-noihin (radiosähköttäjien palstatila aivan minimaalinen ja useissa numeroissa jopa olematon). Vuodesta 1948 lukien maksaa jo-

Englantilaisessa tutkakoulussa

Radar eli tutka alkaa nykypäivinä olla melko yleinen apuväline merenkulkumaiden kauppalaivoissa. Niin suuret kuin pienetkin alukset saavat tutkalaitteet merellä liikkumisen varmistamiseksi ja laitteiden hankkimisessa laivanvarustajilla on jo melkoisesti valinnanvaraakin. Englannissa kolme neljä radartehtästä valmistaa eri kokoisia ja eri tarkoituksiin soveltuvia radar-tyyppejä, joten sekä suuret valtamerialukset että pienet hinaajat ja kalastusalukset voivat saada käyttöönsä sopivan tutkan.

Tunnetuimmat englantilaiset radartehtaat ovat Kelvin & Hughes (Marine) Ltd., Marconi Company ja Decca Co., joille kaikille yhteisenä piirteenä mainittakoon, että varmuus ja lujuus sekä laitteen käyttö ja hoito pyritään saamaan mahdollisimman varmaksi ja yksinkertaiseksi. Ensimmäinen toimintani tunnettiin jo ennen sotaa, kaksikymmenluvun puolivälistä alkaen, nimellä Henry Hughes & Son Ltd, jonka pääartikkeleina olivat kaikuluotauslaitteet sekä erilaiset merenkulussa tarvittavat kojeet. Tuotannon ja teollisuuden kohottamiseksi se kuitenkin viime suursodan aikana yhtyi toisen, Glasgowissa toimivan saman alan firman kanssa ja vuoden 1947 alussa tämä yhdistynyt toimintani alkoi valmistaa tutkalaitteita, yksinomaan siviilimerenkulun palvelukseen. Ensimmäinen englantilainen kauppalaiva varustettiin Kelvin & Hughes'in tutkalla elokuussa 1947.

Allekirjoittanut sai tämän vuoden loka-marraskuussa tilaisuuden opiskella kolmen viikon aikana Kelvin & Hughes'in tutka-

kainen jäsen viiden vuoden aikana lisäksi 100 kr vuodessa työttömyyskassaan. Ns passiiviset jäsenet maksavat 10 kr jäsenmaksuna ja 5 kr äänenkannattajamaksuna. Norjassa on vuosimaksu 120 kr (3877:—), joka maksetaan kuukausierinä. Tästä vuosimaksusta menee 15 kr eri kassoihin.

Tarkemmat tiedot edellä mainituista ja muista konferenssin käsittelemistä kysymyksistä esittää jäsenille liiton arkistossa oleva kokouksen pöytäkirja.

Skn.

koulussa Southend-on-Sea'ssa, noin 50 km Lontoosta itäpohjoiseen, Thamesin suun pohjoisrannalla. Tämä paikka on valittu siksi että mainittu kaupunki omistaa lähes 2 km pitkän, etelään päin suuntautuvan laiturin, pier'in, jonka päähän asennettu tutkalaitte toimii lähinnä samanlaisissa olosuhteissa kuin joella tai rannikon läheisyydessä liikkuva alus. Koulutus ja teknillinen opetus tapahtuu kuitenkin itse kaupungissa sijaitsevassa hotellissa, jonka kattokerrokseen myös on asennettu tehtaan kaksi viimeisintä radarmallia.

Tämä koulu aloitti toimintansa elokuussa 1948, opettajina kaksi firman tutkainsoööriä, Mr. R. Deighton ja Mr. J. Pharez. Opetus ja koulutus on jaettu kolmeen eri "luokkaan": yhden viikon kurssi kansiupeereille, 2—3 viikon kurssi radiosähkötäjille sekä 8 viikon kurssi tutka-asentajille ja insinööreille. Kaikki kurssit ovat maksuttomat, mutta majoitus ja elatus on kurssilaisen itsensä kustannettava. Radiosähkötäjien koulutukseen kuuluu, paitsi kansiupeereille tarkoitettu opetus laitteiden tuntemuksessa ja käsittelyssä, myös teknillistä opetusta eri osien rakenteesta ja kytkennöistä sekä tavallisimpien vikojen etsintä ja niiden korjaus siinä laajuudessa kuin se merellä käy päinsä. 8 viikon "pitkän kurssin" osanottajilta vaaditaan usean vuoden käytännöllinen kokemus radio- ja tutka-alalla.

Eri kurssilaisten yhteismäärä oli elokuusta 1948 tämän vuoden marraskuun puoliväliin mennessä 250—260, joista noin 150 oli kansiupeereja, noin 50 radiosähkötäjää ja 50—60 tutkainsinööriä ja asentajaa. Noin kymmenesosa on ollut ulkomaalaisia, joista 5 suomalaista: 1 radioinsinööri, 1 laivan-

RADIO-AMPÈRE

Kokkola — Kaarlelan. 21 — Puh. 3169

LAIVARADIOHUOLTO

Star-Radio Oy:n edustaja Kokkolan ja Pietarsaaren satamissa.

Paikkakunnan ainoa Sähkötarkastuslaitoksen hyväksymä radiohuoltoliike.

Omist. FJALAR AXELQVIST, radiosähkötäjä, tutkinnon suorittanut radiomekaniikko.

LYHYTAALTOKUUNTELIJAN TOIVEVASTAANOTIN

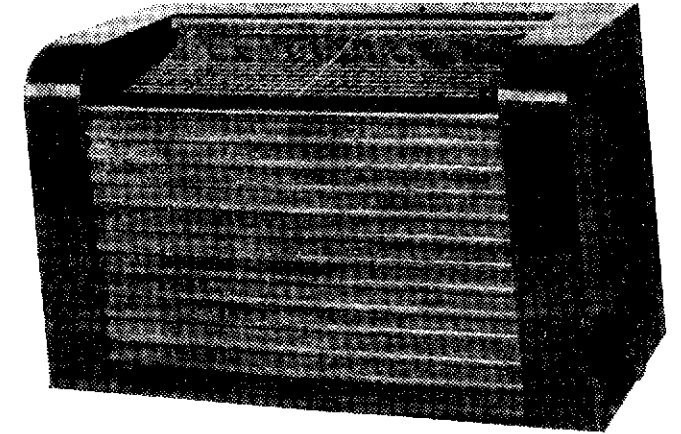
kaistalevitetty

HBG 660-V

on 6 putkinen super, jossa nykyaikaisten laatuvaatimusten ominaisuuksien lisäksi on 7 sähköisesti levitettyä lyhytaaltokaistaa. Kuvunkin erilliseen, yli koko ison asteikon ulottuvaan kaistaan voit tehdä haluamamme merkinnät ja poistaa ne pyyhkimällä.

Vastaanotintamme on saatavissa mahonki- ja jalavalaatikoissa, joiden aistikas ulkoasu esiintyy edukseen joka ympäristössä.

660-V:n saavuttama suosio ja SUURMESSUJEN KULTAMITALI puhuvat puolestaan.

Oy RADIO E. HELLBERG

HELSINKI — LAUTTASAARI

PUH. 67 31 71

päällikkö ja 3 radiosähkötäjää. Opetuskieli on englanti, mutta kurssien johtaja, Mr. Deighton pystyy antamaan koulutusta myös ranskankielellä.

Kelvin & Hughes'in valmistamia tutkia on nykyään käytössä kolme eri mallia: Type 1, Type 1a ja Type 2. Ne ovat toinen toisistaan parannettuja valmisteita ja kaksi ensimmäistä eroavat toisistaan vain siinä että tyyppi 1:n lähetin- ja vastaanotinosa on rakennettu pyörivän antennin yhteyteen ulkoilmaan kun sen sijaan tyyppi 1a:ssa se on erillisenä ja voidaan sijoittaa esim. merenkulkuhyttiin. Lähettimen jaksoluku kaikissa tyypeissä on 9500 Mj/s eli noin 3 cm, mikä on havaittu sopivimmaksi kauppa-alusten käyttöön. Sätelevä antenni (Scanner) pyörii 30 kierr/min. ja viimeisimmässä mallissa on lähettimen tehosysäysten eli pulssien lukumäärä korotettu 1500:sta 2000:een sekunnissa. Tutka "näkee" 27 mpk:n säteellä laivan keskipisteestä lukien, lähimmän etäisyyden ollessa 35—40 metriä.

Radiosähkötäjät suosivat ilmoittajiamme!

Käytössä oleva katodisädeputki on 12 tuuman läpimittainen. Tehon kokonaiskulutus laivan verkosta on vain 1 kW. Type 2:n valmistus aloitettiin viime heinäkuussa ja se on huomattavasti yksinkertaisempi ja pienemmässä koossa kuin edelliset mallit, etupäässä pienempikokoisten osien ja putkien ansiosta. Tuotanto on ollut tähän mennessä noin 10 kpl kk:ssa, mutta tarkoitus on nostaa se ensi vuoden alussa 30:een, siis yksi täydellinen tutkalaitte päivässä. Tehdas sijaitsee Barkingside'ssa, lähellä Lontoota, ja virkailijoiden ja työntekijöiden yhteismäärä lienee noin 2000.

Kuten alussa mainitsin, toimii Englannissa useita muita radartehtaita ja kullakin lienee omat koulu- ja opetuskeskuksensa, mutta kun en ole niihin tutustunut, en voi niistä sen enempää kertoa. Samoin Englannin Armyn ja Navyn käyttämät tutkamallit luonnollisesti jäävät tämän kertomuksen ulkopuolelle. Mainittakoon lopuksi että Englannin Radiosähkötäjäliitto on päättänyt vuoden 1952 alusta lukien sisällyttää tutkan radiosähkötäjien säännölliseen koulutukseen.

A. Karikoski.

Radiosähkötäjäsaremmme

M. Stenbäck

L. Leppä

M. Leskinen

M. Eskola

T. Piispanen

Kokonaista yksitoista kauniimman sukupuolen edustajaa on tähän mennessä suorittanut kansainvälisen radiosähkötäjän tutkinnon. Kun "Radiosähkötäjän" toimitus oli halukas julkaisemaan heidän tervehdyksensä joulunumerossa, käännymme neiti Lepän puoleen ja pyysimme "virka-apua". Toivottavasti ei kuitenkaan lasketa meidän kummankaan viaksi, että olemme saavuttaneet tarkoituksemme vain 50-prosenttisesti. Voittamattomiksi esteiksi muodostuivat näet ns. kainous ja kielteinen suhtautuminen, joka viimeksi mainittu ilmeni mm. vastamattomuutena. Toimitus ei ole myöskään ottanut huomioon liittoomme kuulumattomien tervehdyksiä.

Helpottaaksemme Sisariemme tervehdysten laadintaa olimme ilmoittaneet "Radiosähkötäjän" toivovan

- selvitystä siitä, miksi he olivat valinneet radiosähkötäjäkursseille menon;
- saavansa tietää, mitkä olivat heidän kurssitönsä ammattiin nähden;
- selostusta heidän kurssin jälkeisestä "elämäntilanteestaan";
- saavansa tietää, toteutuivatko heidän ammattiin liittyvät toiveensa ja
- selvitystä siitä, mikä käsitys heillä on ammattiveljistään.

Nämä yksitoista ammattisisartamme ovat Anna Augusta Kattainen, Ester Savolainen (Laakso), Anna-Liisa Söderström, Irja Pelttari, Maire Stenbäck, Lea-Liisa Ulmanen, Anna-Liisa Leppä, Marja Leskinen, Lilja Yli-Nikkilä, Mirjam Eskola ja Terttu Piispanen (Kari).

Yllä olevan, pitkäköön johdattelun jälkeen vain vielä kiitoksemme — ja Sisarillemme puheenvuoro.

Maire Stenbäck:

"— Päästäkseni eteenpäin suunnittelemallani lentosähkötäjän uralla, ja saadakseni sitä varten tarvitsemaani suuntimakoulutusta (jota tosin en saanut!).

— Saada erikoiskoulutuksen ansiosta turvattu toimeentulo ja vastuunalaista työtä vastaavat edut.

— Näin armeijan puitteissa tuskin voidaan puhua radistin "elämäntilanteesta" — ei ainakaan nousevasta. Sama on asema, kuin jos ei kansainvälistä tutkintoa olisikaan. Sanoisin kaaren siis olevan vähitellen laskevan.

— Eivät. — Ei ainakaan näissä olosuhteissa.

— Reiluja tovereita on ainakin minun kohdalleni osunut — hilpeltä veikkoja."

Liisa Leppä:

"Kansainväliset radiosähkötäjäkurssit v. 1945 aloitettiin silloisen työpaikkani seinän takana. Olisi ollut aika vaikeaa minulle jäädä syrjästä katsojaksi, sillä innostukseni radiosähkötäjäkseen oli suuri.

Esimieheni suhtautuivat suopeasti pyrkimykseni saada lisäkoulutusta. Olen heille siitä hyvin kiitollinen. Kurssin päätyttyä jatkoin entistä työtäni Helsingin Ilmailuviestikeskuksessa, kunnes viime maaliskuussa siirryin Helsinki Radioon. Olen ammattiini erittäin tyytyväinen. Mitä tulee paljon puhuttuun naisten aliarviointiin ja sortoon tällä alalla, ei minulla ainakaan ole kokemuksia sellaisesta. Ennakkoluulot voimme torjua teoilla eikä sanoilla. Jos emme siihen pysty, on se oma syyimme. Yleensä huomautukset tunkeutumisestamme radiosähkötäjien ammattikuntaan ovat olleet viatonta ja humoristista laatua. Luulipa eräs kapteeni tulleen maitokauppaan kuultuaan naisäänen OHG:ssä.

Laivaradiosähkötäjäksi en ole toistaiseksi pyrkinyt, joten en tiedä, onko esteitä olemassa. Mikäli olen kuullut, ei pitäisi olla. Satamassa olevaan laivaan on naisihmisen kuulemma vaikea päästä. Toivottavasti merelle meno käy helpommin!

Ammattiveljistäni minulla on vain pelkkää hyvää sanottavana. Esim. kurssitoverini suhtau-

tuivat aivan suurenmoisesti ja tasa-arvoisesti meihin naisiin. Lämmin joulutervehdykseni kaikille ammattiveljilleni."

Marja Leskinen:

"Harmillista huomata olleensa saamaton nautus, vailla minkäänlaisia kunniaikkaita muistoja uransa varrelta. Vain pari pientä korttia, kun kerrankin olisi tilaisuus niitä kantaa vähemmistöparan kekkoon. Niinpä pyydetty menneisyyden penkominen muodostuu melko noloksi tällaisella palstalla, mutta olkoonpa menneeksi jonkunlainen katsaus kuluneeseen viisivuotiskautteen.

Ensiksi kurssi, jolle menoa ei voinut välttää, jouduttuaan kerran tämän merkittävän magneettin kenttään kieppumaan. Kurssilta mukavat muistot, ja tulevien kollegain suhtautuminen yleensä positiivista, — ainakin sinä maanantai-aamuna, jolloin onnistuin järjestämään ylimääräistä vapaata särkeillä talon ainoan tasa-suuntausputken. Myöhemmin ilmankin sitä. Heti tuoreeltaan eivät olosuhteet sallineet käytännössä kokeilla ammennettua viisautta, mutta potkaisipa onni vuoden kuluttua: Hanks-Radio calling kesäsiijaista, jonne tietysti ilosta ja pelosta vapisten meninkin, OHG:n varsinkin aiheuttaessa jälkimmäistä. Kaksi kuukautta on kuitenkin lyhyt aika ja juuri kun aloin muistuttaa normaalia päivystäjää, niin että esim. 500:lla kykenin jo istumaan koko ajan nuppeja kiertelemättä, olikin lysti lopussa.

Koskaan en ole katunut tuloani tälle alalle, johon innostusta ei ole puuttunut eikä puutu vielääkään, tarmoa vain ei ole riittänyt, kun sitä kai hajoitan liian monelle taholle. Eipä tiedä vielääkään, vaikka joulutervehdykseni joskus tulisi "linjalta", tällä kertaa kuitenkin vain Helsingin korkeudelta. Hauskaa Joulua kaikille."

Mirjam Eskola:

"Kuten tunnettua, palaa kansainvälisen radiosähkötäjän mieli päästä laivaan sähköttäjäksi. Pojat saavatkin heti kurssin päätyttyä toiveensa täyttymään, mutta me naispuoliset saamme ottaa toimen sieltä, mistä onnistumme, useimmiten sellaisen toimipaikan, jolla ei ole kansainvälisen radiosähkötäjäkoulutuksen kanssa mitään tekemistä.

Norjalaisissa laivoissa on naissähköttäjiä, mutta Suomessa otetaan mieluummin ulkolaisia miesradisteja ja valitetaan joka kesä, että omassa maassa ei ole tarpeeksi radiosähkötäjiä, josta johtuen eivät kaikki laivaradiosähkötäjät saa kesälomiaan vietetyksi. Kuitenkin olemme me naissähköttäjä "reservissä" ja odotamme epätoivoina saada auttaa virkaveljiämme, jotka eivät koskaan ole aliarvioineet naissähköttäjiä vaan joiden kanssa on ollut ilo saada työskennellä.

Me naiset emme kuitenkaan tule unohtamaan, että olemme samalta kurssilta kuin virkaveljemme laivoissa ja näin ollen omaamme samat edellytykset tulla laivaan sähköttäjäksi. Ja jos kerran tätä suurta epäkohtaa, joka on asetettu naissähköttäjä kannettavaksi, ei voida poistaa, niin miksi sitten naissähköttäjiä koulutetaan?

Eikö olisi viisainta, että koulutettaisiin heidän asemastaan miehiä, jolle annetaan tilaisuus lievittää sähköttäjäpulaa maassamme? Toivomme, että meitä ei unohdeta, kuten olemme huomanneet, vaan tästä asiasta keskustellaan ja meidän tunteemme "titareina" ymmärretään ja että jo ensi kesänä saamme sähköttää suomalaisessa laivassa, ettei maata ammatin takia tarvitse vaihtaa.

Virkaveljiäni olen aina pitänyt hauskoina ja huumorintajuisina poikina, joiden seurassa ei tule ikävä. Pyydänkin täten lähettää 73 kaikille veljille maassa, merellä ja ilmassa."

Terttu Piispanen:

"Sähkötystaitoni opin talvella —40—41 Riihimäellä. Lämpimästi muistelen tuota kurssia, sen opettajia ja oppilaita ja niitä monia "Hilassa" viettämiämme iltoja. Keväällä —41 suoritimme sotilas-toisen lk:n. Sitten syttyi sota ja jouduin komennukselle ilmap. viestiin. Sotilas-ensimmäisen lk:n suoritin Ilmaviestikoulussa Hämeenlinnassa Juhannuksen aikaan —43.

Sota loppui ja tuli kysymys "mitä nyt". Päätin jatkaa tuota sotilasalaani, koska pidin siitä kovasti ja koska sain tietää, että Merivartiolaitos ottaa palvelukseensa nais-sotilassähköttäjiä. Siellä olin vuoteen —47, jolloin pääsin kans.väl. kurssille. Syy, että hain tuolle kurssille oli, että tahdoin saada siviiliammattin ja mikä muu olisi voinut tulla kysymykseen, kuin sähköttäjäni ammatti, koska olin radioitten kanssa työskennellyt jo monta vuotta.

Työtä minä vaan tältä alalta toivoin, enkä uneksinut mistään huvipursista. Tässä nykyisessä maailmassahan on tytön elätettävä itsensä niinkuin pojankin.

Kurssin loputtua pääsin Meteoon, Ilmatieteelliselle keskuslaitokselle, kesäsiijaiseksi. Senjälkeen näytti tie nousevan pystyyn. Havaittiin, että työlle ei yleensä anneta sähköttäjäni paikkaa, vaikka hän on saanut saman koulutuksen kuin poikakin ja vaikkei esim. meidän kurssimme älyllinen taso ollut millään tavalla ylivoimainen, olihan siellä kyllä niitä tähtiäkin, toiset omasta, toiset meidän muittenkin mielestä.

Kuitenkin pääsin sitten asianomaisella luvalla Hanks Radioon. Juuri sellaista työtä olin toivonutkin. Ja sitten ne Hangon rantahiekat ja kalliit, meri ja aurinko — minun oli hyvä olla. Hangossa olin yhden vuoden ajan.

Vanhan lupauksen perusteella sain tietää Meteossa olevan paikan, ja muutin Helsinkiin, joka nykyisin soveltuu parhaiten asuinpaikakseni perhe- ym. syistä.

Radiosähköttäjäni ala vaatii hyvää psyykkistä ja fyysillistä kuntoa sekä suurta innostusta ja harrastusta, että jaksaa tarkkaavasti kuunnella tunnista tuntiin, varsinkin öiseen aikaan. Ja ennen kaikkea se vaatii kehittyntä vastuuntuntoa.

Tuntemani miessähköttäjäni ovat kaikki mukavia ihmisiä (etenkin Jussi).

Toivotan kaikille Hauskaa Joulua."

Väläyksiä liittomme 30-vuotisjuhlasta

Kuluneen marraskuun 25 päivänä oli toistataa "radiosähköttäjienkistä" kokoontunut Helsingin Upseerikasinolle viettämään Suomen Radiosähköttäjiliiton 30-vuotismerkkipäivän — 21. 11. — juhlaa.

Juhlassa nähtiin kutsuvieraina liiton kunniajäsenet, eversti A. R. Saarmaa, radiosähköttäjä Veijo Meklin ja yliasistentti Yrjö Luomanmäki. Ruotsin veljesjärjestön edustajana oli hra Gösta Hilding ja Norjan herra Elgar Ottersen. Lisäksi olivat kulkulaitosten ja yleisten töiden ministeriön ilmailutoimiston edustajana hallitussihteeri K. T. B. Koskenkylä, posti- ja lennätinhallituksen lennätinteknillisen osaston johtaja, dipl.ins. Harry Juselius, merenkulkuhallituksen merenkuluneuvos Allan Relander, puolustusvoimain viestikomentaja, kenraalimajuri L. Ekberg, Suomen Konemestari liiton puheenjohtaja, ylikonemestari E. Ihaksinen ja pääsihteeri R. Veuro, Suomen Laivanpäälystöliiton toiminnanjohtaja, merikapteeni Y. Fyhrqvist, Suomen Merimies-Uniönin toimittaja Nillo Wälläri, Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen varatuomari H. Hallberg, Suomen Höyrylaiva Oy:n radiotarkastaja V. Poutiainen, Suomen Radioamatööri liitosta johtaja V. Eloranta, Yleisradion ins. J. Holopainen, Radio E. Hellberg Oy:n johtaja, ins. E. Hellberg ja Helvar Oy:n myyntipäällikkö B. Österlund. Tervehdyspuheen piti liiton puheenjohtaja, konttoripäällikkö Martti Tuhkanen ja juhlapuheen liiton sihteeri E. Koivisto.

Tilaisuudessa ojennettiin kunniajäsenille liiton uusi jäsenmerkki kultaisena. Liiton kuoro esitti useita lauluja, joista mainittakoon ensiesityksenä laulettu, Martti Pihan säveltämä ja kirjoittama liiton marssi, jonka näemme siv. 90. — Kutsuvieraiden esittämistä onnitteiluista lie nee paikallaan muutamain sanoin mainita.

A. R. Saarmaa palautti mieliin radiosähköttäjätyön alkuaikoja sekä totesi radiosähköttäjäien aina kasvaneen ja kulkeneen ajan kehityksen mukana. Piti todennäköisenä, että radiosähköttäjäien työ on jälleen eräessä kehitysvaiheensa taitekohdassa, jolloin radiosähköttäjäien toiminta tulee huomattavasti muuttumaan,

mutta samalla esitti vakaumuksenaan, että radiosähköttäjäien teknilliset tehtävät tulevat yhä lisääntymään. Uskoi vakaasti radiosähköttäjäien tässäkin taitekohdassa pystyvän säilyttämään otteensa kehitykseen. Esitti vilpittömät kiitoksensa saamastaan kultaista rintamerkitä ja pyysi tervehtiä juhlasta poissa olevia radiosähköttäjiä ja toivottaa kaikille radiosähköttäjille sekä liitolle mitä parhaita menestystä.

E. Ottersen toi Norjan veljesjärjestön tervehdyksen ja luovutti sen ilmauksena liitolle aistikkaan hopeisen tuhkakupin. Toivoi pohjoismaisten veljesjärjestöjen välisen yhteistyön edelleen jatkuvan ja kehittyvän.

G. Hilding korosti veljesjärjestöjen yhteistyön merkitystä viitaten juuri Helsingissä pidettyyn pohjoismaiseen radiosähköttäjäkonferenssiin. Toivotti liitolle menestystä ja ilmoitti Ruotsin veljesjärjestön lähettävän lahjan muistoksi nyt vietetystä merkkipäivästä.

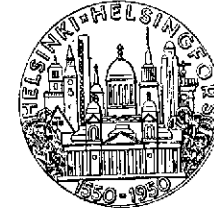
K. T. B. Koskenkylä toi julki ilmailuviranomaisten ja oman tervehdyksensä kiittäen hyvästä yhteistyöstä ilmailun viestipalveluksessa ja toivoen sen edelleen jatkuvan yhtä kiinteänä ja miellyttävänä.

H. Juselius julkatoi kiitoksensa ja onnen-toivotuksensa ohella valittelunsa sen johdosta, että nyt käynnissä oleville radiosähköttäjäkursseille ei oltu voitu saada valtionavustusta, mutta toivoi asian jälleen "menevän raitteilleen" seuraavan kurssin alkuun mennessä.

L. Ekberg viittasi puheessaan puolustuslaitoksen ja liiton välisen yhteistyön merkitykseen kiittäen erikoisesti viime sotilemme aikaisesta radiosähköttäjäien panoksesta puolustuslaitoksemme viestipalvelussa toivottaen yhteistyölle sekä liitolle jatkuvaa menestystä. Puheessaan hän mainitsi myös puolustuslaitoksen merkityksestä radiosähköttäjäien peruskoulutuksen antajana.

N. Wälläri viittasi puheessaan Merimies-Uniönin ja Radiosähköttäjäliiton yhtä suureen ikään — vaikka ammattikuntiemme iässä on valtava ero — antaen ammatillisessa valvutuneisuudessa tunnustuksen sanoja radiosähköttäjille. Kiitti kitkattomasta ja "lasinkirkkaasta" yhteistyöstä, jonka symbolina luovutti liitolle hienon lasimaljakon.

E. Hallberg toi radiosähköttäjäien ammattikunnan suurimman työnantajan, Laivanvarustajainyhdistyksen onnittelet ja mainitsi liittomme merkityksestä radiosähköttäjäien taloudellisten etujen valvojana.

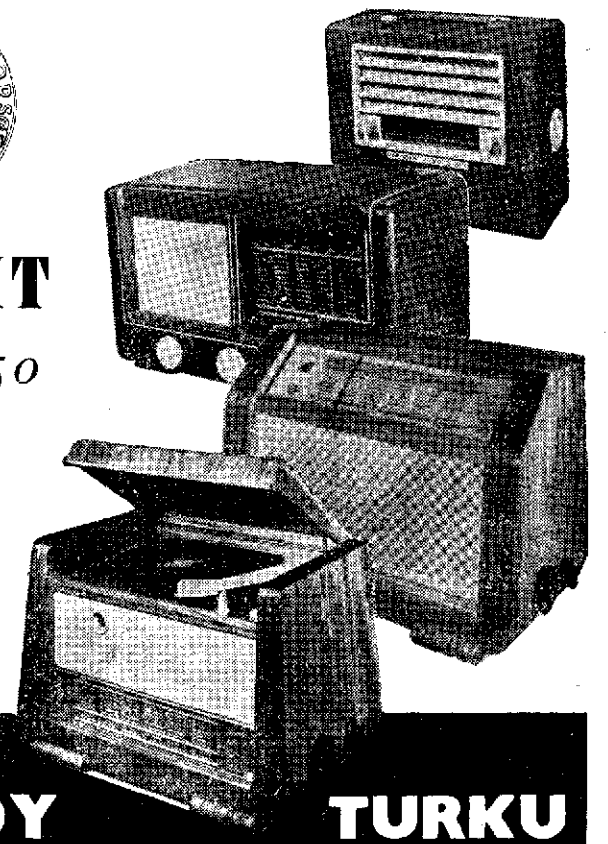
KULTAMITALIT Suurmessuilla 1950

radiovastaanottimesta ASA 495 M
radiovastaanottimesta ASA 100
radiovastaanottimesta ASA 698
levysoitin vastaanottimesta ASA 699
radio-osien tuotannosta.

Kuunnelkaa kultamitaliradioilla

ASA-RADIO OY

TURKU

V. Eloranta esitti Suomen Radioamatööri liiton onnittelet luonnehtien menneiden vuosien kiinteätä yhteistoimintaa viitaten yhteisiin jäseniimme ja radiosähköttäjäien merkitykseen erikoisesti amatööritöiden alkuvuosina.

J. Holopainen oli juhlassa Oy. Yleisradio Ab:n edustajana tuoden yhtiön onnentoivotukset. Korosti puheessaan liiton moraallista merkitystä jäsenilleen palauttaen mieliin tapauksia liiton alkuvuosilta. Mainitsi myös lukuisien radiosähköttäjäien työskentelyn yleisradiossa viitaten heidän mahdollisuuksiinsa merkittävästi osallistua Olympialaisten-52 asettamiin yleisradiotehtäviin.

V. Poutiainen lausui Suomen Höyrylaiva Oy:n onnittelet luonnehtien menneiden vuosien kiinteätä yhteistyötä. Mainitsi yhtiön merki-

tyksestä kauppalaivojen radiolaitteilla varustamisessa sekä jo alusta alkaen vallinneesta hyvästä yhteistyöstä toivoen sen edelleen säilyvän ja syvenevän.

Kutsuvieraiden esittämien onnitteletujen jälkeen jatkui ilta karkelon ja miellyttävän yhdessäolon merkeissä. Erikoisella kiitoksella nähtiin ja kuultiin välipaloina mm. herra Tanskanen järjestämät hupailut "Kippari-Kalle" ja "s/s Humu".

Kontra-amiraali S. Sundman, yli-ins. E. Heino, Lennätinvirkamiesliitto, Gustaf Erikson Rederierna, "Kakkosten Kerho", A. Kairio, H. Björklund, K. Suvanto, T. Lipponen, K. Heikkilä ja K. Hyvärinen olivat lähettäneet juhli-valle liitolle onnitteletunsa.

Arvoisat ilmoittajat!

Tarjoamme 33 % alennuksen vuosi-ilmoittajillemme v. 1951, ts. neljän ilmoituksen hinnalla julkaisemme ilmoituksenne kuudessa numerossa.

Vuosi-ilmoittajiemme toivomukset ilmoituspaikkaan nähden otetaan huomioon.

Tehkää edullinen vuosisopimus!

Jäänsärkijät ja radio-jäätiedotukset

Arvotsat Virkaveljet!

Talven tehdessä jo parast'aikaa tuloaan ja pakkasten pian jäädyttäessä meret, tulee radio-yhteyksien otto jäänsärkijäalusten ja kauppa-laivojen kesken jälleen ajankohtaiseksi. Tästä johtuen allekirjoittanut haluaisi esittää eräitä jo aikaisemmin esillä olleita seikkoja, jotka liittyvät kyseiseen liikenteeseen, mutta jotka aina ovat uusia ja vaativat näin ollen vuosittaisia selvittelyjä.

Liikenteessä ovat edelleenkin voimassa "Tiedonantoja merenkulkijoille N:o 1, tammik. 10 piltä 1949" ilmoitetut jäänsärkijöiden kuunteluajat ja jaksot. Niinpä js *Sisu*, jossa on talvisin 2 sähköttäjää, kuuntelee avustusaikana H24 siten, että 0800—2400 Suomen aikaa on työskentely 500 ja 1650 kj/s:llä; se vastaa samalla jaksolla kuin sitä on kutsuttu; 0000—0800 Sa on kuuntelu ainoastaan 500 kj/s:lla. *Muut jäänsärkijät*, joissa toistaiseksi on 1 sähköttäjää, kuuntelevat 0800—0900, 1000—1100, 1200—1300, 1400—1500, 1600—1700, 1800—1900 ja 2000—2200 Sa 500 ja 1650 kj/s:lla.

Tarpeen vaatiessa voi jäänsärkijän päällikkö määrätä keskeytymätöntä kuuntelua pidettäväksi näiden aikarajojen ulkopuolellakin. Tämä koskee myös avustettavana olevan tai olevien alusten kuunteluaikoja.

Huom. Kauppa-alusten sähköttäjien on erikoisen tärkeätä pyytää päälliköiltään tutkittavakseen "Tiedonantoja merenkulkijoille"-julkaisun tämän vuoden marras-joulukuun numerot, joissa voi olla edellä sanotusta poikkeavia määräyksiä, jotka koskevat jäänsärkijöiden ja kauppa-alusten kuunteluaikoja.

Jäänsärkijöiden ollessa satamassa ei radio-kuuntelua ylläpidetä, mutta ovat ne liittyneinä lankapuhelinverkkoon, joten niihin voidaan lähimmän rannikkoaseman kautta saada radiopuhelinyhteys.

Kauppa-aluksia veloitetaan ottamaan hyvisä ajoin qso jäänsärkijöihin. Tämä merkitsee sitä, että Itämereltä Turkuun ja Suomenlahdelle matkalla olevien alusten on, niiden ollessa abt qth Gotska Sandö, jo sieltä käsin hyvä ottaa ensimmäinen qso ja ilmoittaa qth, qtj, määräsatama sekä onko alus lastissa vaiko tyhjä. Huomautettakoon vielä Turkuun ja Hangon sisä-

reittiä meneville aluksille, että Utöradio kuuntelee 3330 kj/s:lla (90 m) klo 0945—1000, 1345—1400, 1545—1600 ja 2045—2100 Sa sekä vastaa samalla jaksolla. Sikäläinen jäänsärkijä on myös yhteydessä Utöradioon ja jos qso ei synny jäänsärkijän ja ilmoittautuvan aluksen välillä, niin Utöradio qsp.

Selkä- ja Perämeren satamiin pyrkivät alukset ottavat yhteyden jäänsärkijään Selkämeren eteläosasta. Perämerellä on huomattava, että 500 kj/s kuuluu valoisana aikana hyvin, mutta pimeällä aiheuttavat Itämeren asemat vy qrm, joten silloin on parasta — jos välimatka on pitkä — käyttää 1650 kj/s. Samoin on tärkeätä täällä, kuten muuallakin, ottaa yhteys rannikko-asemaan, sillä jäänsärkijän lähtiessä ulos avustustehtäviin, se kysyy ensimmäiseksi rannikko-asemalta tietoja liikkeellä olevista aluksista.

Tämän ensimmäisen, hyvissä ajoin annellun qso:n tarkoitus on siinä, että jäänsärkijän päällikkö voi näiden ilmoitusten perusteella saada yleiskatsauksen tilanteesta ja senmukaisesti järjestää saapuvat alukset saattueeksi. — Esimerkkinä päivävälistä tapausta tulkoon mainituksi eräs monien samantapaisten joukosta: Alus otti ensimmäisen qso:n vasta kohdattuun jääväaikeuksi. Saattue oli lähtenyt jäänreunasta liikkeelle muutama tunti aikaisemmin eikä jäänsärkijä enää voinut palata hakemaan tätä qso:n laiminlyönyttä alusta. Se sai määräyksen pysytellä avovedessä kunnes jäänsärkijä seuraavan kerran saapuu ulos. Mutta uloslähtöhän voi usein kestää päiviä, riippuen satamasta lähtevien alusten valmistusajasta. Jos taas em. alus olisi hyvissä ajoin ottanut qso:n, olisi jäänsärkijän kannattanut odottaa mainittua alusta ja ottaa se matkaansa, huolimatta saattueen muutaman tunnin odotuksesta. Ja näin tämäkin alus olisi voittanut paljon hukkaan mennyttä aikaa.

Jäänsärkijät antavat 2 kertaa päivässä, klo 0900 ja 1500 Sa (sunnuntaisin 0930) oman jääraporttinsa Merentutkimuslaitoksen radioasemalle OHY 4420 kj/s:lla (67.87 m). Jo tällöin voivat sähköttäjät saada etäämmälläkin ollessaan jonkinlaisen kuvan vallitsevista jääsuhteista ja jäänsärkijöiden sijoituspaikoista.

Rannikkoradioiden ja BC-asemien päivittävät jääraporttien antoajat näkyvät lehtemme tässä numerossa julkaistusta taulukosta, joten siitä ei sen enempää.

Süspä hyviin kuulemiin virkaveljeni ja hyvää vointia.

OHLL/KLN

Radiosähköttäjä turistina

Ajoista, jolloin allekirjoittanut palveli kauppalaivastossamme, on kulunut 13 vuotta, jonka vuoksi alan vähitellen pitää maailmanmatkojani mieluisina muistoina. Omalta osaltani olen melko tyytyväinen siihen, että nuorena radiosähköttäjänä ymmärsin käyttää vapaa-aikojani myöskin turismiin, mutta kaiholla kuitenkin muistelen eräitä otollisia tilaisuuksia "sight-seeing"eihin, joita en ottanut varteen. Radiosähköttäjä-lähän on yleensä paremmat mahdollisuudet kuin monella muulla merenkulkijalla katsella ympärilleen niissä maissa, joissa hänen laivansa käy. Tämä pätee erikoisesti niihin radiosähköttäjiin, joiden laiva ei kulje säännöllisiä linjoja vaan risteilee maailmaa rahtimahdollisuuksien mukaan. Siksi kehoitankin jokaista nuorempaa radiosähköttäjää ottamaan varteen kaikki turismiin tarjoutuvat mahdollisuudet, sillä ns. villilinjoilla joudutaan useimmiten petymään, jos turisti-trippi lykätään seuraavaan matkaan. Se matka vci suuntautua kokonaan toiseen satamaan, toiseen maahan tai jopa toiseen maanosaankin.

Jos aloitamme Euroopasta, niin on meillä ensinnäkin Lontoo. Paitsi noita kahta East

End'in kapakkaa, joiden nimet "Charles Brown" ja "Blue Post" me muistamme salapoliiisiroomaaneista (Sherlock Holmes), on meillä "British Museum". Älä unohtaa käydä tässä eräässä maailman suurimmista museista. Vahakabinetti "Madame Tussaud" on jotain ainutlaatuista koko maapallolla. Siellä saamme nähdä aivan ällistyttävän elävännäköisinä kaikki tunnetuimmat historian henkilöt kuten Englannin kaikki kuninkaat ja suuret valtiomiehet, Amerikan presidentit, Mussolinin, Hitlerin, Amundsenin ym., ja näiden joukossa myös Greta Garbon, mainitaksemme vain muutamia noista useista sadoista vahaolennoisista. Siellä on myös ryhmä, joka esittää Maria Stuartin teloitus ja toinen samanlainen, joka esittää kenraali Gordonin hetkellä, jolloin keihäin varustetut alkuasukkaat käyvät hänen kimppuunsa ja surmaavat hänet. — Lontoossa voidaan myös katsella koirien juoksukilpailuja, joissa koirat juoksevat sähköjäniksen jäljessä, ja montaa muuta tässä mainitsematonta.

Kun tullaan Rouen'iin, Ranskassa, ei olla kaukana Pariisista. Bussimatka ottaa 2—3 tuntia eikä maksa ihmeitä. Kaikkihan tietävät mitä merkitsee nähdä Pariisin Eiffel-torni, Sacre Coeur-kirkko, Montmartre, Notre Dame jne. Kaikki tämä ehditään nähdä parissa päivässä, jos käytetään "Metroa", maanalaista rautatietä.

Suomen Radiojäätiedotukset

Lähetysaika (Suomen aikaa)	Radioasema	kj/s.	Aalto- pituus	Lähetys- tapa	Kieli
08.20 1)	Vaasa Radio OFW	2805	107	Puh.	Englanti
12.15 2)	Helsinkiradio OHA	80	3750	Sähk.	Koode
12.40 3) 6)	Lahden yleisradio	254	1181	Puh.	Suomi ja ruotsi
14.30 2) 4)	Helsinkiradio OHA	80	3750	Sähk.	Koode
14.30 2) 4)	Helsinkiradio OFJ2	5495	54.60	Sähk.	Koode
15.30	Helsinki Radio OHG	2797.5	107.2	Puh.	Englanti
16.00	Hanko Radio OFI	1855	161.7	Puh.	Englanti
16.30	Vaasa Radio OFW	2805	107	Puh.	Englanti
20.35 5)	Hanko Radio OFI	1855	161.7	Puh.	Englanti
20.55 5)	Helsinki Radio OHG	2797.5	107.2	Puh.	Englanti

Merentutkimuslaitoksen radioasema OHY 4420 kj/s (67.87 mtr) lähettää arkipäivinä 14.40 englanninkielisen jäätiedotuksen sähkötyksellä Helsinki, Hanko ja Vaasa Radioille. Sunnuntai- ja juhlapäivinä klo 11.15.

- 1) Tiedotuksessa 08.20 toistetaan edellisenä päivänä 16.30 annettu tiedotus.
- 2) Tiedotus tarkoittaa olosuhteita antopäivän aamupäivällä.
- 3) Ennen 1. 1. 1951 ovat kuitenkin entiset lähe-

tysajat voimassa, eli arkisin klo 13.00 ja sunnuntai- ja juhlapäivinä klo 12.30.

- 4) Tiedotus 14.30 sama kuin 12.15 ja annetaan se 14.30 alkavan säätiedotuksen jälkeen.
- 5) Tiedotuksissa 20.35 ja 20.55 toistetaan 16.00 ja 15.30 samana päivänä annetut tiedotukset.
- 6) Saman jäätiedotuksen lähettävät myös yleisradioasemat: Pori 6120 kj/s, 49.02 mtr, sekä Helsinki II ja Turku II 1484 kj/s, 202.2 mtr. se 14.30 alkavan säätiedotuksen jälkeen.

Jos aluksenne sattuu saapumaan Espanjan Huelva'an, ei teidän tule jättää käymättä entisöidyssä Kolumbuksen laivassa "Sancta Maria"ssa, joka on ankkuroitu aivan lähelle rantaa. Täältäähän Kolumbus aloitti Atlantinmatkansa. Sellaisella aluksella ei monikaan nykyisistä höyrylaivojen merimiehistä uskaltautuisi Amerikkaan! Opas on myös laivalla.

Alexandriasta käsin allekirjoittanut matkusti junalla Kairoon ja sieltä edelleen autolla pyramideille. Sellainen matka vaatii todellakin hieman rahaa. On vain varottava joutumasta palveluksiaan tarjoavien petettäväksi! Jos sinne matkustetaan, cllaan läheltä ja myös omin silmin nähty Egyptin kuninkaiden suurenmoiset haudat ja saatu läpi elämän säilyvä muisto.

Etelä-Amerikalla on myös omat nähtävyytensä, mutta tarvitaan sekä aikaa että rahaa, jotta voitaisiin käväistä rannikosta kaukana olevilla seuduilla. Sao Paolossa (Santoksen satamasta käsin) on mm. eräs maailman harvoista käärmefarmeista, puutarha, jossa hoidetaan kyykäärmeitä niiden myrkyn saamiseksi. Myrkystä valmistetaan seerumia käärmeenpuremaa vastaan.

Palataksemme takaisin Afrikkaan, on Tunis kiitollinen satama niille, joita historia kiinnostaa. Sähköjunaa käyttäen saavutaan kahdessakymmenessä minuutissa Kartagon raunioille, jotka suurimmaksi osaksi on esiinkaivettu. Nykyiseen Kartagoon (pieni kylä) on rakennettu suuri museo, johon on koottu Kartagon suuruudenajan muistoja. Käynti siellä osoittaa jokaiselle, että sanonta: "ei mitään uutta auringon alla", ei ole lainkaan liioitteleva. Siellä saadaan nähdä muinaisen Kartagon viemäri- ja vesijohtoverkostoa sellaisena kuin se oli 2000 vuotta

TOIMIPAIKKOJEN VAIHDOKSET LAIVOISSA

ajalla 1. 10. 1950 — 30. 11. 1950.

- 3. 10. 50 Kiiliäinen, Mauno, s/s Asta (ruots. laiva)
 - 4. 10. 50 Saarinen, Antti, s/s Karin Thordén
 - 8. 10. 50 Voutilainen, Reino, s/s Constantia
 - 12. 10. 50 Jokinen, Eino, s/s Brita (v.a.)
 - 16. 10. 50 Ulmanen, Väinö, s/s Kirsta
 - 19. -0. 50 Heiniö, Kyösti, t/a Wiiri
 - 20. 10. 50 Lemberg, Pontus, s/s Scandinavie
 - 20. 10. 50 Kurvinen, Erkki, s/s Myllykoski
 - 21. 10. 50 Sutinen, Olavi, s/s Ariana
 - 25. 10. 50 Räsänen, Sulo, s/s Ivalo
 - 26. 10. 50 Pulkkanen, Veikko, s/s Hulda Thordén
 - 16. 11. 50 Hiltunen, Toivo, t/a Aruba
 - 23. 11. 50 Järvelä, Aimo, t/a Neste
 - ? 11. 50 Hellin, Aarto, s/s Arnetta (ex Frostvik)
 - ? 11. 50 Aro, Harry, s/s Orion
- Vapaina 30. 11. 50.
Koponen, Arvo; Lahtinen, Tapio; Patovirta, Erkki.

sitten, ja voidaan myös todeta, että meidän niin sanotut nykyajan mukavuutemme eivät suinkaan ole nykyisen sukupolven keksintöä!

Vuosina 1928—1937 saatiin vapaasti liikkua Neuvostoliiton satamakaupungeissa. Että sikäläiset olot kiinnostivat jokaista demokraattisesta maasta saapuvaa, on itsestään selvä. Kuinka vapaasti Neuvostoliitossa nykyisin saadaan liikkua, ei ole tiedosani.

Hyväksi lopuksi tahdon vielä uudistaa kehoitukseni kaikille nuoremmille radiosähkötäjille, jotka aikovat ehkä myöhemmin luopua merimieselämästä: *älkää antako ajan kuluja hukkaan vaan harrastakaa turismia niin kauan kuin ilmaiset merimatkat ovat käytettävissänne!*

A x t.

Joko olet tutustunut

RADIOON

kaikkien radiosta
kiinnostuneiden
lehteen?

Irtonumeroita saatavissa Rautatiekirjakaupan myymälöistä.

Tilaushinta v. 1951 (6 upeaa numeroa) 550:-.

Tilattavissa osoitteella: Tekniikan Kirja, Helsinki, Pohjoisranta 20 C 50 - puh. 20 094.

Postisiirtotili N:o 5807. Myös vanheimpia numeroita vielä saatavissa.

Tämä
kestää..

VALMISTAJA:

AKKUMULAATTORI-TEOLLISUUS OY

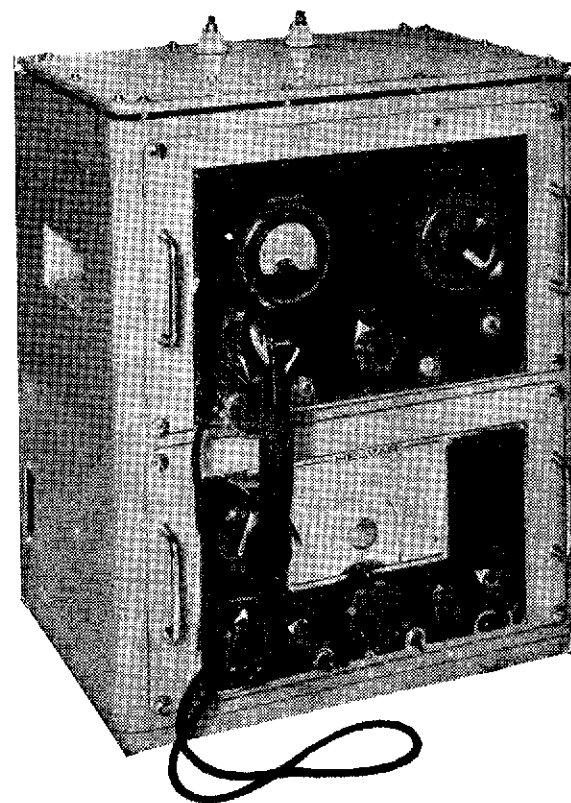
HELSINKI

RADIOPUHELIN AHE 5001

Rannikko- ja sisävesiläivojen yhteyskysymys . . .

... on aina ollut vaikea pulma. Yhteystarve jo turvallisuusnäkökohdatkin huomioonottaen on ollut buutava. Aluksien taloudellinen käyttö on ollut vaikeata yhteyksien puuttuessa.

Helvarin kippariasemalla voidaan hallita aluksien toimintaa 500 km:n säteellä. Tarvittava apu voidaan ohjata tarpeellisiin kohteisiin. Mahdollinen rahtausosoitteen muutos voidaan viipymättä viestittää alukselle, jolla on Helvarin kippariasema; ja turhilta matkakilometreiltä välttään.

OY HELVAR

PITÄJÄNMÄKI · Puhelin 4783 16

SR:n toimintaa

1. 10. 1950 — 30. 11. 1950

Liiton hallituksen kokouksia on pidetty lokakuun 26 ja marraskuun 13 päivänä.

Lokakuun 25 päivänä pidettiin Posti- ja lennätinhallituksen määräämien edustajain ja SR:n sekä muiden posti- ja lennätinlaitoksen virkamiesjärjestöjen edustajain välinen neuvottelutilaisuus posti- ja lennätinhallituksessa n.s. yörahan maksamisen lakkauttamista koskevassa asiassa. Tilaisuudessa ehdottivat kaikki edustettuna olleet järjestöt että yörahoja ruvettaisiin jälleen maksamaan. Posti- ja lennätinhallitus ei vielä tähän mennessä ole tehnyt asiassa lopullista ratkaisua.

Jatkuvien painatuskustannusten nousun johdosta päätettiin liiton äänenkannattajan "Radiosähköttäjä"n tilaushinta korottaa vuodelta 1951 400 markkaan ja irtonumerolta 70 markkaan.

Liiton sääntöjen 6, 9 ja 30 §:ien nojalla poistettiin radiosähköttäjä Väinö Aaltonen liiton jäsenyydestä 26. 11. 1950 lähtien vuoden 1952 loppuun saakka.

Lokakuun 29 p:nä pidettiin Suomen Kone- ja Metalliliiton, Suomen Merimies-Unionin ja SR:n välinen neuvottelutilaisuus Merimies-Unionin lomakodissa Lohjalla, jossa neuvoteltiin yhteisistä muutosehdotuksista valmisteilla olevaan uuteen merimieslakiin.

Marraskuun 1 päivänä irtisanoi liitto voimassa olevat työehtosopimukset sekä Suomen Laivanvarustajain Yhdistyksen että Alands Redarföreningin välillä päättyviksi 31. 12. 1950. Myös mainitut yhdistykset irtisanoivat omasta puolestaan työehtosopimukset samanaikaisesti. Neuvottelut uudesta sopimuksesta ovat alkaneet ja jatketaan niitä valtion työriitojen sovittelijan puheenjohtajalla.

Päivämäärällä 13. 11. 1950 hyväksyttiin radiosähköttäjä Stig Ake Lundberg uudelleen liiton jäseneksi entisellä jäsennumerolla 111.

Marraskuun 23—24 p:nä pidettiin Helsingissä pohjoismainen radiosähköttäjäkonferenssi, jossa Norjan veljesjärjestön edustajana oli radio sihteeri Elgar Ottersen ja Ruotsin edustajana liiton sihteeri Gösta Hilding. SR:ää edustivat Martti Tuhkanen, Vilho Pihlava, Arvid Sinkkonen ja Erkki Koivisto.

Helsinki 30. 11. 1950.

Sihtööri.

Sormuksen merkityksestä

Lehtemme viime numerossa olleen "Vieläkin jäsenmerkistä" kirjoituksen johdosta tekee mieleeni julkituoda ainakin omani, ehkä myös monen muun virkaveljeni, kanta tuosta erimielisyyksiä nostattaneesta asiasta. Luulen, että istumme väärässä kelkassa jos ajattelemme kauliin merkkimme nimeä kirjaimellisesti jäsenmerkkinä. En halua tässä missään mielessä halveksua SR:n jäsenyyttä, päinvastoin kaikki kunnia 30-vuotiaalle liitollemme.

Jos kuitenkin on kysymys ainoastaan siitä, että tuolla merkillä näytämme kuuluvamme SR:n jäsenyyteen, liityn ehdottomasti Hrm:n kantaan, vaikka kuulunkin tuohon nk. sormusintolijain joukkoon.

Kantaani ja sormusta puolustaen ajattelen asiaa seuraavasti: — Lieneeköhän alkuperäinen

Jäsenmatrikkeli

Liiton jäsenmatrikkeli vuosina 1946—1950 liittoon liittyneistä jäsenistä on ilmestynyt. Matrikelin hinta on 200 mk ja on sitä saatavana liiton toimistosta. Postissa lähetettäessä tulee lisäksi postituskulut. Nille jäsenille, joiden henkilötiedot on matrikkelissa, lähetetään se ilman eri tilausta postiennakolla ja pyydetään se turhien palautusten ja kustannusten välttämiseksi lunastamaan postista kuukauden kuluessa ilmoituskortin saapumisesta lukien.

Liiton 25-vuotisjuhlaulkaisua, joka sisältää henkilötiedot vuosina 1920—1945 liittoon liittyneistä jäsenistä, on vielä saatavana toimistosta. Sen hinta on 300 mk.

Jäsenmerkki

Liiton uusia hopeaisia jäsenmerkkejä on saatavana toimistosta hintaan 300 mk kpl. Sormus-tilaukset osoitettava liitolle ja samalla ilmoitettava vasemman etusormen ympäröimän tai halkaisijan suuruus mm. Sormus voidaan sen jälkeen lunastaa liiton antamalla valtakirjalla Suomen Kultasepät Oy:stä Aleksanterink. 15, Helsinki. Sormuksen valmistusaika 2—3 viikkoa.

JÄSENMAKSUT!

Kaikki vielä maksamatta olevat jäsenmaksut on ehdottomasti suoritettava viimeistään ennen kuluvan joulukuun päättymistä. Viittaamme viime vuosikokouksen päätökseen, jonka mukaan niiden jäsenten nimet, joilla vielä 1. 1. 1951 on suorittamatta jäsenmaksuja, julkaistaan n.s. "mustassa listassa" helmikuussa v. 1951 ilmestyvässä "Radiosähköttäjä"n numerossa.

Taloudenhoitaja.